

SCIENCE FICTION

BROJ 25 ● 450 DINARA

100
X-100

Soni Kuper

zvezdane
staze

CRNA VATRA

NAUČNA FANTASTIKA

25

1987

Soni Kuper

CRNA VATRA

Prevod: Gordana Đurić

X-100

Glavni i odgovorni urednik
Milorad Predojević

Urednik izdanja
Vladimir Stevanov

Recenzent
Rastislav Durman

Izdaje i štampa: NIŠRO »Dnevnik«, OOUR Izdavačka delatnost, Bulevar 23. oktobra 31, Novi Sad, telefon (021) 621-555 ● žiro-račun 65700-603-6350 ● Direktor NIŠRO »Dnevnik«. **Jovan Smederevac** ● Rukovodilac OOUR Izdavačka delatnost: **Ilija Vojnović** ● Glavni i odgovorni urednik: **Todor Đurić** ● Tehnički urednik: **Juliš Arvanitidis** ● Sekretar Redakcije: **Zdenka Karabasli** ● Korektor: **Sava Stanković**

Tiraž: 20.000 primeraka

Glava prva

Napad

1.

— O, moj bože! — povika glavni inženjer Montgomeri Skot udarivši o ogradu mosta dok mu je u ušima strašno bubnjalo od silne eksplozije koja je posvuda odjekivala. Bio je to zvuk neke unutarnje eksplozije od čijeg je udara *Enterprajz* skrenuo s kursa leteći u spirali, punom brzinom. Posmatrao je svoju inženjerku kako kreće u akciju dok im je izdavao naredenje kako da zaustave spiralno kretanje broda. Zatim je i sam pojurio ka pomoćnom upravljaču kako bi brod vratio na odgovarajući kurs. Sve su komunikacije sa mosta bile prekinute; ostao je sam.

— Užasnut, Skot shvati da je do eksplozije došlo na samom mostu. Turbo-lift je bio neupotrebljiv, a ekipa za hitne opravke ludački je radila na raščišćavanju krhotina koje su zatrpale stepenište što je vodilo ka mostu. Skot se priključi ekipi, sa svetiljkom u ruci, radeći zajedno sa njima i moleći se.

Nakon što se probio uz zakrčene stepenice, uspeo je da se domogne srušenog mosta. Zaključio je da je do eksplozije došlo u samom centru mosta. Bio je to paklen prizor i eksplozija se širila od centra ka vanjskim zidovima. Unutarnja oplata trupa broda bila je uništena od

snage udara. Skot odmah otkri slabu tačku na unutrašnjosti trupa.

— Što pre izvucite odavde sve povređene! Ovo samo što nije eksplodiralo!

Opipa člana posade do sebe — mrtav. Preturajući po olupini, tražio je kapetana. Ostaci navigacione konzole ležali su uz zatamnjeni ekran. Najpre nađe Sulua. Kormilar, pritisnut krhotinama, puzao je po podu, pokušavajući da se oslobodi.

Skot pronade kapetana čija je tunika bila sva umrljana krvlju i pocepana. Čitav prostor bio je umrljan krvlju i prekriven komadima iskrivljenog metala. Telo nekog mladog pitomca na praksi jedva se razaznavalo. Pored njega je ležao Čehov, čije stanje nije moglo da se utvrdi: gotovo da se nije video od krhotina. Nekoliko ljudi počeo da ga otprava. Zelene mrlje dovedoše Skota do Spokovog tela licem okrenutog prema konzoli za nauku, svoj pocrneloj i u dimu. Jedan nazubljeni komad metala mu je virio iz leđa. Poručnik Uhura je ležala u nesvesti. Skot je mogao da zaključi da je udarila o komunikacionu ploču koja je sada bila samo gužva zapletenih žica u plamenu.

Za sve godine svoga rada nije ovako šta doživeo. Suze su ga pekle u očima dok je sa posadom nosio povređene i poginule sa potpuno razorenog mosta.

— Koncentrišite se na žive! — vikao je gledajući kako se stvari razvijaju.

Mekoj je stajao u hodniku ispod mosta i procenjivao ozbiljnost i prirodu povrede svakog povređenog člana posade.

Oglasio se znak za uzbunu i stanje pripravnosti za uslove prave katastrofe. Lekarski tim za hitnu pomoć brzo se okupljao.

Mekoj, sada u bolničkom odeljenju, bio je isuviše zaokupljen poslom da bi imao vremena za svoje uobičajene pritužbe. Čitavo hirurško odeljenje bilo je mobilisano, svaki je tim užurbano radio na povredama koje su neposredno ugrožavale život.

Doktor M'Benga, još stručniji od Mekoja kada je u pitanju anatomija Vulkanaca, koristio je svu svoju veštinu i iskustvo da bi obradio Spokove kritične povrede.

— Hvala bogu da smo u zalihama imali T — negativne krvi za Spoka — pomisli Mekoj. — Barem možemo da mu damo potrebnu krv, ako bude neophodno.

Međutim, glavna lekareva briga bila je kapetanovo stanje. Još nije bio procenio ozbiljnost svih Kirkovih povreda, pa je ulazio u hirurško odeljenje i ne znajući na šta će naići.

— Barem je živ!

Mekoju je bila potrebna profesionalna uzdržanost da bi pokušao neraspoloženje nakon što je izvršio kompletan pregled svoga pacijenta i prijatelja. Mnogi su se organi dali presaditi i mnogi zalečiti. Kirkove povrede su se približavale toj granici. Trebale su mu velike količine krvi. Pošto su imali pune ruke posla, lekari su već bili iscrpli zalihe pre hirurških zahvata na Kirku. Darodavci krvi iz čitavog broda su uskoro formirali redove u hodniku pred bolničkim odeljenjem. Svaki član posade sa odgovarajućom krvnom grupom bio je oslobođen dužnosti da bi dao krv. Ipak, pošto je bilo potrebno da se čitava posada broda angažuje na hitnim poslovima, čim bi dao krv, svak bi se vraćao u svoju stanicu.

Skot je procenjivao objektivni stepen oštećenja svoga voljenog broda. Trebalo je izvršiti potpunu evakuaciju glavnog dela trupa — sistematsko i temeljito preseljavanje personala i zaliha, što je brže moguće. Ali ne može se požurivati hirurgija. Sve osim lekarskog tima treba da

se preseli u donji deo trupa, sa nadom da neće doći do većih oštećenja broda dok se ne završe sve hirurške intervencije, a pacijenti ne prenesu na sigurno mesto.

Mekoj je uz gundanje prihvatio činjenicu da njihovi pacijenti, bez obzira na to koliko je kritično stanje pojedinih bilo, moraju da se odmah nakon zahvata prenesu na sigurno. Radio je bez prestanka i neumorno, sat za satom, uz pomoć svojih veštih i stručnih saradnika, izgubivši svaki račun o vremenu, zalažući se da spase život Džima Kirka.

S obzirom na veoma razvijenu lekasu tehnologiju, bilo je neobično da Mekojeva intervencija toliko dugo traje, no on je praktično rekonstruisao čoveka. Da je koji drugi lekar bio na njegovom mestu, možda bi već bio digao ruke, no Mekoj je davao sve od sebe da bi u život vratio čoveka koga je poštovao i voleo. Tek kada je, po vlastitoj oceni, učinio maksimalne napore, i kada ga je već počela izdavati snaga, završio je operaciju i povukao se u svoj prostor u donjem delu broda. Zatim je tamo zaplakao. Od umora, očajnički, kao nikada do tada. Sati koje je proveo na rekonstrukciji čoveka, napor kome se izložio, prihvatanje vlastitih profesionalnih ograničenja — sve je to doprinelo ovakvom emotivnom opuštanju. Zvono se oglasilo u njegovoj prostoriji, te Mekoj, pribivši se, pritisnu dugme da otvori posetiocu. Ude neki mlad lekar noseći svoje stvari.

— Ja sam doktor Jonah Livajn, gospodine.

— Mora da se radi o nekoj greški. Ja već godinama ni sa kim nisam delio prostor — usprotivi se umorno Mekoj.

— Ja sam zapisao broj kabine, gospodine. Sedamnaest B—0 tri.

Prekinu ih zvuk interfona. Mekoj da se odmah javi.

— Doktore, porebni ste na odeljenju odmah! — delovala je krajnje uzbuđeno sestra Kristin Čepl.

— Je li Džim u pitanju? — upita on.

— Nije. Doktor M'Benga mora odmah sa vama da se vidi.

— Spok, reče on naglas, ostavljajući mladog doktora Livajna da raščišćava problem sobe.

— Deluješ iscrpljeno, Meko. Znam da si premoren, ali sam naišao na problem u vezi sa Spokom koji ne umem da rešim — reče M'Benga umorno.

— Ti si autoritet na ovom brodu kada je u pitanju lečenje Vulkanaca. Mora da je stvar krajnje ozbiljna kada smatraš da ja treba da se uključim.

— Jeste. Ti se dobro sećaš da Spok nije čisti Vulkanac. U toku oporavka pojavile su se određene nepravilnosti. On je pri punoj svesti, iako ne bi trebalo da bude. Stalno pita za gospodina Skota.

Glavni lekar je zabrinuto klimao glavom.

— Pogledaću kako je. Možda ću uspeti da delujem na njega da se umiri, da bi se mogao aktivirati proces njegova samoozdravljenja. Ti malo predahni, M'Benga. Potreban ti je odmor. Zahvalan, M'Benga side u predvorje. Bio je to pravi maraton za lekara, kako u fizičkom, tako i u psihičkom i mentalnom pogledu. I on je, kao i Meko, bio krajnje iscrpljen.

Spok je, ukrućen, ležao na leđima, dok mu se lice grčilo od bolova. Meko je jedva mogao da čuje kako u sebi izgovara vulkansku litaniju:

— Ja sam Vulkanac; bol ne postoji.

— Ali bol je tu, Spok. Zašto se boriš protiv prirodnog procesa ozdravljenja? — prenu Spoka Mekojev glas i posve ga razbudi.

— Ne postoji vreme. . . ne postoji vreme. . . izgovori Spok hrapavim glasom.

— Gospodine Skot. Moram da vidim gospodina Skota.

Bilo mu je potrebno da se krajnje disciplinuje da bi savladao bol u leđima, dok je pokušavao da ustane. Meko ga pažljivo vrati u ležeći položaj.

— Moraš ležati na leđima i ne smeš se micati. Ostao ti je komadić metala u leđima koji možemo da odstranimo tek kada se posve oporaviš od prve operacije. Do tada, moraš da se oporavljaš prirodnim putem.

— Dajte mi gospodina Skota. . . — insistirao je Spok, tihim ali razgovornim glasom.

Uvidevši da ništa neće uspeti ukoliko se Spok ne opusti, Meko popusti.

— Dobro, dovešću ga. A sada se odmaraj. Ostaću s tobom dok on ne stigne.

Spok sklopi oči. Vulkančevo čelo je bilo oznojano od napora. Meko mu navlaženom gazom pređe preko čela, opazi kako je ovaj stegao pesnicu, pa zaklima glavom gledajući u monitor iznad pacijentove glave koji je registrovao njegovu unutrašnju borbu.

Za nekoliko minuta stiže Skot. Opstajao je prosto na snazi volje, u nastojanju da brod i dalje funkcioniše normalno. Koliko je ovom inženjeru bilo poznato, po prvi put se, evo, desilo da jedan zvezdani brod dođe u situaciju da mora da odbaci gornji deo svoga trupa. Odluke je trebalo donositi hitro i efikasna. a on nije imao vremena za odmor.

— Dakle, doktore, budite brzi. Ja moram da se brinem o brodu — reče dok je ulazio u sobu.

— Polako, Skot. U takvom stanju ti mu ne možeš ništa pomoći. Bolje odspavaj bar nekoliko časova — savetovao mu je Meko.

— Jesi li me zato zvao na bolničko odeljenje, doktore? Ja sada nemam vremena za odmaranje.

— Nisam, Skot. Radi se o Spoku. On želi s tobom da razgovara, i neće se odmarati do tada.

— Spok otvori oči. S velikom mukom se obraćao inženjeru.

— Gospodine Skot. . . sabotaza. . . mora da je to bila sabotaza. Bomba. . . Ništa na komandnom mostu nije moglo da prouzrokuje eksploziju onolikih razmera. Mora da se neko uvukao na brod. . .

— Da, gospodine Spok. To je i meni palo na pamet. Proverio sam spiskove personala. Na brodu nema nepotrebnih. Čitava posada je dobila odobrenje za ukrcavanje.

— Nek'i uljez je mogao da promakne obezbeđenju. Proveravajte i dalje. Stanje broda — recite mi. . .

Ote mu se uzdah. Čvrsto stisnu oči, pokušavši da povрати izgubljenu kontrolu nad sobom.

Skot ga kratko izvesti.

— Prošli smo veoma dobro, s obzirom na okolnosti. Petoro mrtvih na koman-

dnom mostu i pet teško ranjenih. Sve osoblje, osim onih koji su se u to vreme zatekli na komandnom mostu, zbrinuto je i dobro. Gornji deo trupa je ispražnjen. Svi smo se stisli ovde dole, ali sve funkcioniše i sve je pod kontrolom.

— Dobro — prošaputa Spok. A sada mi pomozite da se pridignem!

Ispružio je ruku da mu Skot pomogne. Inženjer je gledao u Mekoja koji mu je davao znak da ide.

— Ništa od toga, Spok. Vi ne možete da ustanete. Upravo sam objasnio zašto. Kristina. . . — Mekoju dade znak rukom sestri koja je stajala spremna sa hiperdozom sedativa.

— Vodite računa o tome da ostane da leži — naredi Mekoju izlazeći iz sobe da bi obišao Kirka.

— Na medi-skaneru se moglo videti da su sve vitalne funkcije u granicama normale. Mekoju pregleda besvesnog Kirka i instrumente koji su se nalazili u pomoćnom odeljenju. Nisu mu se mnogo dopadali ovi novi uslovi, iako je sve redovno proveravano i bilo prilagođeno za vanredne prilike. Nije to bilo ono njegovo odeljenje.

Tri lekara, što su neprestano bdela nad Kirkom otkako se Mekoju bio povukao u svoju sobu, čekala su dalja naređenja.

— Idite i odmorite se malo. Ja ću da ostanem uz njega. Ionako ne bih mogao da zaspim. Neka mi neko donese kafu.

Jedna mlada sestra, koju nikada pre nije zapazio, donela mu je šolju još vrele kafe.

— Gde ste se vi skrivali, mlada damo? — upita doktor, više da ne misli na vlastiti sve jači umor.

— Na klinici, doktore. Ja sam nova na brodu. Ketij Vajt. Ja sam jedan od kadeta s Akademije što su određeni za obuku na brodu.

— Oh da. Skoro sam i zaboravio na to. Obuka vam nije baš svakidašnja. No, nije ovde uvek ovako gadno.

— Hoće li sve biti u redu, gospodine? — upita ona gledajući kapetana koji je nepomično ležao na krevetu.

— Još uvek ne znam. Stanje mu je veoma ozbiljno. Doista ne mogu ništa da ka-

žem u ovom trenutku. Sve što možemo da uradimo jeste da čekamo.

Seo je na stolicu kraj kreveta, držeći šoljicu u ruci. Gledao je u svoga prijatelja i osećao se posve bespomoćnim.

Povici Kristine Čepl su prekinuli tišinu bolničkog odeljenja.

— Gospodine Spok, vi ne možete da ustanete! Molim vas, ležite! Molim vas!

Mekoju požuri u drugu sobu, a za njim i mlada sestra. Spok je nesigurno stajao, opirući se jednom rukom o krevet, dok je drugom pridržavao povređena leđa. Ili nije pokušavao da skrije bol, ili nije uspevao u svojim nastojanjima da to učini. Mekoju nije bilo jasno o čemu se radi. Kristina mu se obraćala dok je ulazio.

— Doista sam se trudila da ga privolim da mirno leži, ali on nije hteo da me sluša!

— Ja ću pokušati da ovo uzmem u svoje ruke, Kristina. Samo nas, molim vas ostavite malo nasamo.

— Razumem — odgovorila je i krenula prema vratima, zajedno sa Ketij Vajt.

Tek što su ostali sami, Mekoju se razvika.

— Šta to pokušavate da učinite? Da se ubijete? Mislite li da smo vas oporavili da bismo vam dopustili da se iznova upropastite? Vratite se u krevet! Ovo je naređenje!

— Nemam nameru da ovde ležim dok je brod u opasnosti, doktore. Zamolio sam vas da se ne mešate.

— Slušajte me, Spok. Mene, Mekoja — lekara. Već sam vam rekao kakva je vaša povreda. Svaki pokret dovodi vaš život u opasnost. Ako se onaj komadić pokrene, mogao bi i da vas usmrti, ili da se paralizujete. To je činjenično stanje. Ovu situaciju ne možete da prevaziđete ili prosto poželite da nestane. Vi možda možete da kontrolišete bol, ali ono parče je u vama. Bol je sada vaš prijatelj, Spok. Osećajte ga! On vam ukazuje na stvarnu fizičku opasnost. Možete da ga savladate, ali sami sebe zavaravate. Ovoga puta to je signal, signal koji vas upozorava, koji pokušava da vas spreči od daljih povreda. Ako ja ne mogu u to da vas ubedim, onda, molim vas, dopustite sebi da osetite taj bol. Nemojte da se borite pro-

tiv njega. Njegova oštrina će vam reći da je svaka moja reč istinita.

— Ja znam šta radim, doktore — odgovori Spok uvereno — i znam šta moram da uradim.

— Zatim polako izađe iz sobe, i ne pogledavši Mekoja, već uspevši da postigne ono svoje dostojanstveno, uspravno, držanje. Uputi se niz privremeno bolničko odeljenje. Sulu je vežbao svoje lečene noge, leđima okrenut prvom oficiru.

Vulkanac se ležerno obrati kormilaru.

— Vidim da se dobro oporavljate, poručniče.

Zaprepašten, Sulu se okrenu.

— Gospodine Spok, vi ste dobro! Pričalo se da ste ozbiljno povređeni.

— Ljudi imaju potrebu da pričaju, gospodine Sulu. Kao što vidite, ja sam dobro. No, nisam došao ovamo da razgovaram o svom zdravlju. Kako su ostali?

— Pravo je čudo da nismo svi izginuli. Izgleda da su pitomci sa Akademije najlošije prošli u eksploziji. Osim vas i kapetana, ostali smo svi bili zaštićeni. Svi ćemo se veoma brzo vratiti na dužnost, ali se osećam krivim što smo mi ostali živi a oni nisu.

— Da — reče Spok zamišljeno — akademci. Gospodine Sulu, sećate li se da se ista neobično dešavalo na komandnom mostu pre eksplozije?

— Ne.

— Jeste li sigurni? Nije bilo nepoznatih lica?

— A ko bi mogao da bude, gospodine Spok? Svi imamo propusnice.

Spok nije odgovarao, što je bilo karakteristično za njega. Još se dublje bio zamislio.

— Gospodine Sulu, imam ideju za koju su mi potrebne neke dodatne informacije. Hoćete li da mi pomognete?

Sve što od mene tražite.

— Dobro. Mislím da ste videli više nego što možete da se prisetite. Verujem da vam je od šoka zastalo pamćenje. Ako mi dopustite da izvršim proveru vaše memorije, možda ću uspeti da sastavim elementa kojih vi ne možete da se prisetite. Hoćete li dopustiti da tako nešto uradim?

— Hoću.

Sulu je shvatio značaj ove informacije: Vulkanac ne bi bez razloga tako nešto tražio. Spok stavi svoje prste na Suluove slepoočnice, koncentrišući se na kormilarevu podsvest.

— Molio bih vas da razmišljate o zbiivanju neposredno pred eksploziju. Zamoliću vas i da mi opišete aktivnost na mostu, do detalja.

Spok je imao moć da prodre u više nivo pamćenja s lakoćom; ali dok se približavao Suluovom doživljaju nesreće, naišao je na lagani otpor koji je postepeno postajao sve veći. Polako, Spok mu oslobodi stega sva sećanja na događaje koji su se desili pre eksplozije i aktivira ih. Konačno, kormilar Spoku otkri sve uznemirujuće prizore. Sulu počeo da govori polagano ali jasno:

— Poučavao sam kadeta koji mi je bio poveren kako da prebacuje brzine u vanrednim situacijama. Mehanizam na *Enterprajzu* je mnogo savršenije od mehanizama koje oni koriste na Akademiji. Zvao se Džon Ril. Iza mene, Čehov je poučavao svoga studenta. Vi ste bili za konzolom za nauku i pregledali neki kompjuterski izvod. Ledima ste bili okrenuti središtu komandnog mosta. Poručnik Uhura je imala nekih problema sa svojom kadetkinjom. Čuo sam kako je neprestao ispravljati. Uhura samo što nije bila izgubila strpljenje. Kapetan je bio na komandnoj stolici. Ne. Stajao je. Sada se svega mnogo jasnije sećam. Jedna od kadetkinja je ulazila na most. Imala je nešto za kapetana, da joj potpiše. Dala mu je to nešto, a zatim napustila most. Imala je nešto za kapetana, da joj potpiše. Dala mu je to nešto, a zatim napustila komandni most.

— Zar nije sačekala da joj potpiše?

— Nije.

— A šta se onda desilo? — blago ga je poticao Spok.

— Eksplozija. I ničeg se drugog ne sećam.

Spok skide ruku sa Sulovog čela. Sulu istog trena prasnu, kao u transu.

— Jesam li bio od kakve pomoći?

— Jeste, poručniče. Dali ste mi ideju-vodilju.

— Da li vam još štogod mogu da pomognem?

— Za sada ne. Odviše je rano da dođem do zadovoljavajućeg zaključka. Znaću tačnije šta se desilo kada ispitam činjenice koje ste mi upravo ispričali. Moram da budem posve siguran, pre nego što krenem u akciju.

Spok se okrenu da pođe, ali zastade.

— Još nešto. Možete li da mi opišete tu kadetkinju što je došla na komandni most?

Pošto mu je pamćenje proradilo, a Sulu je imao i oštro oko kada su u pitanju detalji, brzo se setio.

— Bila je plavokosa, niska i pojaka. Delovala je gotovo četvorouglasto. Shvatate li šta hoću da kažem? Nije bila debela već samo jaka za svoj stas. Hoćete li da je ispitajte?

— Možda — odgovori Spok odsutno, dok je izlazio iz sobe. Već se bio intenzivno koncentrisao na zadatak.

Nakon što je kratko obišao ostale povredene članove posade, Spok se uputio ka mirnoj, zamračenoj sobi u kojoj je ležao Džejms Kirk. Kapetan je još bio bez svesti. Koliko je Spok mogao da oceni, stanje mu nije bilo jako loše.

Dve nepoznate sestre su radile oko kapetana. Spok je prišao i seo na stolicu kraj kreveta. Strašan bol ga je probadao u kičmi tako da je ostao bez daha, i sve napore je usredsredio na uspostavljanje kontrole i one vulkanske discipline duha. Jedna od sestara počeo da mu se približava.

— Dobro sam. Molim vas da nas ostavite same — naredi iznenada.

Spok je bio veoma autoritativan; sestre su nevoljno izašle iz sobe. Onda on stavi ruku na kapetanovu glavu. Kirk zastinja pošto je osetio da mu Vulkanac ulazi u duh. Spok se iz sve snage naprezao da bi umanjio bol i svome prijatelju i sebi samom. Nešto kasnije, kada je Mekoj došao da obide svoga pacijenta, primeti značajnu razliku u njegovom stanju.

— Spok je bio ovde. Je li tako?

— Jeste, doktore. Kako ste znali?

— I pre sam ga viđao kako to radi. Nema nikakvog drugog razloga za tako brz

oporavak. Možda je uticao na Džimov oporavak.

Kirk, kome se vraćala svest, pokušavao je da govori.

— Ne pokušavajte da govorite, Džim. Mnogo toga vas je snašlo. Mekoj dade znak rukom sestri. Ona mu dade injekciju koja je odmah počela da deluje. Dok je Kirk padao u dubok ozdravljajući san, Mekoj je mogao da očita reč sa njegovih usana.

— Spok. . .

Glavni lekar je s olakšanjem uzdahnuo i pošao.

— Najgore je prošlo — reče, koliko sebi samom, toliko i sestri.

2.

Skot na kraju dopusti još jednom inženjeru da nadgleda preostale poslove i zadatke. Donji deo *Enterprajza* je bio spreman za povratak u najbližu zvezdanu bazu. Kada je brod sigurno pristao, Skot se odmah povuče u samo njemu namenjene prostorije. Popi jači gutljaj konjaka i ode pod sonični tuš, a zatim pade u krevet.

Ali, nije mogao da spava. Okretao se, prevrtao, razmišljajući o događajima koji su se zbili u protekla dva dana. Ustade i uze još jedan gutljaj konjaka iz flaše, pa se vrati u krevet. Činilo mu se da su prošli sati pre nego što je konačno zaspa dubokim snom.

Bio je sav smožden kada, na zvuk zvonca, otvori vrata svog prostora. Spok je ušao u zamračenu sobu. Skot ga je merio pogledom, sedeći onako bunovan na rubu svog kreveta.

— Šta se desilo, gospodine Spok? Izgledate kao da ste pojeli nešto silno kiselo — reče mu zevajući i ležući ponovo, tek napola budan.

— Gospodine Skot, treba mi vaša pomoć. Čini mi se da se, kada je eksplozija na *Enterprajzu* u pitanju, radi o sabotazi. Verujem da ste i vi na to pomislili.

— Jesam, ali vi niste bili dobro, pa nismo o tome mogli da razgovaramo.

— Tačno. Ali sada moram da idem dalje s istragom. Moram da nađem neki konkretan dokaz. Biće mi potreban je-

dan dovoljno velik brod da se brzo vratim do havarisanog dela, a biće mi potrebna i pomoć jednog inženjera. Predlažem da se vratimo do tamo i temeljito pretražimo sve, ne bismo li našli neki dokaz koji bi opovrgao moju sumnju.

— Ja sam lično proverio sve zapise na trakama. Releji sa pomoćnim mostom su ispravni. Nisam mogao da nađem ništa što bi me navelo na pomisao da do eksplozije nije došlo slučajno.

— Mora da vam bude jasno da ne postoji nikakav mehanizam na mostu koji je mogao da prouzrokuje eksploziju onolikih razmera. Moralo se raditi o nekom stranom predmetu.

— Da, to je i meni palo na pamet. Ali nisam mogao da nađem ništa što bi potkrepilo tu moju teoriju.

— Zato moramo da se vratimo do napuštenog dela broda. Moramo da ga istražimo pre nego što neko pomeri ili poremeti ostatke mosta. Kada jednom počne vuča, dokaz se može i uništiti.

— Jeste li dali zahtev za brod, gospodine Spok?

— To je jedan od problema. Doktor Mekoj neće da mi da lekarsku saglasnost. Ne mogu da dobijem dozvolu da mogu da napustim zvezdanu bazu. Vi morate da date zahtev za brod. Logično je da vi zahtevate da se vratite do napuštenog dela broda da biste sve pripremili za dalje radove. Ja ću da vas pratim.

— Da, ali vi još uvek nemate dozvolu da napustite brod, gospodine Spok.

— To je u domenu moje odgovornosti. Hoćete li mi pomoći?

— Hoću, odgovori Skot bez oklevanja. Ako je na mome brodu došlo do sabotaže, hoću da prvi pronađem krivca.

— I verovao sam da ćete tako da reagujete — složi se Spok.

Kao što je Spok i predvideo, Skot mu je spremno obezbedio odgovarajući brod. U sigurnosnim odelima i ostaloj opremi, Spok i Skot otplutaše prema napuštenom gornjem delu *Enterprajza*. Mala svetla su svetlela oko kružnog ruba. Sve ostalo je bilo u tami. Svi sistemi su bili isključeni i brod je delovao mrtvo, onako lebdeći u svemiru.

Pokušavali su da se probiju do gornjeg dela, gde je eksplozija uništila oplatu. Masa uvijenog metala još uvek je bila na mestu. Ponovo su pregledali svaki delić uništenog mosta, najviše se koncentrišući na središnji deo. Ni traga dokazu nisu mogli da nađu u tom kršu. Vratili su se u svoj brod za izviđanje, skinuli kabasta odela i obavili kratak razgovor.

— Nećemo ovako ništa postići. Imam bolju ideju. Više me intuicija na nju navedi. Retko sebi dozvoljavam da se rukovodim slutnjama, ali osećam da nema drugog izbora.

Ako se sećate, imali smo šezdeset i tri kadeta na *Enterprajzu* u vreme eksplozije. Svi su bili provereni. Ali, ako je samo jedan prošvercovan, možda smo uhvatili nit. Ja sam utvrdio da je jedna kadetkinja bila na mestu neposredno pre eksplozije. Kada bih mogao da utvrdim njen identitet, mislim da bih bio u stanju da pronađem i sabotera. Ta informacija postoji u kompjuteru. S tim podacima, i s onim što sam saznao od posade, mogao bih da joj uđem u trag. Biste li mi omogućili da proverim kompjuterske banke?

— Da, mogu da uspostavim liniju sa izviđačkog broda do kompjutera, bar na neko vreme.

— Sjajno. Molim vas da to učinite.

Skot udubljen u svoj zadatak nije ni primetio kako se Spok začnu pokušavajući da zauzme što zgodniji položaj kraj računara.

Vulkanac je škrgutao zubima, duboko udisao i izdisao vazduh. Kad ga ču, Skot se okrenu prema njemu, ali se Spok već bio udubio u posao.

Pošto je kompletirao kompjutersku vezu, Spok je pretraživao podatke o ženskim kadetima raspoređenim na *Enterprajz* radi obuke. Kada je završio prvi krug pretraživanja podataka, ostalo mu je pet kandidata. Sve su bile plavuše, srednjeg ili nižeg rasta, i sve su imale pristup na komandni most. Sve su bile sa Zemlje; svi podaci o njima su govorili o njihovoj naročitoj veštini u odabranoj specijalnosti. Sve su bile otprilike istih godina.

— Gospodine Spok, uskoro ću izgubiti ovu privremenu vezu. Nadam se da ste završili — upozori ga Skot pošto je žica uz terminal počela da pucketati. Konačno dode i do prekida, uz snažno varničenje.

— Sveo sam izbor na njih pet. Svaka bi se mogla osumnjičiti. Moramo da pretražimo njihove prostorije — do najsitnijih detalja — bez obzira na to kako nam se neki od njih nevažnim činili.

Obojica ponovo obukoše svemirska odela i vratiše se u napušteni deo. Temeljito pretražiše četiri kabine, ali ne nadoše ništa. Spok je pregledao sadržaj jedne ladice iz pete, s naporom pokušavajući da se koncentriše na posao, zbog sve žešćih bolova u leđima. Pokušavao je da se opre o ladicu kada ga leđa izdaše i on je ispusti izgubivši načas kontrolu nad sobom.

— Jeste li dobro?

— Jesam. Uspe da odgovori Spok, pokušavajući da nadvlada bolove.

Uspeo je da zauzme predašnji položaj. Bio je potpuno izvukao ladicu čiji je sadržaj leteo svuda po sobi. On uspe da uhvati neku neobičnu pljosnatu bocu i neki zgužvani papir. Ni on ni Skot ne nadoše više ništa interesantno.

Kada su se vratili na izviđački brod, Spok pomnije pregleda ona dva eventualna dokaza. U boci se nalazila neka hemikalija koju bi trebalo da analizira kada se vrati u bazu. Na papiru je opazio niz tačaka koje su ličile na neki slučajno napravljen crtež. Dok je Skot okretao brod u pravcu Zvezdane baze broj dvanaest, Spok se već bio udubio u analizu onih tačaka.

Kada su se vratili, Spok sede za kompjuterski terminal najbliži svojoj sobi, ne govoreći šta to želi da istraži. Skot se ponovo vrati planovima za reparaturu broda i više ni ne progovoriše o onoj istrazi.

Počela je vuča havarisanih delova broda, ali se Spok nije odmicao od kompjuterskog terminala. Mekoju se vrzmao oko njega i gundao reči neodobravanja, ali ga zadubljeni Vulkanac nije ni primećivao.

Za vreme retkih pauza, Spok bi konačno davao znake da je svestan dokto-

rova prisustva. Mekoju se ponašao kao brižna majka, čekajući da Spok kolabira.

— Šta mislite da ćete naći. Već satima se time bavite.

— Tačno, doktore. Možda ću i dane provesti u potrazi za onim šta tražim. Po mojoj proceni, radi se o deset miliona mogućnosti. Sasvim određeno, doktore, tražim jednu planetu.

— Planetu! Ima ih na bilione!

— Tačno, doktore. Zato i ne mogu da gubim vreme u razgovoru sa vama. Budite tako ljubazni pa me nemojte ometati.

Okrenu se kompjuteru, brzo prebirajući jedan po jedan zvezdani sistem na ekranu.

3.

Na Spokov zahtev, istraga eksplozije na *Enterprajzu* je određena za 15.00 sati, ubrzo nakon što je on konačno završio svoje neumorno pretraživanje zvezdanih konfiguracija. Obukao je s mukom svoj sako za formalne prilike, vodeći računa da ne povredi bolna leđa. Još jednom je revidirao sve činjenice i sve teorije koje je imao nameru da iznese na saslušanju.

Slučajnom posmatraču Spokovo bi držanje delovalo sasvim normalno. No, Mekoju, koji je pratio svaki Spokov pokret, znao je da njegov pacijent nije nimalo dobro.

Izuzev kapetana, koji je još uvek bio preslab da prisustvuje saslušanju, svi oficiri sa *Enterprajza* su bili prisutni. Uhura, Sulu i Čehov su veoma tiho razgovarali u jednom uglu prostorije. Skot sede u njemu namenjenu fotelju, trudeći se da se što pre koncentriše na svoj primarni cilj — osposobljavanje i popravak *Enterprajza*. Poručnik Lauri koji je onoga dana bio dežurni oficir, zadužen za bezbednost, sedeo je iza Skota i moglo se videti kako mu nimalo nije prijatno. Spok zauze mesto pored Mekoja. Lekar se šapatom obrati Spoku:

— Jasno vam je da ste se udaljili bez moje dozvole.

— Sasvim sam svestan toga, doktore, odgovori mu Spok ravnodušno. Dok je

govorio, istražni savet je zauzimao svoja mesta. Tri oficira, sva trojica s činom iznad kapetanskog, zatražiše mir. Svi zauzeše mesta i saslušanje otpoče.

Komodor Kingston Klark, visokouvažen funkcioner flote je posredovao. U stara vremena svemirskih letova možda bi ga i nazvali »starim vukom«. Obratio se okupljenim oficirima.

— Ovo je formalno saslušanje, ali mi se čini da ćemo postići bolje rezultate ako na stvari budemo gledali ležernije. Svi smo mi ovde da bi smo pokušali da utvrdimo šta se desilo na *Enterprajzu*.

— Ugledavši Mekoja, dodade:

— Problem nepoštovanja lekarskih naređenja rešavaćemo nekom drugom prilikom. Molim vas da pozovete prvog svedoka.

Poručnik Uhura pride govornici. Pošto sede, komodor Klark joj se nasmeši. Uhura uzrujano dade svoju ličnu vrpcu za identifikaciju za to zaduženom čoveku.

— Poručniče, vi ste oficir za komunikacije na *Enterprajzu*. Jeste li vidali ili čuli išta, pre same eksplozije, što bi se na bilo koji način moglo okarakterisati kao neobično?

— Nisam. Bila sam potpuno zaokupljena radom sa kadetkinjom koja mi je bila poverena. Imala je problema sa nekim kanalima. Ništa se neobično nije pojavilo na panou za komunikacije. U vreme eksplozije mi je bila iza leđa: poginula je od eksplozije. Dugujem joj život.

Posle Uhure, sledio je potporučnik Čehov, Njegov opis događaja na mestu neposredno pre eksplozije veoma je ličio na Uhurin. Iza Čehova je došao Sulu, s gotovo istim opisom zbivanja na mestu u to vreme. Dodao je samo još nešto.

— Gospodin Spok me je posetio u bolničkom odeljenju. Rekao mi je da sam ga ja naveo na određeni trag koji ima nameru da ispita. Verujem da je vezan za kadetkinju koja je napustila most neposredno pre eksplozije.

Sledeći svedok je bio poručnik Lauri. Nije imao novih informacija, ali je prihvatao svu odgovornost, pošto je toga dana bio na dužnosti. Zatim je pozvan Skot. On je ispričao šta se desilo u inžer-

njeringu. Pošto on nije bio na mostu u vreme eksplozije, nije mogao da ponudi nikakve direktne dokaze. Kada je pomenio Spoka, sve su oči bile uprte u Vulkanca koji je mirno sedeo i gledao pravo pred sebe.

Ljutito pogledavši Spoka, Mekoju dade lekarski izveštaj.

— Molim da uđe u zapisnik da komandantu Spoku nisam dao dopuštenje da prisustvuje ovom saslušanju. On mora da miruje, kako bismo mogli da izvršimo sve hirurške zahvate — sada je u takvom stanju da se ništa ne može uraditi. Njegove su povrede krajnje ozbiljne.

Spok je gledao u Klarka, ne obraćajući pažnju na Mekojev istup.

— Kao što možete da vidite, komodore, ja sam sasvim dobro. Doktor Mekoju preteruje. Čini mi se da odviše revnosno obavlja svoju dužnost. Molim vas da nastavite s istragom.

Klark se pomno zagleda u Spoka.

— Ne bismo saslušali vašu izjavu ukoliko se smatra da niste sposobni da obavljate svoje poslove. Moram da priznam da mi se činite prilično kadrnim.

Mekoju je gundao.

— To je njegova vulkanska veština. On može da prikrije simptome. Verujte mi. On ima bolove. On samo ne dozvoljava da se to primeti.

— Je li to istina, komandante Spok? — upita Klark.

Spok naglasi:

— U ovom trenu sam potpuno sposoban za radne obaveze.

— Dobro, onda — reče Klark prese-
kavši Mekoja — nastavićemo istragu.

— Komandante Spok — nastavi komodor — ovo saslušanje je sazvano na vaš zahtev. Ne vidim nikakvih dokaza da je eksplozija na *Enterprajzu* nastupala ni iz kojih drugih razloga do slučajno.

— Komodore — odgovori Spok s poštovanjem — ako mi dopustite da nastavim, pokušaću da vas uverim materijalnim dokazima.

— Nastavite, gospodine Spok. Ali vas upozoravam da će vam biti potrebni veoma ubedljivi dokazi.

Na svoj promišljeni način, Spok počeo da izlaže svoje viđenje činjenica, vezuju-

ći ih za Sulino sećanje na kadetkinju, a i vlastita, sa Skotom obavljena ispitivanja havarisanog dela broda. S vremena na vreme, Skot bi klimnuo glavom, u znak odobravanja. U prostoriji je vladala tišina dok je govorio.

— Kao što znate, moja rasa je poznata po svom izuzetnom moćnom oslanjanju na logiku kao vid ponašanja u kriznim situacijama. Dokazi koje predočavam, krajnje su proanalizirani. Nakon eksplozije, ja sam izvršio analizu faktora sile potrebne da prouzrokuje tako razornu eksploziju. Izuzetno dobro sam obavешten o mogućim odstupanjima od propisanog standarda svakog svenirskog broda. Gospodin Skot se slaže s mojim zaključcima. Uzeli smo na sebe obavezu da se vratimo do eksplozijom oštećenog dela broda i ispitamo uslove pod kojima je došlo do eksplozije. Nismo našli nikakvih fizičkih dokaza na samom licu mesta. Tada smo pošli od elemenata na koji nas je naveo poručnik Sulu. Jedina osoba koja nije pripadala redovnom sastavu posade, a koja je imala pristup mostu i napustila ga neposredno pre same eksplozije, bila je jedna od kadetkinja. Pretražio sam kopjuterske podatke i sistemom eliminacijoe sveo traganje na pet potencijalnih ženskih kandidata. Gospodin Skot i ja smo pretražili njihove prostorije. Kod svih smo našli standardne stvari potrebne za kraći službeni list. Izuzetak predstavlja podoficir Izabel Tomari koja je u jednoj od svojih ladic sakrila dve neobične stvari. Jedna je pljosnata flašica s hemikalijom, čiji je sastav utvrđen analizom, dok je druga neobičnost bilo parče zgužvanog papira sa nizom tačkica za koje verujem da predstavljaju zvezdanu mapu. Bilo mi je potrebno mnogo vremena da utvrdim o kojoj se zvezdanoj konstelaciji radi.

Spok je potom u kompjuter ubacio potrebne upute da bi se na ekranu pojavila određena slika.

— Ova mapa s leve strane predstavlja mapu koju sam pronašao na *Enterprajzu*, a druga kompjuterski izvod iz biblioteke Zvezdane flote. Kao što možete da vidite, u velikoj meri se podudaraju, moglo bi se čak reći da su iste, no jedna

je očigledno rađena rukom, dok druga predstavlja projekciju naših teleskopskih istraživanja. Ova sekcija nikada nije bila temeljito istražena ni kartografski obrađena. Nalazi se na drugom kraju naše galaksije. Nikada se nismo ni odlučivali da u te delove zademo. Hoću da kažem da naše osumnjičeno lice potiče iz jednog od zvezdanih sistema ovde projektovanih.

Komodor Klark u znak neslaganja napravi grimasu.

— Hoćete da kažete da je saboter neko sa toliko udaljene planete?

— Tačno — odgovori Spok bez oklevanja.

Klark je i dalje odrično klimao glavom.

— Kakva kažete da je ono bila hemikalija?

— Laurični-mono-etanolamid. . .

— A šta bi to, prostim rečima rečeno, bilo?

— Sredstvo za depilaciju. Za otklanjanje suvišnih malja.

— Gospodine Spok, ja ne znam mnogo o vulkanskim ženama, ali naše žene to sredstvo redovno upotrebljavaju. Ne vidim ništa neobično u tome što se to sredstvo našlo u jednoj ženskoj sobi.

— Gospodine — odgovori Spok — količina hemikalije koju smo našli bila bi jednoj ženi sa Zemlje dovoljna za korišćenje deset godina i tri meseca, ako bi odstranjivala sve malje u tom periodu.

Kao i inače, Spok nije imao nameru da bude zabavan, ali je u prostoriji ipak zavladao žagor i čuo se prigušen smeh nakon ove njegove izjave. No, on je samo odgovorio tako što je malo podigao jednu obrvu.

— Ovo će se saslušanje obavljati kako valja — zagrmi Klark.

— Neću da dozvolim da se ova istraga pretvori u cirkus.

Okrenuo se dvojici oficira što su sedeli do njega. Neko su vreme šaputali, a onda se Klark ponovo obratio Spoku.

— Gospodine Spok, znamo koliko ste uzbuđeni posle eksplozije na vašem brodu, smrću i povredama do kojih je došlo, ali mi ne nalazimo nikakvog razloga da verujemo da je po sredi išta osim nesreć-

nog slučaja mehaničke prirode. Onaj depilator sigurno ništa ne dokazuje. Čak i sami priznajete da se ona mapa i crtež koji ste našli na komadu papira ne poklapaju u potpunosti.

— Gospodine, ja želim još nešto da dodam. Podoficir Isabel Tomari je, izgleda, nestala bez traga. Nema nikakvih podataka o njoj ni na Akademiji ni u arhivi Zvezdane flote — samo je kompjuter na *Enterprajzu* potvrdio njeno postojanje. Činjenica da je nestala, čini se veoma značajnom.

— Onda, gospodine Spok, kompjuter sa *Enterprajza* mora da je izbacio pogrešan podatak.

— Za taj kompjuter ja odgovaram, gospodine. Nema tragova njegovog neispravnog funkcionisanja.

— Komandante Spok došli smo do odluke. Vaši dokazi nedovoljno potkrepljuju vaše tvrdnje. Odluka je ove komisije da se ne zna uzrok eksplozije na *Enterprajzu*, ali se pretpostavlja da se radi o nesrećnom slučaju. Time je ovo saslušanje završeno.

— Ali, komodore Klark, ja sam ubeđen da ima dovoljno dokaza koji bi opravdali dalje ispitivanje — insistirao je Spok. — Morate da saslušate moje rezonovanje. U krajnje smo opasnoj situaciji i, ako se pokažemo nedoraslim, mogli bismo da se izložimo još ozbiljnijim napađima.

— Ne vidim nikakvih razloga da se osećamo ugroženima, Spok. Vi ste prezentovali svoje dokaze, a ja vam naređujem da se vratite u bolnicu s doktorom Mekojem i ostanete tamo sve dok on ne kaže da ste fizički spremni da se vratite na dužnost.

Komodor ustade, a za njim i ostali članovi istražne komisije, i izađe iz sobe.

Spok se uz bolove diže iz svoje fotelje i dade znak Skotu da mu se pridruži. Mekoj je stajao uz samog Spoka i nije mogao da suzbije izraz apsolutnog likovanja.

— OK, Spok, dovoljno ste me zavlačili. Sada ste u mojim rukama. Smesta se vratite u bolnicu!

— Nemam nameru da se vratim u bolnicu, doktore. Imam nekog posla. Mo-

ram da porazgovaram o nekim stvarima sa gospodinom Skotom. Budite ljubazni pa nas sada ostavite, ja ću. . .

— Nećete vi ništa, Spok, prekinu ga doktor Mekoj. Čuli ste izričitu komodorovu naredbu. Već imate dovoljno problema, samim tim što ste se udaljili bez dozvole.

Ne obraćajući pažnju na Mekoj, Spok uhvati Skota pod ruku i bez ikakvog komentara izađe iz sobe. U sobi je vladao žagor. Preovladavalo je negodovanje.

— Zašto li je Klark obezvažio dokaze? — upita Sulu Mekoj, dok su izlazili iz sobe.

— Bog me ubio ako znam, gospodine Sulu. Ja sam obični provincijski lekar koji ne ume ni da zadrži pacijenta da bi ga lečio — ali u svemu ovome kao da nešto nije baš sasvim u redu. . .

Glava druga

Traganje

1.

Spok je sa zadovoljstvom čitao kompjuterski izvod. *Gavran* će u potpunosti poslužiti svrsi. Skot, gledajući Spoku preko ramena, davao je glavom znak odobravanja. Pronašli su brod. Ali se Skot vrpolio.

— Jeste li sigurni da je ovo jedini način, gospodine Spok? Zvezdana flota se baš ne oduševljava neovlašćenim pozajmljivanjem njenih brodova.

— Ako osećate bilo kakvu rezervu, gospodine Skot, ne morate da mi se pridružite — odgovori mirno Spok. — Ja sam čvrsto odlučio da dokažem tačnost svojih pretpostavki o eksploziji. Vaše bi mi društvo bilo od velike pomoći i dobrodošlo.

— Biće malo teško rukovati ovolikim brodom, bez ljudstva, ali — uspećemo. Kada ćemo ga pozajmiti?

— Večeras. Potrebne su nam samo neke lične stvari; brod je sasvim snabdeven.

Usamljeni stražar koji je čuvao pristanište je svakih nekoliko minuta provera-

vao svoj hronometar. Stražar u zvezdanoj bazi je postojao više iz formalnih razloga nego iz potrebe. Zevajući, on se oslanjao o zid, zurio u njega i jedva čekao da okonča ovo svoje dugo bdenje. Nije ni osetio Spokovo prisustvo sve dok mu se Vulkanac nije sasvim približio. Onda se okrenuo, prepoznao Spoka i nasmešio mu se. Posle toga se više ničega nije saćao. Pod dejstvom pritiska na određenom mestu na temenu, odmah je izgubio svest. Spok ga je pažljivo spustio na zemlju i dao znak Skotu da pride. Noseći svoju opremu, obojica su tiho ušla u brod.

Krenuvši prvo prema kompjuteru, Spok ubaci jednu traku u konzolu. Komunikacijska tabla proradi signalizirajući da je uspostavljen kontakt sa centrom za kontrolu letenja u zvezdanoj bazi. Spok aktivira slušni mehanizam trake i obrati se personalu kontrole letenja.

— SZB *Gavran*. Standardna provera lansiranja. Ograničeni let. Traži se dozvola za poletanje.

— Ko je ovlašćen, čuo se glas.

— Komandant Festus Parker, glavni inženjer. Provera sigurnosnih sistema. Ovlaštenje: standardna procedura.

— Imate dozvolu — let ograničenog trajanja. Molim da izvestite bazu o statusu broda po povratku.

— Naređenja primljena. Parker.

Spok klimnu glavom prema Skotu i uključi lansirni sistem. Nakon što je dobio dozvolu za poletanje, Spok je modifikovao pristup navigacionoj kompjuterskoj banci tako da im niko ne bi mogao ući u trag.

Skot je imao pune ruke posla sam upravljaajući brodom za vreme dugog putovanja dok je na kompjuteru *Gavrana* Spok neumorno tražio solarni sistem u sektoru naznačenom na mapi koju je našao u sobi podoficira Tomari.

Dok su se približavali tome području, on se sve više koncentrisao na sisteme na kojima je bilo planeta s uslovima za život. Od deset zvezda u tom sektoru, samo je u jednom bila planeta pogodna za naseljavanje, tako da su usmerili kretanje ka četvrtoj planeti jednog malog jarkog solarnog sistema.

Spustili su se u neku ravnicu podno planinskog lanca bez znakova naseljenosti. Uz pomoć opreme zatečene na *Gavranu*, Spok nije bio u stanju da odredi ima li sapietnih formi života na toj planeti. Postojali su granični uslovi za život, sa tek dovoljnim nivoom kiseonika. Jedini predeo na kome bi moglo da bude života bio je severni pol, gde su se spustili, pošto je na svim ostalim delovima ovog malog sveta bilo izuzetno vruće. Spok je pretpostavljao da su, pošto je Izabel Tomari bila ljudsko biće, životne forme u ovom području bile humanoidne, ili su imale sposobnost humanog manifestovanja.

Upotrebivši senzore i ostalu opremu za pretraživanje, da bi utvrdili pretili li ikakva opasnost, pažljivo su se iskricali.

Peli su se uz jedno brdašće. Spok je s mukom sledio Skota, sve manje uspevajući da prikrije bolove u ledima koji su ga mučili. Skot pruži ruku da mu pomogne da se uspne na vrh, što Spok zahvalno prihvati. Skot je shvatio da ne treba više da se raspituje o Spokovom fizičkom stanju, ali je neprestano osećao probleme svoga kompanjona i pomagao mu na što je moguće diskretniji način.

Pred njima se pružao ogoleli pejzaž bez ikakvih znakova života. Vrhovi brda su bili opervaženi jarkim sunčevim sjajem, tako da se činilo da u tom kraju sunce zalazi. Vegetacija je bila retka, najčešće u obliku žutog grmolikog rastinja razbacanog u podnožju brežuljaka. Nije mogao da se nađe nikakav zaklon u ovom predelu, ukoliko bi se za njim ukazala potreba, te dvojica oficira osetiše da nisu baš sigurni bez pratnje ili trikordera.

Obeshrabreni, vratili se na brod. Činilo se da na planeti nije bilo nikakvih znakova života inteligentnih bića. Iza njih je skupina niskih brda zaklanjala vidik prema ostalom delu planete. Obojica se uputiše prema tim brdima, ne bi li ugledali išta što bi im ulivalo nade, kad se oglasi pucanj fazera, za dlaku promašivši Spoka.

— Stoj, skloni ruke s oružja — oglasi se ženski glas iza brda. — Ne okrećite se. Stojte u mestu — nastavi glas. Spok

razabra korake; jedna ruka mu s leđa krenu prema fazeru. I Skot predade svoje oružje. — Sada se okrenite.

Obojica se okrenuše prema dvojici romulanskih oficira koji su se zadovoljno smešili svojim zarobljenicima. Spokovu pažnju privuče žena. Viša od prosečnog Romulanca, stajala je uspravno i samouvereno. Kosa joj je bila stegnuta po zadu, tako da joj se isticalo lice. Spoka se retko doimala ženska lepota, ali mu se ova žena baš dopala.

— Nisam znala da će i Federacija u ovome imati udela — ljutito će ona.

Skot htede da se usprotivi, ali ona ne htede da ga sasluša.

— Dva zarobljenika iz Federacije će biti dobar plen. Romulanci obično ne uzimaju zarobljenike, ali vi ćete predstavljati izuzetak.

Romulanski komandant se izmakne da bi se dogovorila s ostalim oficirima.

Zarobljenike odvedoše do svog izviđačkog broda skrivenog u blizini. U njemu je bilo veoma neudobno, pošto je bio pretrpan. Spok se koncentrisao na glasove Romulanaca, kupeći podatke kojima bi mogao da pojašni novonastalu situaciju. Oslanjao se o zid prostorije, držeći se jednom rukom za bolna leđa i pokušavajući da se ispravi. Dah mu je bio stao od naleta oštrog bola koji ga je probio kroz leđa i udarao u desnu nogu.

— Jeste li dobro? — upita Skot, sve jače zabrinut za Spoka.

Na već uobičajen način, Spok ospori svaku nelagodnost, a kada mu bol malo uminu, obrati se Skotu.

— Čini se da je i kod Romulanaca došlo do sabotaže koja je veoma slična onoj našoj na *Enterprajzu*. Sada su uvereni, pošto su nas zatekli ovde, da smo mi krivci. Ovamo ih je dovela mapa veoma slična onoj koju sam ja otkrio. Izgleda da naš neprijatelj nije napao samo Federaciju. Ovim se značajno proširuje domet našeg problema.

— Moramo im reći da tragamo za zajedničkim neprijateljem.

— Nismo u prilici da im išta govorimo u ovom času, gospodine Skot. Sumnjam da bi nam poverovali čak i kada bismo im objasnili šta radimo na ovoj planeti.

Očigledno je da nas je nešto navelo ovamo, ali zašto i ko nas je naveo? Romulanci misle da smo mi odgovorni za sabotažu na jednoj od njihovih instalacija i da smo ovde s nekom zlom namerom. Ako nas odvedu na Romulus, naći ćemo se u veoma teškoj situaciji.

— Da, gospodine Spok, a nema načina da pribavimo ikakvu pomoć.

Spok se učutao, a Skot bespomoćno zavalio u stolicu. Sedeli su neko vreme ćutke, kad im odjednom zvuk eksplozije u neposrednoj blizini broda privuče pažnju. Još jedna eksplozija, ovog puta još bliže, snažno uzdrma romulanski brod. Spok začu kako komandir izvikuje naređenje posadi dok su se pripremali za odbranu. Prekinuo se tutanj oružja s romulanskog broda, a njih udar eksplozije odbaci skoro do prostorije sa zaliham.

— Opkoljeni ste! — povika neki dubok glas spolja. — Predajte se. Iluzorno je da nastavite sa pružanjem otpora.

Spok ču kako se komandir dogovara s oficirima.

— Nemamo mehanizam za samouništenje na ovom brodu. Nemamo izbora. Ne možemo da uništimo ni brod ni sebe...

Potom zaglušujuća eksplozija potpuno raznese gornji deo broda, prekinuvši komandirove reči. Skot i Spok, zarobljeni i potpuno bespomoćni, shvatiše da im preostaje jedino da sačekaju da ih pridolice otkriju.

— Hoćemo li da se spasemo, ili će nas sada neko drugi zarobiti?

— To ćemo uskoro saznati — odgovori mirno Spok.

Najednom se pred njima stvoriše dva Klingonca.

— Izlazite! — naredi im onaj njima već poznat duboki glas.

— Šta je ovo? Predstavnici Federacije? Krijete se? Mislili ste da možete da napadnete Klingonsku imperiju! Mislili ste da udruženim snagama s Romulanskom imperijom možete da nas uništite? Mi se ne predajemo lako!

Romulanski komandir pokuša da protestuje.

— Mi nismo napali vašu imperiju. Nismo se udružili s Federacijom. Ovi ljudi su naši zarobljenici, a ne naši saveznici.

— Dobar izgovor, komandante. Ali nas nećete lako nasamariti. Imaćemo dovoljno vremena da saznamo od vas istinu kada se vratimo na moj brod.

— Gospodine Spok — šapnu Skot — Recite im da nismo umešani ni u kakav napad. Vama će hteti da poveruju.

Čuvši Skota, Klingonac se okrenu Spoku začkiljivši.

— Vi ste, znači, onaj famozni komandant Spok sa *Enterprajza*? Vi ste nam naročito bogat plen.

Spok mirno progovori.

— Ako ste čuli za mene, onda mora da vam je poznata i činjenica o mom integritetu. Tako mi moje vulkanske časti, Federacija nema ništa s napadom ni na jednu od vaših imperija. Mi smo, u stvari, napadnuti isto kao i vi. Pretpostavljam da i vi imate mapu sličnu onoj koju i ja nosim.

Spok posegnu za pas; Klingonci podi-goše disruptere.

— Uveravam vas da nemam nikakvo oružje uza se. Hoću da izvadim komad papira koji će nam pomoći da pojasnimo stvari. Verujem da komandant — Spok pokaza rukom na Romulanku što je stajala pored njega — takode ima mapu koja ju je dovela ovamo. Bilo bi veoma zanimljivo uporediti sve mape. Verujem da imamo zajedničkog neprijatelja. Zašto smo navedeni ovamo i s kojim ciljem, i dalje ostaje tajna. Ali nas je ovamo svakako naveo izuzetno mudar neprijatelj.

Klingonac uze mapu od Spoka i od Romulanke. Klingonac ih pogleda, a zatim sve tri dade Spoku i Romulanki.

— Možda ste i u pravu, Vulkanče. Možda su nas i navukli ovamo. Ovo mi se nimalo ne dopada. Ko. . .

— To treba još da utvrdimo — odgovori Spok. — Ali pošto, izgleda, imamo zajedničkog neprijatelja, u našem je interesu da u ovoj situaciji zaboravimo na naša neslaganja.

Klingonci zagundaše na ovu sugestiju. Romulanci, više skloni logici, lakše prihvatiše situaciju.

— Onda, sklopimo primirje — viknu klingonski komandant.

Obaviše razgovor na čistini pored klingonskog broda. Spokova logika i

sposobnosti da bude nepristrasno objektivna odlučise da ga izaberu za vođu.

— Bilo bi nam mnogo lakše da radimo zajedno ako se i formalno predstavimo jedni drugima. Ako jedni o drugima mislimo kao o pojedincima sa zajedničkim problemom mogli bismo efikasno da prevaziđemo naše nekadašnje razmirice. Ja sam komandant Spok, prvi oficir SZB »*Enterprajz*«, sa planete Vulkan. Moj saputnik je poručnik Skot, glavni inženjer, sa Zemlje.

Zatim dode red na romulanskog komandanta, sa Spokove desne strane.

— Komandant Džulina sa romulanskog broda »*Ptica grabljivica*«, sa planete Delus u sistemu Romulus. Za njom se predstaviše njeni oficiri.

— Potkomandant Plakus sa »*Ptice grabljivice*« — Romulus i Delus, oficir zadužen za oružje, s »*Ptice grabljivice*« — Romulus.

Klingonski komandant se predstavi svojim karakterističnim glasom.

— Komandant Kli sa klingonskog broda »*Sila*«. S moje desne strane nalazi se moj prvi oficir potkomandant Melek. Moj drugi oficir je poručnik Kazus. Oba su sa planete Klingon. Sada, kada smo se predstavili, predlažem da pokušamo da utvrdimo šta ćemo ovde.

— Mogu li ja da predložim jednu mogućnost? — upita Spok. Svi klimnuše glavama u znak odobravanja.

— Mislim da imamo posla s neprijateljem koji isprobava naše snage, a možda i našu pronicljivost i veštinu. Zbunjujuće je da smo svi napadnuti. Ne mogu da zamislim silu koja je toliko moćna da može da se poduhvati sa sve tri naše udružene vojne sile istovremeno — ukoliko se nije radilo o nameri da nas navedu da pomislimo da su nam sabotažu izvršili naši poznati neprijatelji, te da nas međusobno zavade i navedu na sukob.

— Da se ovde nismo sreli. Klingonska imperija je s pravom mogla da za sabotažu optuži Federaciju — saglasi se Kil.

— Romulanska imperija je takode mogla da osudi Federaciju — doda Džulina.

Iznenada iza brda koja su okruživala ove novopečene saveznike, odjeknuo je snažan glas, kao preko pojačala.

— Odbacite oružje! Svi ostanite u mestu. Ne pokušavajte da bežite. Ne želimo da vas ubijemo.

Jedan Klingonac, poručnik Kazus, maši se za svoj disrupter, ali pade na zemlju, opalivši u padu. Raznese ga eksplozija iz oružja sličnog fazeru i on nestade u blesku svetla i boje.

— Iluzorno je opirati se. Držite se striktno mojih naredjenja!

Predstavnike Federacije su već Romulanci bili razoružali, tako da su i Spok i Skot bespomoćno stajali dok su Romulanci i Klingonci rezignirano pobacali oružje.

— A sada ruke stavite iza leđa — naredi glas iza brda. Spok iznenada oseti kako su mu ruke iza leđa sputane silom kojoj nije mogao da se suprotstavi.

— Ako je ovo jedan od dokaza njihove tehnologije i moći, može se desiti i da sam potcenio našeg neprijatelja — primeti Spok.

Sa svih strana ih okružuje niski zdepasti ljudi. Spok podiže jednu obrvu kada ugleda svoje zarobljivače. Bili su beloputi, obrasli gustim plavim maljama koje su bile izuzetno guste po licu, tako da je izgledalo kao da imaju brade. Nosili su životinjska krzna prebačena preko tela na primitivan način — preko rame na i oko bedara. Bili su naoružani toljagama i kopljima.

— Sad mi je jasno zašto joj je bio potreban depilator — prokomentariše Spok.

Zarobljenike su poredali u kolonu po jedan i nagnali ih preko okolnih brda. Čim su stigli do vrha jedne litice i počeli da se spuštaju, mogli su da vide šta se krilo iza brda: velika raketa na hemijsko gorivo spremna za poletanje. Spok ponovo diže obrvu kad ugleda ovaj primitivni sistem.

Dovedoše ih do nekog lifta koji ih odvuče do unutrašnjosti broda, gde ih smestiše u prostoriju u dnjem delu. Vrata se zatvoriše, a zatvorenici se obreše u mraku jedne okrugle ćelije glatkih zidova. Otkriše da su im ruke sada bile oslobođene nevidljivih stega. U tami sobe, Spok zapodenu razgovor sa Džulinom i njena dva oficira, dok se Skot koncentri-

sao na zvuk broda, zaokupljen mogućnošću da iz prve ruke vidi i prouči primitivne metode propulzije.

Lansiranje je nastupilo uz udar, ali je uspelo i let je bio veoma uspešan. Nakon lansiranja, brod je, izgleda, funkcionisao na drugačijim fizikalnim principima: uspostavljena je veštačka gravitacija. Inženjer je bio u nedoumici.

Nakon izvesnog vremena, svak je zapao u vlastita razmišljanja. Bili su smešteni u veoma neudoban prostor. Dobijali su hranu u pravilnim razmacima, uvek meso, koje Spok nije hteo da jede. Živeo je od vode i vazduha. Skota je sve više obuzimala zabrinutost. Nije mogao jasno da vidi Spoka u polutami, ali je znao da njegovom prijatelju nije ni najmanje dobro. Pa ipak, Spok je, na sebi svojstven način, osporavao bilo kakve probleme.

Nakon naizgled beskonačnog dugog putovanja, brod je ušao u atmosferu svoje zavičajne planete. Spustio se uz udar, od koga su zarobljenici popadali na patos. Vrata ćelije se konačno otvoriše. Napućeni zatvorenici su bili zahvalni što mogu da napuste ovu teskobnu prostoriju i brod.

Našli su se u jednom nemilom, pustom svetu, gde je sunce jedva davalo dovoljno toplote za održanje. Pejzaž se najvećim delom sastojao od golih stena, prekrivenih slojem mraza. Oštra zima je poput noža probadala uniforme zatvorenika, prilagođene za život u veštačkoj atmosferi broda. Uveli su ih u neku zgradu od kamena, razdelili prema rasama, a potom smestili u ćelije. Po prvi put otkako su krenuli u potragu za saboterom, Skot i Spok se razdvojiše pošto je Spok bio smešten u ćeliju s Romulancima, koji su mu bili veoma slični. Dobili su hranu i vodu. Spok je opet odbijao da jede životinjsko meso koje su mu davali. Njegov tamničar primeti njegovo odbijanje.

— Ne jedete. Treba da održite snagu.

Gurao je hranu prema Spoku koji se okretao. Spok zatim odjednom oseti kako mu neka snažna sila sputava ruke iza leđa. Grubo ga izguraše iz ćelije i kroz jedan hodnik dovedoše do jedne so-

bice u kojoj je sedela ženska predstavnica ove rase. Bila je mnogo manje maljava od ostalih. Glavom je pokazala prema vratima, tako da se dvojica stražara namestiše napolju.

— Dakle, gospodine Spok, stražari kažu da odbijate hranu. Je li to istina?

— Jeste — reče Spok.

— Znači vi se isključivo hranite biljem?

Spok odgovori potvrdno.

— Ovo je veoma surovo podneblje, Spok. Naša klima ne dozvoljava rast jestivog bilja. Moraćete da jedete meso dok ne uspemo da za vas nabavimo vegetarijansku hranu. Mi imamo mali izbor hrane, tako da ćete jesti ono što vam damo!

Spok je i dalje ćutao.

— Pričali su mi o vašoj vulkanskoj upornosti. Izgleda da su brodske priče bile tačne . . .

Tek tada Spok shvati da ona mora da je bila ona misteriozna osoba na mostu. Bila je malena, zdepasta, gotovo četvrougaona, kao što ju je Sulu opisao. Lice joj je bilo široko i činilo se još punijim od malja koje su joj obilno počele da izrastaju.

— Podoficir Izabel Tomari — reče on glasno.

— Delimično ste u pravu, Spok. To je ime koje sam uzela kada sam došla na »Enterprajz«. To je kombinacija moga pravog imena, Ilza i imena ove planete, Tomari. Veoma dobro uspevate da me prepoznate, čak i ovako delimično obraslu. A sada da se vratimo našem problemu. Vi ćete da jedete, pa makar morali i da vas na to prisiljavamo. Potrebni ste nam u punoj snazi.

— S kojim ciljem? — upita Spok, prebacujući težinu s desne noge koja je počela da mu otkazuje, pokušavajući da prikrije sve veće bolove. Ona mu ne odgovori već pozva stražara.

— Gde ste ga smestili?

— Sa ostalim njegova soja, carice Ilza.

— On nije kao ostali. On me posebno zanima. Stavite ga samog u ćeliju.

Odvedoše ga u jednu malu ćeliju. Opet mu oslobodiše ruke čim se vrata ćelije zatvoriše uz glasan tresak. Bilo je strahovito hladno. Vulkanac je teško

podnosio niske temperature, a i nedostatak hrane je činio svoje. Pokušao je da se koncentriše ne bi li stabilizovao svoje fizičko stanje i što bolje proanalizirao informacije koje je posmatranjem prikupio o svojim zarobljivačima.

Nakon izvesnog vremena, Spok začu kako se stražari približavaju njegovoj ćeliji. Teška se vrata otvoriše i njega uvedoše u hodnik. Nevidljiva sila mu sputa ruke, ovoga puta spreda. Jedna po jedna vrata ćelija su se otvarala i zatvorenici su izvođeni.

Poredali su ih sve u jednoj velikoj sobi iza zatvorskog bloka. Zidovi su bili prekriveni vlagom, a temperatura ispod nule. U prostoriju uđe Ilza, u pratnji velikog broja Tomarijanaca visokog ranga. Namestivši se ispred Spoka, ona prva progovori.

— Ovaj Vulkanac je od velike važnosti. Njegova rasa je poznata po svojoj ogromnoj fizičkoj snazi i jakoj logici. Rekli su mi da su i miroljubivi. To ćemo da vidimo. Biće mi telesni sluga. A i ona Romulanka će da mi služi. Ostale prepustam vama. Borbe će da otpočnu za jedan solarni ciklus.

Jedan Tomarijanac koji je na sebi imao tačkasto krzno, okrenu Skota i sa zanimanjem počeo da ga pregleda.

— Ovaj će biti moj telesni sluga. On je inženjer, koliko ja shvatam. Biće koristan. Kako ti je ime? — upita Skota.

— poručnik Montgomeri Skot.

— Dobro, Montgomeri. Mi ćemo da pobedimo. Ja sam Ilob.

Drugi Tomarijanac, širi i jači od ostalih, stade ispred Klingonaca.

— Ja ću da uzmem ovu dvojicu. Oni mi deluju više ratnički od ostalih. Mojoj grupi trebaju jaki ljudi.

— Nećeš. Ja ću da uzmem jednoga — povika drugi, zgrabivši Klia za ruku i povuče ga u stranu. Klingonac mu se snažno opirao. Svađa među Tomarijancima pređe skoro u tuču. Ilza im se na kraju ispreči.

— Ovo dvoje treba razdvojiti. Svaki od vas neka uzme po jednoga. Neću da trpim nikakvu svađu niti prepirku. Nastavljamo.

Sledeći Tomarijanac odabra Delusa, najvišeg Romulanca, dok onaj drugi za-

pade nekom niskom koji ga je posmatrao uz negodovanje.

— Premršav je da bi bio od koristi. Izgleda da mi je zapao najslabiji od svih. Ali, potrudicu se oko njega. Zatim se okrenu Ilzi.

— Ne razumem tvoj izbor. Izgleda da si odabrala najgore.

— To je moj izbor, Ilrame. Videćemo. Hajdete, Spok. Imamo mnogo posla. Podite za mnom.

Dotaknu Džulinu.

— I vi ćete poći sa mnom.

Pošli su, okruženi oružanom pratnjom, kroz sumorni tomarijanski pejzaž. Spokovo naučničko oko opazi nedostatak mineralnog potencijala u stenju.

— Ovo je jedna od najsiriromašnijih planeta u pogledu resursa na kojoj postoje životne forme višeg reda koju sam ikada video — mrmljao je Spok svojoj suzativorenici. — Previše je nedoslednosti ovde. Njihovu tehnologiju svemirskih letova treba da prati složenija materijalna kultura od ove koju ovde nalazimo. Njihova sposobnost da upravljaju silom poput one kojom su nam sputavali ruke i njihova upotreba noževa i kopanja kao oružja se ne podudaraju. Ima i drugih nelogičnosti. Na kraju, ne mogu ni da razumem šta hoće od nas.

— Ni ja — složi se Džulina.

— Moram da prikupim više činjenica pre nego što pristupim pravoj analizi — reče on, misleći na glas.

Uprto koplje u leđa skrenu Spokovu pažnju. Bio je zaostao za ostalima, te su ga poticali da uhvati korak. Od svakog koraka su ga probadala leđa; ostao je bez daha dok se pridružio Ilzi. Ona ga je zbunjeno posmatrala. Ništa od onoga što je na *Enterprajzu* čula o Spoku, izgleda, nije bilo tačno.

Uskoro su došli do kvadratastog bloka kamenih zgrada i ušli kroz jedan uzani hodnik pod stražom. Dvorište je bilo veliko i pusto. Sve je bilo izgrađeno od sivog kamena, kojim je bilo popločano i dvorište, Spok još nikada nije video ovako bezbojno zdanje. Motrio je svaki Ilzin pokret. Lagano je dotakla prsten na srednjem prstu i oslobodila mu ruke. Džulina je po oslobađanju razgibavala

ruke, pospešujući zaustavljenu cirkulaciju; Spok je udarao nogama, pokušavajući da oživi odumrlu desnu nogu. Nije bio siguran koliko će još dugo moći da prikriva svoju slabost. Sve što je video, a i razgovor sa Ilzom, uverili su ga da je fizička snaga za ovu kulturu od primarne važnosti. Stoga se trudio da deluje snažno i krepko. Jedna grupa znatiželjnih Tomarijanaca se okupi oko njih kada udoše u dvorište. Jedna žena, očigledno neka vrsta posluge, dade Ilzi ogroman paket krzna. Ona jedno bogato, tačkasto, dade Spoku, a žutosmede Džulini.

— Obucite ovo — naredi im.

— Sada? — upita Spok, gledajući oko sebe u gomilu što ih je posmatrala.

— Smesta. Ili hoćete da naredim da vas svuku i na silu obuku?

Prihvativši činjenicu da izbora nema, Spok reče:

— Sila neće biti potrebna; držaćemo se vaše naredbe.

Počeo je da svlači svoju tuniku, a i Džulina pođe za njegovim primerom. Dok se Spok svlačio, jedan mladi Tomarijanac mu pride i pređe rukom preko Spokove gole ruke i grudi. Spok zadrži vanjsku mirnoću zahvaljujući godinama vulkanske discipline. Ostali Tomarijanci pođoše za dečakovim primerom, mumlaajući čudne komentare dok su opipavali kožu ovih nepoznatih ljudi. Ali, Spok je posmatrao Džulinu. Ove barbarske kože nisu uspele da umanje njezinu lepotu. Ličila je na neku primitivnu božicu, izazivajući pridošle. »Liči na drevnu vulkansku boginju rata«, pomislio je dok je posmatrao. Džulina Spoku uzvрати pogled. Krzno koje je imao na sebi bilo je namenjeno nekom zdepastijem. Prosto je visilo na njegovom mršavom telu, pokazujući njegov skorašnji gubitak na težini.

Ilza ga je pažljivo posmatrala.

— Treba da na te kosti nabacimo mesa, Spok. Možda bi ti onda korak bio brži.

Prede rukom preko duboke brazgotine na Spokovim leđima, zadržavši se na predelu gde je još uvek stajao onaj komadić krhotine što mu se bio zabio u kičmu.

— Bio si na mostu kada sam postavljala eksploziv. Sećam se da sam te vide-la. Je si li povređen u eksploziji?

— Povreda mi nije poremetila ni jednu funkciju.

— Drago mi je da se nije ništa ozbiljnije desilo. Ti si mi najzanimljiviji od svih zarobljenika.

Ne rekavši više ni reč, Ilza krenu prema centralnoj zgradi, davši znak rukom Spoku i Džulini da pođu za njom. Njima je bilo drago da se izmaknu iz gomile što je u njih zurila i, istovremeno, da se malo zagreju.

2.

Skot se neprestano iznova oduševljavao mogućnošću da istražuje neobičnu tomarijansku tehnologiju.

Svakodnevno je odlazio na vojne manevre, kako se od njega i očekivalo, ali se svakog poslepodneva vraćao u raketnu bazu sa svojim pretpostavljenima, Ilobom, generalom tomarijanske flote. »Ovi primitivni kompjuteri bi oduševili Spoka, kada bi mogao da ih vidi. Moram nekako naći načina da se s njim povežem.« A onda bi opet usredsredio pažnju na neko arhaično tehničko čudo i počeo da sa silnim zanimanjem proučava taj novi pronalazak.

Ilob je bio prilično razumno biće. Čim je svatio da je Skotovo inženjersko znanje mnogo veće od njegovog, dao mu je slobodne ruke, da bi ga posmatrao i od njega učio. Ilza mu je bila ispričala o veoma naprednoj tehnologiji Federacije. Ilobov zadatak je bio da u tomarijanske sisteme uvodi nova saznanja; očekivao je da će biti brzo u prilici da usavrši lansirni sistem. Njegov bi doprinos u narednim manevrima bio od vitalnog značaja.

Onako obučen u krzna koja su mu dali, s gustom bradom i dugom kosom, Skot je ličio na keltskog ratnika iz drevnih vremena. Za vreme jutarnje vojne vežbe, on je išao na čelu kolone i nosio Ilobovu zastavu, delujući jednako primitivno kao i njegovi kosmati kompanjoni.

Naučio je Iloba nekoliko značajnih stvari, a ovaj mu je za uzvrat ispričao gotovo sve što ga je zanimalo o tomarijanskoj tehnologiji. Te su mu informaci-

je bile veoma bitne za konstruisanje plana o bekstvu.

Klingoncima nije bilo loše pošto je tomarijansko ratničko društvo bilo veoma slično njihovom vlastitom. Pa ipak, i oni su proučavali slabosti svoga neprijatelja s namerom da pobegnu. S tipičnim pragmatizmom, komandant Kli je razmišljao, s osvetničkim primislima, o mogućnostima klingonske prevlasti na ovoj teritoriji.

Plakus i Delus, romalonski zarobljenici, odlučili su se za intelektualniji pristup svome zatočeništvu. Iznenadili su svoje zarobljivače fizičkom snagom i izdržljivošću. I Romulanci su bili jednako oštri kao i Klingonci — kada ih neko izazove. Džulina je bila rođena ratnica, obučena po romulanskim tradicijama, bila je naročito vešta u donošenju hitnih strateških odluka, korištenju složenog oružja i u otvorenoj borbi. Bila je bolja od Ilze na jutarnjim vežbama, naročito u onima za koje je bila potrebna agilnost i brzina. Ilza je posmatrala romulanskog komandanta s velikim zanimanjem, ali i sa zavišću.

Spok je bio jednako vešt sa primitivnim oružjem kao i Ilza; da je bio u svojoj pravoj fizičkoj kondiciji, zadivio bi svoje porobljivače sposobnostima. Sada je s mukom obavljao svoje obaveze, pri tom se trudeći da prikrije svoju sve veću slabost.

Noći su bile gotovo nepodnošljive. I Spok i Džulina su imali problema s hladnoćom, koju su teško podnosili. Kao Ilzini zarobljenici, bili su smešteni zajedno. Za Spoka je nedostatak vlastite sobe bio još jedan problem, a za Džulinu, koja je bila navikla na druženje s muškarcima, ovo je bilo sasvim u redu. Spavali su na gomili krzna na kamenom podu, što im nije bilo dovoljno da se zagreju. Praktični romulanski komandant, zato predloži rešenje.

— Spok, oboje se smrzavamo. Kada bismo spavali zajedno, jedno bi drugo grejalo i oboma bi nam bilo bolje.

— Ja više volim da spavam sam — glasio je njegov šturi odgovor.

— Shvatite ovaj aranžman kao praktičnu potrebu. Nameće se kao logično rešenje problema.

Morao je da se složi da je imala pravo.

Džulini nije trebalo mnogo da shvati problem s kojima se borio njen kompanjon i pri najmanjem pokretu noći. Primetila je i da ujutro teško ustaje. Kada bi, nakon napornog dana, Spok legao pored nje, Džulina bi u tami čula njegovo neujednačeno disanje. Privukla bi mu se bliže da ga zagreje, a on se trzao od bola kada bi ga dotakla.

Tama i intima su uticali na Džulinu da prekrši prećutni sporazum da su njihovi odnosi pragmatički uslovljeni. Bila je svesna Spokove uzdržanosti; to je shvatila i prihvatila. Ni sama ništa nije preduzimala, što nije značilo da za tim nije osećala želju ni potrebu. Trenutno su je najviše zaokupljali bolovi koje je Spok osećao.

— Spok, moram da razgovaram sa vama.

On je ćutao i trudio se da prikrije svoje stanje.

— Znam da trpite bolove. Vreme je da mi kažete o čemu se radi. Želela bih da vam pomognem.

— A ja bih više voleo da ne raspravljamo o mom fizičkom stanju. Ja sam sasvim dobro.

— Možda ćete uspeti da svoj problem skrijete od Ilze, ali od mene nećete. Znam da vam je sve gore. Molim vas da mi dopustite da s vama podelim taj teret. Možda ću vam barem malo olakšati situaciju.

— Nikako ne možete da mi pomognete — reče Spok umorno.

— Sigurna sam da su vam poznate sposobnosti nas Romulanaca. Istog smo genetskog porekla. I mi posedujemo određene ograničene sposobnosti zalaženja u duh drugih bića.

— Da. Svestan sam vaših romulanskih telepatskih sposobnosti. Vi mi, Džulina niste prvi Romulanac koga srećem. Moja iskustva s još jednim vašim komandantom su prilično . . . velika.

Načas, Džulinu obuze ljubomora. Takmičarski duh nadvlada njen stoicizam.

— Poznavali ste još neku Romulanku?

Spok ne odgovori ništa. I dalje je ćutao u tami.

Džulina savlada nalet ljubomore.

— Ne mari, Spok. Sada smo ovde, i vama je potrebna pomoć. Dopustite mi da vam malo ublažim bolove. Recite mi od čega vam je to.

Njena istrajnost se nije dala obezvrežiti. Spok shvati da se ona neće smiriti dok joj ne kaže sve što je zanima. Tiho je govorio.

— Rekao sam Ilzi samo deo istine. Eksplozija na *Enterprajzu* je bila stravična. Ja još uvek u kičmi nosim komadić metala koji se nije mogao odmah odstraniti. To mi stvara strašne bolove, koje samo delimično mogu da savladam. Počinje da mi se oduzima desna noga. Samo što ne hramljem. Uskoro više neću biti u stanju da prikrivam svoju slabost. Onaj se metal pomiče i moje se stanje pogoršava. Upozoren sam na to, ali sam odlučio da se ne osvrćem.

Džulina se okrenu prema Spoku dotakavši mu rukama slepoočnice. Lagano ih je masirala, kao što bi to svaki Vulkanac uradio, podelivši, načas, sa Spokom bolove, da bi ubrzo ustuknula, na mogavši više da ih podnosi.

— Spok, nisam ni znala koliko vas silno boli, a ja vam, bojim se, samo malo mogu pomoći.

Uhvatio ju je za ruke da bi joj onemogućio novi kontakt, ali mu se ona ote i ponovo stavi ruke na glavu u želji da mu olakša bolove.

3.

Solarni ciklus se bližio kraju. Crveno tomarijansko sunce je još više oslabilo i na planeti je zavladała neizdrživa hladnoća. Došlo je vreme ratnih pohoda.

Zatvorenici su bili obučeni tako da su se obavljale pripreme za bitku. Rakete su bile spremne za ispaljivanje; pomoćne posade za njih zadužene bile su spremne da se povuku u toplije podzemne prostorije za vreme duge tomarijanske zime. Zatvorenici još uvek nisu znali ni svrhu ni mesto rata. Zajedno sa svojim porobljivačima ukricali su se u brodove spremne da napuste planetu. Spok i Džulina su se nalazili u vodećem brodu sa Ilzom, dok su ostali bili raspoređeni sa svojim pretpostavljenima.

Spok nije mogao da zadrži svoju zna-
tiželju. Priželjkivao je da se nađe na
mostu gde je Ilza izdavala naređenja.
Prinuden da sedi u tesnom odeljku u
unutrašnjosti broda, Vulkanac je raz-
mišljao o činjenicama s kojima je raspo-
lagao, raspravljajući sa Džulinom o svo-
jim zapažanjima.

— Ovi Tomarijanci su mi prava zago-
netka. Njihova arhitektura i sva materi-
jalna kultura su im tako jadni. Međutim,
kod Ilze sam video izvanredno lepe stva-
ri. Izgleda da su ta umetnička dela sa
raznih planeta. Vidi se da se radi o razli-
čitim umetničkim shvatanjima i materi-
jalima. Mora da su ih uzeli kao nasumič-
ne primere. Nisu svi ti umetnički pred-
meti vredni. Neki od njih su potpuno
bezvredni. Izgleda da Tomarijanci ne
znaju da razlikuju pravu umetnost od
prostih turističkih suvenira što se prodaju
na nekim planetama.

Životinjske kože što ih Tomarijanci
nose umesto odela veoma su primitivne.
Njihov nakit, izuzev predmeta koji služe
nekoj svrsi, kao na primer onaj Ilzin
prsten, isto se veoma mnogo razlikuje u
kvalitetu. Uveren sam da su ratni plen,
zbirka uzoraka koje su Tomarijanci uzi-
mali po različitim planetama.

— I meni se tako čini. Ali, ako je to što
kažete tačno, onda oni imaju uticaja u
daleko široj sferi nego što sam ja mogla
da pretpostavim.

— Da, a u tom kontekstu se daju ob-
jasniti i njihove tehnološke nedoslednos-
ti — prokomentarisao Spok. — Tomari-
janci iskorištavaju tehnologiju poroblje-
nih neprijatelja, uzimajući samo ono što
smatraju korisnim. Odbacuju sve što
smatraju suvišnim, tako da je i njihova
tehnologija, kao i umetnost, neujednače-
na. Oni nisu inovatori, već, prosto, uzi-
maju od drugih, a vlastitu tehnologiju
razvijaju tek toliko da bi se mogli upuštati
u osvajачke avanture. A to koliko im
je širok uticaj, treba još da se utvrdi. Ali,
koliko ja mogu da zaključim, veoma je
ekstenzivan.

Tomarijanci su se sada nalazili u ne-
koj novoj misiji, u osvajačkom, ili nekom
drugom pohodu. U mislima se vraćao na
njihove pripreme. U budućem ratu vide-

li su pravo sportsko uživanje, nadmeću-
ći se u rezultatima. Spok je bio siguran
da su premeravali i snage svojih zatoče-
nika.

— Čini mi se da sada shvatam našu
ulogu. Mi smo eksperimentalni uzorci.
Naše ponašanje u ratu će im dati neku
ideju o ponašanju naših sila u ratu.

— Dakle, zbog toga smo napadnuti —
reče Džulina.

— Nije se radilo prosto o povodu za
pokretanje sukoba. Radilo se u uspeš-
nom pronalaženju slabosti u bezbednos-
ti imperije i dokaz loše spremnosti naše
odbrane. Ovo je bio pokušaj da se žrtve
navuku u tomarijansku mrežu, a mi smo
zagrizli mamac. Napadi na Federaciju i
Klingonsku imperiju dali su iste rezulta-
te.

— Sada treba da dođe do konačne
provere. Proveravaće naše sposobnosti
u borbi za opstanak, našu izdržljivost i
snagu u ratnim uslovima, Džulina. Mo-
ramo Tomarijancima da dokažemo svo-
ju odlučnost da zaštitimo svoje narode.
Prava je ironija da ja ovde predstavljam
Federaciju, a građanin sam planete koja
je najžešći protivnik nasilja.

— Spok pogleda Džulinu koja je sve
vreme bila neobično čutljiva. Nadala se
da će narednu bitku moći da iskoristi za
objedinjavanje svoje grupe i pokušaj
bekstva.

Brodovi ostalih zatočenika nisu bili
tu; očigledno se za jednu borbu snage
neće objedinjavati. Poslate su tri grupe u
napad, svaka na drugu planetu, i svaka
po drugom zadatku. Poslednje pripreme
su bile u toku; sazvan je poslednji sasta-
nak.

— Mi se nalazimo pred plemenitim
zadatkom — govorila je Ilza sakuplje-
nim snagama. — Dužnost nam je da za-
ustavimo pobunu tomarijanskih snaga
na ovoj planeti. To nam je konačni zada-
tak.

Spok je mogao da primeti da se Toma-
rijanci praktično oblizuju od iščekivanja.

Pošto je isplanirana borbena strategi-
ja, Spoka i Džulin dovedoše u prostoriju
za dogovor, gde i oni dobiše uputstva.
Spoku dadoše dugo koplje na kome se
nalazila zastava. Primetio je da Tomari-

janci nose koplja i noževe, ali su, kao is-pomoć, za pojasom nosili i neko oružje nalik fazerima. Očigledno su nosili ovo naprednije oružje za situacije u kojima se njihovo vlastito pokaže neodgovara-jućim. Tomarijanci su se, izgleda, veoma lako prilagođavali situaciji.

— Je li to moje jedino oružje? — upita Spok oficira na dužnosti.

— Plašite se? — upita ga zdepasti to-marijanski komandant, cereći se. Spok, zgranut, diže jednu obrvu ispitujući oš-trinu vrha prstom. Nije smatrao potreb-nim da mu odgovori.

Ilza uđe u prostoriju u pratnji naoru-žanih vojnika. Krenu pravo prema Spo-ku pogladivši ga po ruci i dotakavši ga po zlatnoj narukvici što mu je ranije da-la. Zatim mu rukom pređe po ledima, osetivši kako je mršav u predelu grud-nog koša. On se ujede za usnu, pokuša-vajući da savlada bol uzrokovanu nje-nim dodirom.

— Stvarno bih volela kada biste malo dobili na težini, Spok. U narednoj borbi će vam biti potrebno mnogo snage. Ne-ćete me razočarati, zar ne?

Vulkanac se okrenu Ilzi, čvrsto uhva-tivši koplje. Videlo se da jedva obuzdava gnev, tako da je ona prestala s daljom pričom.

Izašli su iz orbite uz snažan trzaj, kao i pre. Radilo se o maloj sili, ali očigledno veoma divljoj. I on je delovao jednako primitivno kao i njegovi naoružani dru-gari; glatko krzno koje je nosio preko te-la presijavalo se na suncu. Nakit koji je bio prisiljen da nosi pomno je odabran, uključujući i mindušu. Prisećao se kako mu je Ilza stavljala mindušu; tada je prvi put u potpunosti osetio jačinu sile one zrake koja ga je držala dok mu je ona bušila uvo velikom iglom i stavljala sjaj-ni kamen. Prisećao se njenog čuđenja kada je ugledala njegovu zelenu krv.

Dodir ruke prenu Spoka iz razmišlja-nja.

— Spok, pre nego podemo u borbu, moram nešto da vam kažem. Moram vam reći svoja osećanja. Vi posedujete sposobnost da prikriti svoja osećanja logičnim razmišljanjem. I moj narod je vama sličan. Znam da i vi posedujete

emocije. Prikrivene, ali ih sigurno pose-dujete. Ja se nisam suzdržavala koliko vi. Meni je veoma stalo do vas. Morate da shvatite kako se ja osećam — veza iz-među nas je postala jača od prostog de-ljenja boli.

— Tačno — odgovori Spok — mental-na veza se probudila. Reči nisu potreb-ne, Džulina.

— Ima još nešto, Spok. Ako me nadži-vite, želela bih da mi obećate da će Ro-mulanska imperija biti obavestena o to-marijanskim namerama. Svesna sam da vas molim da pomognete neprijatelju Federacije...

— U ovim naročitim uslovima mi smo postali saveznici, Džulina. Dajem vam reč. Ako budem u prilici, obavestiću va-šu imperiju o opasnosti koja joj preti. Osećam se obaveznim da o tome oba-vestim i Klingonce. Mi smo se obavezali na savezništvo za vreme trajanja ovog perioda koji nam je svima jednako opa-san.

Ilob i Skot su ostvarili odnos prisniji od uobičajenog između zatvorenika i njegovog pretpostavljenog. Pod nekim drugim okolnostima, Skot bi ovog toma-rijanskog generala mogao da nezove i prijateljem.

Za Skota je jedina nepogodnost, posle privikavanja na hladnoću, bila nedosta-tak alkoholnih pića. Poduzetni Škotlan-danin je iskupio neke metalne delove na lansirnom kompleksu i u rekordnom vremenu izdestilovao nekakvo piće. Na-pravio je pljosku od životinjske mešine koju je nosio za pojasom. Ilobu se ova zatvorenikova zabava nije činila opas-nom, tako da je dopuštao Skotu da sa-kuplja biljke i prerađuje ih. Uskoro, i inače sklon oponašanju, pridružio se Skotu.

Pošto je postao Skotov drugar u piću, sve je teže mogao Skota da prihvata kao svog zatočenika. Skot je čak i asistirao u lansiranju napadačke sile pre nego što se ukrcao u poslednji brod. Za razliku od Spoka, Skot ne samo da je ulazio u prostoriju za kontrolu letenja, već je i pomagao u upravljanju operacijama. I tu je imao priliku da se čudi nedostatku

napredne tehnologije uzletanja, ali ga je, istovremeno, impresionirala savršenost brodske mehanike kada se nađe u vazduhu.

Došao je do istog zaključka kao i Spok: tehnologija je pozajmljena. Jasno je da Tomarijanci nisu u potpunosti shvatili principe na kojima su funkcionisali njihovi brodovi. Zaključio je da mora da negde drugde imaju obučeniye posade i u tome je delimično imao pravo. Kada je trebalo obaviti određene popravke na brodovima, dovrtljivi Tomarijanci bi doveli njihove prave pronalazače da ih poprave. To baš i nije bilo praktično, ali ih, izgleda, nije ni mnogo zabrinjavalo.

Osim što je bio glavni zaduženi za lansirni kompleks, Ilob je morao i da ide u ratne pohode. Morao je da porobi malu planetu Paksas na margini kvadranta najbližeg Klingonskoj imperiji. Ta planeta je bila strateški značajna Tomarijancima. Uz komandni brod *Ilan*, nazvan po tomarijanskom suncu, Ilob je imao i flotu od dva druga velika broda. U svakom se nalazio po jedan romulanski zarobljenik zajedno sa Tomarijancima zaduženim za njihovu obuku. Spustili su se na površinu planete na nekom pustom predelu i iskricali se. Skotu su dali koplje sa zastavom; Ilob mu je dao i pojas sa nožem i koricama i oružje nalik fazeru.

— Montgomeri — grmeo je general — dopadate mi se. Ovo vam oružje ne bih smeo dati, ali ne bih želeo da vas ubiju. Nas dvojica smo veoma slični.

— Jesmo — potvrdi Skot — mnogo. Mi ne smemo da budemo neprijatelji, Ilobe. Federacija će pokazati spremnost da pregovara s Tomarijancima.

— To je možda istina, Montgomeri — složi se general. — Ja to razumem, ali znam i svoj narod. Nema prilike za pregovore. Mi znamo samo za osvajanje i borbu. Takvi smo.

— Pa ipak, ima i drugih načina?

Skot se oslonio o koplje i ne čekajući da mu Ilob odgovori. Kao oficir zvezdane flote bio je u obavezi da pokuša da uspostavi kontakt sa Tomarijancem, uprkos očiglednoj ispraznosti pokušaja da premosti ogromne kulturne razlike.

Skot je primetio da se približavaju i ostali. Na čelu su bili Romulanci, obučeni u krzna kao i on, sa kopljima i bojnom zastavom pri vrhu. Održan je kratki ratni savet.

Prvi napad je iznenadio ljude sa Paksasa. Malo naselje što se našlo na putu nadolazeće tomarijanske sile potpuno je uništeno. Skotu se neprijatelj učinio potpuno nespretnim. Činilo se da su stanovnici planete bili jednostavni zemljoradnici s nezgrapnim oružjem. Pobeda tomarijanskih nasilnika je lako stečena. Ilobovi vojnici su uživali u pljački. Za sledeći dan bio je planiran napad na glavni grad na kontinentu na koji su se spustili. Svu noć su bančili na tomarijanski način, jeli i kockali se.

Pošto je nosio zastavu, Skot je u bici narednog dana išao na čelu kolone. Zgražala ga je krvožednost tomarijanskih vojnika. Još mu je teže palo saznanje da o tomarijanskim ranjenicima niko ne vodi računa, a izgleda da sanitetsko osoblje nije ni postojalo u njihovoj grupi. Na teško ranjene se niko nije obazirao, baš kao ni na neprijatelje.

Odjednom se ratna sreća okrenula. Paksanci su počeli da nadiru u velikom broju, noseći oružje slično fazerima. Tomarijanske snage su bile zaustavljene i nagnane na povlačenje. Skot odbaci koplje, spreman da se brani oružjem nalik fazeru. Iza njega su bila dvojica Romulanaca, spremna da se bore kopljima. Potkomandant Plakus je Skotu bio najbliži u trenutku kada su paksanske snage udarile na osvajače u povlačenju. Tomarijanci odbaciše svoja beskorisna koplja i počеше da upotrebljavaju ono nešto savršenije oružje. Skot je za sobom vukao Plakusa koji je bio neadekvatno naoružan. Obojica su bespomoćno gledali kako pada Delus. Potom Ilus povede svoje ljude prema brodu. Skot oseti bol u desnom ramenu dok je ulazio u trup broda. Kada mu se vratila svest, video je kraj sebe zabrinutog Plakusa.

— Šta se to desilo? — pitao je omamljeni Skot, pokušavajući da se pridigne.

— Pogodila vas je paksanska strelica.

— Šta su to upotrebili? Sav sam omamljen.

— Ne vidim ništa osim ranice na ramenu. Strelica je još uvek unutra.

— Uh — zastenja Skot — osećam se kao da sam čitavu noć pio. Moramo da je izvadimo. Možete li pokušati?

Romulac ga je s nevericom posmatrao. Nikada nije bio u prilici da pruža lekarsku pomoć. Zurio je u ranjenog čoveka, a ona nepoznata crvena mrlja ga je sve više obeshrabrivala. Skot ponovo počeo da nagovara Plakusa da pokuša da mu izvadi strelicu.

— Isto mi se piše i ako je izvadite i ako je ne izvadite. Veoma se neobično osećam. Ne znam koliko ću dugo ostati pri svesti da bih mogao da sarađujem.

Konačno, ubeđen da je stvar doista hitna, Plakus izvadi nož koji je nosio za pojasom.

— Izgleda da naši zarobljenici misle da im ne možemo ničim nauditi. Dozvolili su mi da zadržim nož.

— Da, ona im je zraka za imobilisanje veoma efikasna ali . . . — Skot zastade pošto mu se stomak pobuni. — Da, da pokušamo da izvadimo strelicu.

— Skote, ovo nikada pre nisam radio. Nemam pojma kako čovek reaguje u ovakvim situacijama. Mi nemamo nikakvih sredstava za ublažavanje bolova. Ja sam dobar vojnik, ali ne i kasapin.

— Ja znam lek za nas obojicu, Plakuse. Za pojasom. Šteta je prosipati dobro piće, ali sad je potrebno. Ja ću malo da gucnem, a ostalo vi upotrebite. Tako.

Plakus uze pljosku, dodade je Skotu, a ovaj dobro potegnu.

Alkohol dade dobre rezultate.

— Tako, s sada rame — Skot se hrabro namesti za vađenje strelice.

Plakus mu zaseče rame, sa strahom prilazeći osetljivom mestu. Skot zadrži dah, trudeći se da se ne pomera. Romulanac je bio prišao kritičnom mestu i počeo da traži strano telo, ali nije odmah uspeo da ga nađe. Stiskao je zube dok je prodirao dublje u meso. Skot se onesvesti.

Strelica se bila zabola duboko u meso. Kada ju je izvadio, Plakus primeti da ima neobičnu kristalastu strukturu. Kao da je posedovala vlastiti život, vibrirajući mu u ruci, prouzrokujući u njemu ista

ona osećanja koja su se i Skotu javljala dok mu je bila u telu. Plakus izvadi ovaj neobični kristal u komadu kože i ugura ga za pojas. Zatim počeo da zavija otvorenu ranu komadom kože što ga je odrezao od svoje odeće i natopio alkoholom.

Skot je satima bio u nesvesti. Kada se osvestio, umorno se nasmešio Romulanu koji se nije odmićao od njega sve vreme. Plakus, srećan što će se Skot oporaviti, leže pored, sada već zaspalog Škotlandanina, da se malo oboje ugrije, pošto je na brodu bilo veoma hladno.

4.

Spok i Džulina su hitro bili uvučeni u međusobni obračun Tomarijanaca. Bio je to najkrvaviji sukob koji je Spok ikada video. Tomarijanci nisu morali da se laćaju dodatnog oružja, pošto su im snage bile ujednačene. Njihova krvožednost se živo manifestovala dok su nasrtali jedno na drugo, po Spokovoj oceni — s priličnim zadovoljstvom.

Pošto je Spok nosio Ilzinu bojnu zastavu izbio je u prednji bojni red i zatekao se kako, iz čiste samoodbrane, s jednakom žestinom nasrće na svoje porobljivače. S vremena na vreme bi pogledom uhvatio Džulinu koja je tako vešto baratala kopljem i nožem da je skoro sve prevazilazila. Uvek mu je bila u vidokrugu, a ponajčešće nadomak ruke.

Namerno je bila u Spokovoj blizini. Držala mu je odstupnicu i štitila ga što je bolje mogla. Divila se njegovom držanju, svesna s kolikim se bolom istovremeno rve. Pokušala je da se probije između dvojice Tomarijanaca koji su pošli na nekog trećeg, da bi u zadnji čas stigla da se nađe pri ruci Spoku koji samo što nije pao od silnih bolova.

— Jeste li povređeni? — mrmljala je Džulina.

— Ne, to mi je od leđa. Jednostavno me je izdala snaga — evo, sada ću da ustanem.

— Ne dižite se, Spok. Ne možete se nositi s ovim. Ubiće vas. Ili leđa ili Tomarijanci.

Jedva je uspeo da uspostavi ravnotežu, kad ga dokači neki drugi Tomarija-

nac. Ovoga puta dobi jak udarac, ponovo pada i izgubi svest. Kada se povрати, nalazi se u Ilzinom brodu. Džulina je ležala pored njega i spavala. »Zašto su me spasili? Tomarijanici ubijaju svoje ranjenike. Od kakve koristi ja mogu da budem Ilzi?«

Džulina se uz trzaj probudi kad oseti da se Spok pomakao.

— Jeste li dobro? — upitala je dodajući mu čašu vode.

— Nisam mogla da vam nadem nikakvih povreda.

— Izgleda da sam čitav — uveravao ju je — radi se o mojoj staroj povredi. Kako sam dospeo ovamo?

— Ilza je naredila da vas odnesu na brod. Njeni drugari su hteli da vas ostave s ostalim ranjenicima, ali ona to nije dopustila. Dugo ste bili u nesvesti. Meni se čini da pred vratima stoji stražar koji samo čeka da vas dokrajči.

— Pitam se zašto li je Ilza odlučila da mi sačuva život?

— Vi mora da ste slepi, Spok. Očigledno je zaljubljena u vas.

— Ne budite smešni, Džulina. Ona pripada jednoj sasvim drugačijoj vrsti. To je nemoguće . . . To nije logično . . .

Džulina se smejala.

— Otkud u takvim situacijama logika uopšte dolazi u obzir?

— Doista — reče Spok ozbiljno — ali, ako ste vi u pravu, onda smo u ozbiljnim problemima. Ja nikako ne mogu da joj uzvratim istom merom.

— A — dodade Džulina — i ljubomorna je na mene.

— Stvarno? — podiže Spok obrvu. — Nisam primetio.

Vrata njihove sobe se otvoriše i Ilza pođe prema Spoku. Pogledala ga je od glave do pete s kliničkom temeljitošću. Ne našavši nikakve spoljne povrede, kao da joj laknu. Spok, koji je za vreme pregleda pokušavao da zadrži dostojanstveno držanje, još se više bio povukao u sebe. Zadovoljna što Spok nije ozbiljno povređen, Ilza pođe mimo Džuline, uputivši joj upozoravajući ljutit pogled, a zatim izade ne rekavši ni reči. »Imala je pravo«, pomisli Spok. »Od sada ćemo morati da budemo veoma oprezni.«

Po povratku na Tomari, vojske su se vratile u svoje logore, dok su njihovi oficiri pošli da održe zbor. Velika prostorija za audijenciju bila je puna kočopernih ratnika koji su glasno razgovarali, hvališći se svojim ratnim poduhvatima. Na ekranu postavljenom u kamenom zidu velike sobe pojavila se slika Tomarijanske imperije. Spok i Džulina, uvek u neposrednoj blizini Ilze, nalazili su se u dnu prostorije i pomno proučavali kartu.

— Ako je ova mapa ispravna, nema sumnje da Tomarijanci imaju uticaja u veoma širokoj sferi — reče Spok Džulini.

— To je više od jedne osmine poznate galaksije.

— Klingonska imperija je najbliža tomarijanskoj — reče Džulina.

— Bilo bi zanimljivo posmatrati njihov sukob, kada im se poklope interesi.

— Prema onome što sam zapazio, tu se radi samo o pitanju vremena — prokomentariša Spok.

Ilob je veoma iscrpno obrazložio svoj poraz, obećavajući da će dati sve od sebe da se u narednim pokušajima znatno bolje pokaže. Ostali generali, oduševljeni svojim pobedama, hvalili su se i najsitnijim detaljima svojih poduhvata. Nakon zvaničnih izveštaja, Ilza je zatražila tišinu.

— Sada je vreme da prokomentarišemo kako su se pokazali naši zarobljenici.

Spoka i Džulinu izvedoše iz prostorije pre nego što je rasprava i počela. Jedva da je mogao da načuje izveštaje, iako je posedovao veoma dobro razvijen sluh.

Najpre je govorio Ilob.

— Montgomeri je sjajni inženjer i dobar vojnik. Ja nemam nikakvih primedbi u vezi s njim. U borbi se pokazao hrabrim. Romulanci su se pokazali kao dobri vojnici. Na žalost, jednog su ubili Paksanci. Skot i Plakus su se čudno ponašali. Zemaljac je stao pred Romulanca pokušavajući da ga zaštiti. Kada je Zemaljca pogodila paksanska strelica, Romulanc je izvadio, spasavši mu život. Nikad u životu nisam imao prilike da se sretnem s takvim ponašanjem.

U prostoriji zavlada žagor. Tomarijanski običaji su bili ozbiljno narušeni. Ta-
da se umeša Ilob.

— Mora da ne umeju drugačije da se ponašaju; možda je kod njih takav običaj, dok im je naš nepoznat.

— Braniš li to zarobljenike, Ilobe? — upita Ilza u neverici.

— Ne, ne — zamuca Ilob. — Samo sam stavio svoju primedbu.

— Kako su se Klingonci pokazali? — upita Ilza.

— Sjajno. U mnogo čemu veoma liče na nas. Pokazaće se dostojnim protivnicima — zagrmi jedan general.

— Oni su nam najbliži — reče Ilza.

— Biće najbolje da se najpre s njima obračunamo. Oni su nam baš pravi izazov — izjavi ona.

— Počecemo od Klingonaca! — zagrmeše svi u znak odobravanja. Pošto je odluka donesena, opet se vratiše na zarobljenike.

— Više nam ni za šta ne trebaju. Poslužili su svrsi. Ja predlažem da ih sada poubijamo i nastavimo s radom na planu invazije.

— Poubijajmo ih! — jednoglasno će svi u horu.

— Ne! — poviče Ilza. — Ne još. Još mogu da nam budu od koristi. Ja ću odrediti vreme.

U znak iznenađenja zavlada tajac.

— Držaćemo ih pod stražom — naredi i izade iz prostorije, pokušavajući da sakrije svoje emocije pri pomisli na Spokovu eventualnu smrt.

Po prvi put zajedno nakon zatočenja, zarobljenicima bi malo lakše. Klingonci odlučiše da po svaku cenu pobjegnu da bi obavestili svoju imperiju o opasnosti koju su otkrili. Plakus i Džulina su predili beleške o svojim iskustvima za svoju imperiju, dok su Skot i Spok razmenjivali svoja opažanja u vezi sa tehnološkim nedoslednostima tomarijanske kulture. Da Spok nije imao moć strogog logičkog mišljenja, teško bi s tim izašli na kraj.

— Nismo se ni makli od početka. Predlažem da pokušamo da formulišemo plan bekstva. Uskoro ćemo prestati da budemo korisni Tomarijancima, pa

će hteti da nas se otarase. Hajde da udružimo svoja saznanja i iskustva pre nego što nas ponovo razdvoje. Skot, da li ste nešto korisno otkrili?

— Mislim da je najvažnija stvar njihova neprestana spremnost da uzlete. Ako uspemo da uđemo u lansirni kompleks i uhvatimo dobru priliku, možda bismo mogli da im šmugnemo!

— Ali kako ćemo se probiti kroz onu njihovu zraku? Nisam iznašla način kojim bi se dala neutralisati — upita ga Džulina.

— Zraka ima ograničen domet — ubaci se Kli.

Spok se obrati Klingoncu.

— Kako ste došli do tog zaključka, komandante Kli?

— Melek je vršio neka ispitivanja. Van tri stotine metara zraka više ne deluje.

— To je poprilična razdaljina — uzviknu Skot.

— Jeste — složi se Spok — ali nije nemoguće savladati je.

— Ni depo s oružjem im nije naročito obezbeđen — dodade Plakus.

— Ako u odgovarajuće vreme skrenemo pažnju stražara, mogli bismo ukrasti nekoliko fazera. Ne mislim da nas smatraju naročito opasnim.

— Ne potcenjujte ih, Plakuse — upozori ga Spok. — Moramo da budemo oprezniji. Moramo ih zaskočiti.

— Nijedan Klingonac se ne bi tako ponašao! — izjavi Kli s prezirom.

— U ovom slučaju treba da učinite izuzetak, komandante Kli. Svima nam je zajednički cilj: bekstvo — objasni Spok.

— Plakuse — naredi Džulina. — Ako se meni mešto desi, vi me zamenite. Jedno do nas mora da se vrati u imperiju i upozori ih na opasnost.

Sledeći dan osvanu obasjan slabim crvenim suncem. Opet je počelo da zahlađuje. Spok je pokušavao da sračuna orbitu planete, u nastojanju da shvati neobično smenjivanje godišnjih doba, ali nije uspeo da uđe u detalje — ni nagađanja mu nisu bila od velike koristi. A bila su od velike važnosti za utvrđivanje mogućeg trenutka za bekstvo. O svemu je obavestio Skota koji je, opet, sve preneo Plakusu. Svi su znali sve podatke, za

slučaj da ne uspeju svi da se probiju do raketne kojom nameravaju da pobegnu.

U prisustvu stražara, zatočenicima je bilo dozvoljeno da izlaze van ograđenog prostora. Ilzina zaljubljenost u Spoka bila je odlučujući faktor. Da bi mu sačuvala život, morala je i ostale da sačuva, tako da ne bi ispalo da naročito favorizuje Spoka. Stoga su i ostali uživali iste privilegije. Ta njena slabost im je i omogućavala potrebne uslove.

Tomarijanski stražari su dozvoljavali zarobljenicima da se slobodno kreću u okolini lansirnog kompleksa, pošto im se nisu činili opasni. Tako su ovi počeli da se približavaju lansirnoj rampi.

Lift koji je vodio ka vrhu lansirne rampe bio je deaktiviran. Kli ih je poveo, penjući se uz vertikalne stepenice. Za njim su ušli Melek, Plakus i Džulina. Skot je bio već dobro odmakao kad je Vulkanac dospeo do prvog stepenika i počeo mučno da se uspinje. Došao je do pola puta kada ga probi oštar bol kroz leđa i on oseti kako mu se oduzeše noge. Čvrsto se držeći za stepenik, Spok pokušava da se uspinje samo uz pomoć ruku, ali mu ne pade za rukom. Stropošta se na tle i izgubi svest. Skot se bio okrenuo i video Spoka kako pada. Poče da se spušta da bi pomogao svome prijatelju. Kada pride Vulkanu, ovome se povрати svest.

— Vratite se — insistirao je Spok. — Ja ne mogu da se krećem. Vi se spasite... — Na žalost, u zao čas je doktor Mekoj imao pravo. Sada idite. Ovo je naređenje!

Džulina pogleda prema nepokretnom Spoku i počeo da se spušta.

— Hajde da pokušamo da ga podignemo. Mogli bi smo da ga ponesemo — vikao je Skot dok se približavala. Podigli su bespomoćnog Vulkanca i pokušali da ga uzvuku uz stepenice prema brodu. Ali ih odjednom savlada ona nevidljiva sila. Ispustili su Spoka i bespomoćno popadali za zemlju.

Za vreme neuspelog pokušaja spasavanja Spoka, ostali su uspeali da se domognu broda. Tomarijanski stražari se brzo povukoše iz lansirnog područja da bi se sklonili od eksplozije od uzletanja. Raketa se uspešno vinu u vazduh.

— Dovešće pomoć — uveravala je Džulina Skota.

— Da, Plakus će učiniti sve što može da se vrati, ali ja ipak ne verujem Klingoncima.

Stavili su ih u голу ćeliju same. Džulina se nadnese nad Spoka. Skot ga je bio plegao na kamenu klupu u dnu ćelije. Bila je tvrda i hladna, ali bolja od patosa. Kada je Spok otvorio oči, pride mu i Skot.

— Trebalo je da me ostavite — reče mrko.

— Kasno je da se kajemo. Sad smo tu i gledaćemo da učinimo ono što se da učiniti. Džulina je sigurna da će se njen čovek vratiti da bi je spasio, a i nas.

Vrata ćelije se otvoriše. Razjarena Ilza je stajala u dovratku. Džulinu i Skota grubo izguraše iz ćelije, ostavivši Spoka samog s razljućenom vladarkom.

— Vi ste im bili vođa, Spok. Zažalićete što ste planirali to bekstvo. Ustanite!

Šćepala ga je za ruku i pokušala da ga svuče s klupe.

— Ustanite kad kažem! naredila je, udarajući ga u leđa. Nespreman na udarac u povređenu kičmu, Spok jauknu od bola i odmah se onesvesti.

Skot, koji je čuo Spokov povik, okrenu se da pomogne svom prijatelju. Pokušavao je da se oslobodi stražara, ali mu nije polazilo za rukom. I njega i Džulinu su gurali prema dvorištu.

Stražari ponovo digoše Spoka na klupu. Ilza rukom pokaza na posudu s vodom na podu. Jedan je stražar podiže i polije Spoka ledenom vodom. On se odmah povratio.

— A sada ćete da me slušate, Spok. Ustanite! — opet naredi Ilza.

— Nisam u stanju da vas poslušam — odgovori Spok slabim glasom. — Povreda koju sam zadobio kada je bomba eksplodirala na *Enterprajzu* me je paralizovala. Ne mogu da se krećem.

— Niste do sada pokazivali znake slabosti. Ne verujem vam Spok! — izdera se ona.

— Dižite ga na noge!

Stražari podigoše Spoka, pridržavajući ga.

— Pustite ga. Sigurna sam da laže.

Oni ga pustiše i on se stropošta na patos. Onda ga uz pomoć stražara vrati opet na kamenu klupu. Primeti kako Spok stišće rukama krajeve klupe da bi prikrrio bolove. Zdela s mesom mu je stavljena na domak ruke. Posuda s vodom napunjena i stavljena odmah pored hrane. Razjarena Spokovim učešćem u bekstvu, i nemoćna da u njemu izazove željene reakcije, Ilza je odlučila da mu se osveti.

— Moraćete sami da dohvatite vodu, ili da molite da vam se dohvati. Smeškala se ostavljajući otvorena vrata pri izlasku.

— Ostaviću ih otvorena — šalila se. — Pobeći nećete.

Ostavi Spoka samoga. Obazirao se po sivoj ćeliji. Slabo svetlo u hodniku bilo je jedino osvetljenje. »Ova soba bi mogla da bude i moja grobnica«, pomisli. Pokuša da dohvati vodu. Bila mu je van domašaja. Odustao je i pokušao da se opusti. Bilo je besmisleno dalje pružati otpor porobljivaču. Logika mu je nalagala da prihvati drugačiji tok stvari. Zatvorio je oči i bezuspešno pokušavao da zaspi.

Činilo se da nema stražara. Spoka je mučila žeđ, pa je ponovo pokušao da dohvati vodu. Pružio je ruku koliko god je mogao. Boli je nestalo i on se sav oduzeo. Usne su mu bile suve i ispucale. Od hladnoće, bola i zime je silno oslabio. Povukao je natrag ruku shvativši da bi mogao da umre od žeđi pre nego od povrede. Odlučio je da radije umre, nego da moli, te na kraju i zaspao.

Probudio se na zvuk koraka što su se približavali njegovoj ćeliji. Kroz vrata je tiho šmugnula Džulina. Potrčala je prema njemu, srećna što je uspela da se probije do njega, ali se ubrzo oneraspoloži kad shvati koliko je slab. Dohvati vodu i stavivši mu glavu na krilo počeo da mu vlaži usne hladnom tečnošću. Dávala mu je vodu u malim gutljajima. On se odmarao u njezinom krilu, srećan što je došla.

— Ne mogu dugo da ostanem. Iskrala sam se pored straže. Niste ništa jeli, zar ne?

Spok klimnu glavom.

— Pokušaću da vam nadem nešto...

— Kako ste uspeli da se iskradete stražarima?

— Relativno jednostavno. Imaju određen raspored. Ja sam čekala vreme kada ih je najmanje, pa sam iskoristila priliku. Ali moram da krenem pre nego što ustanove da me nema. Sigurna sam da ću još ovaj put uspeti da pobegnem. Ilza drži njene i Skota u životu kao paravan za vas. Staviću vam vodu na dohvat ruke. Blago ga dotače po licu, podsećajući ga na vezu koju su bili uspostavili.

Ubrzo nakon što je otišla, jedan stražar dođe u ćeliju i pomače zdjelu s vodom, tako da opet nije mogla da se dohvati.

Kad god bi za to ugrabila priliku, Džulina bi tražila Spoka. Dozvoljavali su joj da se s vremena na vreme kreće, i to po obližnjim brežuljcima izvan ograđenog zatvorskog prostora. Stražarima je preokupacija bila pomalo čudna, ali su tu aktivnost smatrali bezopasnom i dopuštali joj da prikuplja rastinje iz okoline. Ona ga je spremala, planirajući da ga prvom prilikom doturi Spoku. Prošao je jedan čitav dan dok nije ponovo uspela da dođe do njega.

Zatekla ga je u mnogo lošijem stanju: jedva je bio pri svesti. Pokušala je da mu povрати snagu hraneći ga zelenišem.

— Morate da se trudite da preživite. Plakus će da se vrati sa spasilačkom ekipom. Molim vas, ne dajte se. Morate da živite. Recite mi da ćete pokušati.

— Hoću — obeća joj on slabim glasom, gledajući je dok je odlazila.

5.

Skot je zbog svojih inženjerskih sposobnosti bio veoma važan. Raspoređen je da radi u lansirnom kompleksu pod Ilovom supervizijom, ali i pod jačom prisмотрom. Vrebao je priliku da se iskrade stražarima i pokuša da nađe Džulinu i Spoka. Za vreme perioda namenjenog vežbi, on je pokušavao da se približi zatvorskom kompleksu ne bi li našao Džulinu. Ugledao je kako sakuplja bilje. Porjurio je prema njoj, gonjen stražarima.

— Jeste li videli Spoka? — pitao je dok su ga odvlačili.

— Jesam — vikala je ona.
— Potrebna mu je pomoć, inače bismo mogli uskoro da ostanemo bez njega.

Sve lakše Džulina je uspela da se iskrađe do Spoka. »Stražari su sve nesmotreniji«, mislila je. Provlačila se do njega donoseći mu hranu i vodu. I pored toga, Spok se jedva održavao u životu i sve više slabio. Opstajao je samo zahvaljujući njezinoj nezi. Pitao je za Skota. Obećala mu je da će ga pronaći do svoje sledeće posete.

Sledećeg dana otisnula se još dalje u istraživanja, došavši nadomak lansirnog kompleksa. Skot je spazio i počeo da joj se približava. Ležerno joj se primicao i ovoga puta uspeo da joj se toliko približi da su mogli da zapodenu razgovor. Njihovo naoko mirno ponašanje zavelo je stražare, tako da su ih pustili da neometano razgovaraju.

— Kako je Spok? — upita Skot umesto pozdrava.

— Veoma je slab. Moramo uskoro da pribavimo pomoć. On hoće da bežimo bez njega. Kada bismo tako postupili, on bi zasigurno umro.

A ako, opet pokušamo, mogli bismo svi da... — reče Skot mračno. — Nadam se da će se Plakus vratiti...

— Hoće — ako bude mogao.

— Klingonci posigurno neće.

— Istina, Skot, i Kli mi je tako rekao. Ni naša imperija ovu našu misiju ne smatra naročito važnom. Ako se Plakus ne vrati, moramo samo da se nadamo da ćemo se nekako spasiti. A šta je u Federaciji?

— Ova naša misija je, moglo bi se reći... nezvanična. Niko ne zna gde smo.

— Uh... — Džulina htede još nešto da kaže kada se pojaviše stražari. Džulina, s naramkom zeleniša i cveća, krenu prema svome krugu.

I sam Spok je osećao kako postaje sve slabiji i slabiji. Znao je da će ga njegova vulkanska krepkost dugo držati, čak i nakon što izgubi svest, te da možedan ima da bude u komi pre nego što konačno umre. Iščekivao je Džulininu posetu, čvrsto odlučivši da je nešto veoma važno zamoli.

Kada se vratila, Džulina zateče Spoka kako spava. Uze ga za ruku koja se činila veoma mršavom, te sede pored njega. Pomno ga je posmatrala, pitajući se hoće li uspeti da preživi. Odjednom oseti stisak Spokove ruke, začuđujuće snažan. Prinese mu posudu s vodom, kao i uvek, ali ovog puta on ne htede da pije vode.

Glas mu je bio kao prepukao. S mukom je govorio.

— Džulina, moramo da razgovaramo.

— Najpre jedite i pijte.

— Neću, Džulina. Moramo sada da razgovaramo! — još jače je stegao za ruku.

— Biste li sada pobegli da možete? —

— Bih, ali vas ne bih ostavila ovde, ovako bespomoćnog.

— Da sam ja u stanju da bežim, biste li razmišljali o bekstvu?

— Bih. Ali vi ste nemoćni. Da vas ja ne obilazim, umrli biste. Ja neću da vas ostavim!

— A Skot — da li i on tako misli?

— Da.

— Znao sam — reče odsečeno Spok. — Džulina, morate nešto da mi učinite. O ovome sam veoma dobro razmislio. Ovo što ću vas zamoliti neće vam biti lako da uradite, ali se nameće kao logična potreba.

— Šta biste hteli da uradim? Neću pokušati da bežim bez vas.

— Nije ni u kakvoj vezi sa pokušajem bekstva.

— Ja ću vam biti na usluzi u svakom pogledu. To znate.

— Onda mi omogućite da nekako prekinem svoj život. Nadite mi kakvo oružje, otrov, što god možete.

— Ne! Pokušala je da izvuče ruku iz njegove.

— Neću vam pomoći da se ubijete!

— Morate. Objasniću vam svoje rezonovanje. Vi ćete kao Romulanka moći da shvatite moj zahtev. Ja sam sasvim nemoćan. Stojim na putu i vama i Skotu. Dok god sam ja živ, vi nećete pokušavati da bežite. Ja vas onemogućavam i zato treba da se uklonim. Da ste na mom mestu i vi biste sa zadovoljstvom i dostojanstveno izabrali smrt. Ja polagano

umirem. Uskoro više neću biti u stanju ni da se ubijem. Bivaću sve slabiji i slabiji. Verujem da vam je dozvoljeno da dolazite ovamo da mi pomognete da produžim svoje patnje kako bi Ilza izvlačila sve izopačenija zadovoljstva iz moga stanja. Hoćete li da ovako lagano mrem da bi se moj neprijatelj što više naslađivao — ili ćete mi omogućiti da brzo i dostojanstveno okončam život?

Ona na kraju popusti.

— Imate pravo. I ja bih radije odabrala brzu smrt nego li dopustila svome neprijatelju da uživa u mojoj patnji. Doneću vam što god želite.

— Hvala vam — reče Spok, pustivši joj ruku.

Džulina se vrati s malim bodežom što ga je Ilza nosila za vreme ceremonije. Služio je više za ukras nego što je koristio svrsi. Sečica mu je bilo veoma kratka, tako da ga je Džulina lako sakrila i donela Spoku.

Vulkanac je hladnokrvno ispitivao dragim kamenjem ukrašeni bodež. Bio je veoma lep, delo sjajnog zanatlije s neke nepoznate planete. Čutke odade priznanje umetniku što je stvorio tako vredan umetnički predmet. Zatim se obrati Džulini koja je sedela do njega na kamenoj klupi i posmatrala ga.

— Nisam imao nameru da vas zamolim da mi pomognete, ali mi se čini da sam odveć slab da efikasno upotrebim ovaj nož. Ja ću ga namestiti, a vi ga zarijete.

— Neću! Ne mogu! — žestoko se opirala, ali je znala da će njegova vulkanska logika uspeti da je ubedi da je on u pravu.

Džulina, ne dozvolite da vas molim da mi pomognete . . .

— Neću, Spok. Više ništa ne govorite. U pravu ste. Učiniću što god kažete.

Uzeo je za ruku i poveo je u pravcu srca.

— Ovde — naredio je.

Ona potisnu nož u Spokovo telo. Ona uzmače, a Spokova ruka mlitavo pada do njene. Ona ga pomilova po licu, zastavši na tren na njegovim usnama i prošapta: »Volim vas«. Zatim tiho izađe.

Stražar kome je naređeno da obiđe Spoka nakon svake Džulinine posete ležerno uđe u ćeliju. Zelena lokva se već bila stvorila na sivom kamenom podu. Kad ugleda krv, stražar jurnu prema Spoku i ugleda zaboden nož. Pritisnu znak za uzbunu i ostali stražari se brzo odazvaše. Odmah su uhapsili Džulinu.

O ovom događaju se proćulo sve do lansirnog kompleksa. Ilob i Skot s ostalima pojuriše da vide šta se desilo. Skot vide kako Džulinu drže dva jaka stražara. Ilza joj se, s kopljem u ruci, približavala. Pojurio je prema Džulini, užasnuto posmatrajući kako Ilza diže koplje na Romulanke i na mestu je ubija.

— Šta se desilo? — vikao je Skot.

— Zašto ste je ubili?

Potrčao je prema telu lepe Romulanke u koju je imao poverenja i divio joj se, uzevši u naručje njeno omlitavelo telo, ne obraćajući pažnju na krv što joj je lila iz rane.

— Zašto? — upita je, gledajući u Ilzu koja je odozgo gledala u njega i u svoju žrtvu.

Ilza se obrati stražaru.

— Je li Vulkanac mrtav? Ako jeste, ti ćeš da platiš. Bilo ti je naređeno da držiš ovu ženu na oku dok je kod njega u poseti.

— Ne znam, gospodarice — reče on u strahu.

— Nisam imao vremena da ga dobro zagledam.

— Povedite ovoga — naredi ona stražaru, pokazujući prema Skotu.

Skot zaneme kad ugleda Spokovo naizgled beživotno telo. Pokuša da otkrije znakove života. Nije mogao da mu oslušne otkucaje srca ili pulsa, ali to za Vulkanca nije bilo ništa neobično. Ilza je za pasom imala sjajnu kopču. Skot je otrže pre nego je iko uspeo da ga spreči.

Pošto na sjajnoj površini spazi znake Vulkančeva slabog disanja, Skot kleče pored njega, pregledajući mu ranu. Krv je predstavljala zlosutan znak. Skot nikako nije mogao da shvati da je Spok toliko dugo mogao da se održi onako oslabeo. »Zašto li je Džulina, pokušala da ga ubije? To nema smisla. Šta li ju je snašlo?« Misli su mu proletale kroz glavu dok je smišljao šta treba da preduzme.

— Možeš li da ga spaseš? — upitala ga je zabrinuto Ilza.

— Ti si odgovorna za njega — odgovori on. — Ali ja ću da uradim sve što mogu. Nisam lekar — mogu i da ga usmrtim. On je Vulkanac, a ni sa Zemljanima nisam mnogo vešt. Najpre ga treba izneti odavde, iz ove rupe, u neku čistu prostoriju, toplu. Mislim da ga s ovim nožem ne smemo pomerati. Ja ću ga izvaditi i pokušati da mu zaustavim krvarenje, pre svega. Zatim možemo da ga pomeramo.

— Uradite kako on kaže — naredi Ilza stražarima.

Skot stisnu zube i uhvati nož, pokušavajući da ga izvuče. Nova krv poteče iz rane. On brzo uze komad tkanine od Spokove odeće, stavi ga na ranu i pritisne je.

— Sada ga polagano nosite, a ja ću ovde da pritištem — naredi Skot.

Stražari ga poslušашe, polako podižući opušteno Vulkančevo telo i noseći ga ka gospodaričinim odajama.

— Moramo da ga utoplamo — naredi Skot, te naložiše vatru.

— Pokrivača, trebaće mi dosta pokrivača — tražio je Skot.

Donesoše mu gomilu krzna. On pokri Spoka koji je bio u teškom šoku. Skot je beznadežno klimao glavom.

— Ne znam, doista ne znam da li ću moći išta da učinim — reče tužno.

Skinuo je ruku s rane i mlaz zelene krvi poteče po krznima.

— Mislim da je promašilo srce i udarilo u rebro, možda probilo pluća. Ne mogu da utvrdim.

Grubom koštanom iglom i jakim koncem namočenim u njegovo uvek prisutno domaće piće, Skot počeo da ušiva kožu što je bolje mogao. Kada je završio, umorno i iscrpljeno se povuče.

— Sad je ostalo van moje moći — mrmljao je. Stavio je glavu u ruke, spreman za noćno bdenje.

Za vreme operacije, Ilza je stajala iza Skota, oduševljena njegovim zahvatom. Nikada nije videla kako se spasava ranjenik. Njenim podanicima bi se razlog njenih poteza teško dao objasniti. Odluka nije bila racionalna, već čisto emocio-

nalne prirode. Ni ona sama nije mogla sasvim da razume šta je privlači ovom strancu. Smestila se na kauč bogato pokriven krznima da bi zajedno sa Skotom bdela.

Inženjer se umotao u krzna i legao na pod pored Spoka. Povremeno bi od topline u prostoriji pao u lagan san. Činilo mu se da mu već čitavu večnost nije bilo tako prijatno. Blagi pokret Spokove ruke mu privuče pažnju. Spoku je počela da se vraća svest. Pomakli su mu se očni kapci, a zatim je otvorio i oči. Odmah ih je ponovo sklopio i zaspao.

Narednih dana, silom su davali Spoku da jede, a on je bio tako slab da nije bio u stanju da se opire. Ilza je lično pazila da ga dobro nahrane i utople. Kada je već bilo očito da će da preživi, Spok se priklonio i nije pružao otpor ozdravljenju. Ali je bio veoma tih i povučen.

Skot je bio jako zabrinut. Pokušao je da nađe načina da zainteresuje Spoka za život. Bdeo je čitave noći, pokušavajući da izdelje grube šahovske figure od kosti, ali Spok ni na to nije reagovao. Moralo se nešto preduzeti da Spok živi. Izvadivši krpeni zamotuljak iz pojasa, Skot uze onu kristalnu strelicu što mu je izvadio Paksas i stavio je u Spokovu opuštenu ruku. Neobično strujanje i zračenje ovog kristala proširilo se po Vulkančevoj ruci.

— Gde ste ovo našli? — bile su prve reči koje je izgovorio nakon pokušaja samoubistva. Doživeo je mentalni izazov i naučnik u njemu je ponovo proradio.

— Baš ste me zabrinuli, gospodine Spok. Drago mi je što opet ličite na sebe. Boli li vas?

— Ne, Skot. Više me ne boli. Ne osećam ništa u delovima tela ispod rane. Pomozite mi da ustanem. Ovaj kristal je fascinant.

Glava treća

»Enterprajz«

1.

— Kapetan Kirk se obraća prostoriji za transport. Jednog treba podići! — izreče poznate reči Džejms Kirk s velikim zadovoljstvom. Konačno, nakon dužeg

prinudnog odmora, ponovo se vraćao svojoj pravoj kući. Dan ranije nego što je bilo određeno — dan da se ponovo upozna s popravljenim i rekonstruisanim »*Enterprajzom*«, dan da se privikne na brod i uživa u povratku pre nego što mu obaveze i dužnosti zaokupe pažnju.

— Žao mi je. Imam naređenje da dižem personal samo prema naređenjima. Vi ste došli dan ranije — dopirao je odgovor sa broda.

— Ovde kapetan. Jedan za podizanje!

— Žao mi je, ali to je protiv mojih ovlašćenja — ponovi nepoznati glas.

— Prostorija za transport, ovo je naređenje! Ja preuzimam punu odgovornost! Smesta me podignite!

— Razumem, ako insistirate.

Kad je izašao iz transportera, Kirk je cepteo.

— Poručniče, kada ja izdam naređenje, ima da ga izvršite. Jasno?

— Razumem. Ali ja . . .

— Ništa ali, poručniče. Voljno. I javite se svom starešini u vezi s protokolarnim ponašanjem . . . »Šta mi bi, pa ga tako priklješti«, Upita se Kirk dok je izlazio. »Samo se držao naređenja. Što sam onoliko nasrnuo na njega?«

Kada se našao u svojoj prostoriji, proveri sef, stavivši nova naređenja na njihovo mesto. Još nije dobio nove uniforme. Zahvaljujući havariji i dugom oporavku, imao je vremena da se vrati u staru formu. Čak je bio i malo oslabio. Stara uniforma je visila na njemu, pa je poručio nove, koje treba da stignu sutra. Posada još nije bila na brodu, pa odluči da ne oblači propisnu uniformu. Samo obuče majicu i pantalone i iznošene cipele u kojima se osećao kao u društvu dobrih starih prijatelja, te izađe napolje. Ude u turbo lift. »Most«. Ta dobra poznata reč je dobro zvučala.

Na mostu beše pusto. Privremena radna posada je kontrolisala brod sa pomoćnog mosta. Bilo mu je drago što je sasvim sam u srcu broda. Od sutra to neće više biti moguće, ali danas je njegov dan, uživaće u svom brodu. Prohodao je gornjim delom mosta, rukom prelazeći preko novopostavljenih instrumenata. Zagledajući senzor, pomače jednu

polugicu i spazi kako instrumenat beleži prisustvo života na donjoj stanici. Na inženjerskoj konzoli se video dijagram koji je prikazivao protok energije. On side u donji deo i proveri navigacionu stanicu. Namesti stolicu u odgovarajući položaj, posmatrajući je dok se vrtela. Smešeći se, zauze svoj dobro poznati položaj. Utonu u jastuče na stolici. Bilo je mnogo udobnije, ovo novo, i delovalo drugačije. Načas ga obuze neka teskoba. Činilo se drugačije na »*Enterprajzu*«. Posmatrao je promene. U glavi je imao jasnu sliku svih planova. Planirali su još drastičnije promene u budućnosti. Pri toj pomisli se malo nelagodno osećao.

Proteže noge i pokuša da se opusti. Automatski ispruži ruku preme prekidaču za uključivanje dnevnika. Nije bio na starom mestu.

— Kapetanov dnevnik, zvezdani datum 6205.7, Džejms T. Kirk, kapetan. Vratio sam se na brod.

Aktivira prekidač ekrana. Pokaza mu se slika Zvezdane baze broj 12. Kirk se okrenu na stolici i pogleda komunikacione i naučne stanice. Podloga im je sada bila obojena u sivo. Ustade sa stolice i krenu prema turboliftu, ali zastade pred vratima. Više nisu bila crvena — ona poznata boja je zamenjena sivom. Oseti uznemirenost.

Vrati se u svoju sobu, skinu majicu i leže u krevet. Uključi bibliotečku konzolu, otkuca broj mosta i počeo da proučava promene, pokušavajući da se privikne na novine. Uvek je mislio da nije krut. U stvari, kapetan jednog zvezdanog broda mora da bude fleksibilan i da se brzo snalazi u novonastalim situacijama i privikava se na neočekivane promene. »Što li se tako nelagodno osećam? Ne bi trebalo da me nervira nova boja. Nešto nije u redu. Osećam da nije. Skinuo se, programirao kompjuter za rano buđenje i legao. Spavao je veoma nemirno.

Nova uniforma je bila siva. On se namršti, obuče je i pogleda se u ogledalo. Iznenadujuće mu je dobro stajala.

— Nije loše! — reče. — Još jedna nova stvar na koju se treba navići.

Ovako obučen, kapetan *Enterprajza* izađe kroz hodnik do turbolifta. Pade u

iskušenje da ode do transportera da se pozdravi s oficirima, ali se suzdrža, odlučivši da povratak svoje posade posmatra sa mosta.

»Trebaće štošta da se nadoknadi«, reče sam sebi. Za vreme svoga oporavka i odmora nije video većinu svojih oficira. Pretpostavljao je da su i oni pokušali da se što bolje odmore. Na mostu, pozdravi ga Uhurin miris parfema. Ona ga srdačno zagrlila. Odlučila je da se ne drži vojnog protokola u tom trenu. Kirk, jednako srećan što vidi poznato lice, sa zadovoljstvom joj uzvraća zagrljaj — na veliko iznenađenje novog navigatora koji nikada do tada nije video kapetana koji se tako srdačno pozdravlja sa svojom posadom.

Kapetan zauze svoje mesto, radujući se povratku aktivnosti. Zatim ude Sulu i potapša kormilara po ramenu.

— Zameniću vas, poručniče.

Obrati se Kirku.

— Baš je lepo opet se vratiti na brod.

Kirk mu se srdačno osmehnu.

Sledeći dode Čehov. Šepurio se s novim znakom unapređenja.

— Poručnik Čehov se javlja na dužnost.

— Čestitam na unapređenju, poručniče.

Ponovo se počeo osećati kao kod kuće, na svom brodu. Zavali se u svoju fotelju. Osluškiavao je zvukove aparata — sve ga je pozdravljalo.

— Soba za transport. Sav personal je na brodu.

— Potvrđen prijem — rutinski odgovori Kirk.

Kod konzole za nauku stajao je neki nepoznati čovek. Kirk primeti da nema Spoka. »Mora da proverava kompjutere« pretpostavljao je kapetan. Pritisnu dugme za interfon.

— Gospodine Skot, izlećemo za deset minuta.

Nastupi duga tišina.

— Gospodine Skot, čujete li me? Potvrdite prijem, molim vas.

— Poručnik Daglas, inženjering. Ovde nema nikoga ko se zove Skot.

— Ko je tamo zadužen?

— Ja.

— Dodite na most, Daglas.

— Sada?

— Nisam mislio sutra. Dodite ovamo!

Sulu i Čehov se zgledaše. I Uhura se okrenu, uhvati Kirkov pogled i brzo skrenu pogled. Kada se ponovo okrenuo, Kirk ugleda kako ga Sulu posmatra.

— Gospodine Sulu, treba li meni nešto da se kaže?

Sulu se nelagodno promeškoli i okrenu svome poslu. Brzo je pritiskao dugmeta na konzoli, pokušavajući da deluje kao zadubljen u posao, kako ne bi morao odmah da odgovori. Kirk se okrenu na stolicu u pravcu naučne stanice. Ponovo pritisnu dugme interfona.

— Mekoj neka se javi na most.

— Razumem — hitro se oglasi glavni lekar. Dolazim.

Mali tamni čovek je, široko osmehnut, dolazio na most.

— Kapetan Leonidas se javlja na dužnost.

S onom svojom razbarušenom kosom delovao je nekako boemski. Kirk se okrenu na svojoj stolici da bi se zagledao u nepoznata oficira.

— U nedoumici sam, kapetane. Na kom ste vi položaju?

— Prvog oficira.

— Prvog oficira? Ja sam mislio da već imam prvog oficira — Spoka. Gde je Spok?

Sulu se okrenu, pogleda Kirka pa se opet vrati instrumentima.

— Poručnik Daglas — raportirao je glavni inženjer ulazeći na most.

— Kažete da ste vi na dužnosti glavnog inženjera? — upita ga Kirk očigledno zbunjen.

— Da.

— Potreban mi je kompjuterski izvod. Gde je Spok? — opet upita kapetan.

Jedan visoki plavokosi čovek, krupnih kostiju, ulazio je na most.

— Poručnik Martin se javlja na dužnost.

— Šta je vaš zadatak? — upita zabezeknuti Kirk novopridošlicu.

— Nauka.

Kirk uhvati Sulov pogled.

— Ja, dodavola, čekam.

- Džime, to je bilo u vašem interesu.
- Šta je bilo u mom interesu?
- Da vam se ne kaže ništa.

— Šta da mi se ne kaže? Prestanite da okolišete, Mekoj. Samo mi recite šta se ovde dešava. Nisam čak dobio ni spisak zaduženja pre nego što sam došao na brod. Pretpostavljam sam da mi se vraća celokupna posada. Da li znate zašto na brodu nema dvojice mojih najboljih oficira. Prestanite da me zavlačite i govorite istinu!

Mekoj daje Kirku dve kompjuterske trake, koji poče nervozno da ih obrće po rukama.

- Je li ovde odgovor?
- Tu je zvanično objašnjenje, Džime.
- Objašnjenje? Kakvo objašnjenje?

— Bili ste u teškom zdravstvenom stanju, pa niste mogli da budete obavešteni, Džime. Ja sam kao lekar savetovao da vam se ništa ne govori. Da ste se umešali u čitavu situaciju, bez obzira na zdravstveno stanje, uneli biste se u problem. A ništa niste mogli da učinite, kao što ni sada ne možete.

Kirk ubaci trake u mašinu.

•Zvezdani datum 6101.1: Saslušanje kapetana Spoka i poručnika Montgomerija Skota. Optužba: dezerterstvo — krađa broda Zvezdane flote. Sadašnje prebivalište optuženih nepoznato. Predmet nerešen.*

Druga traka je predstavljala samo saslušanje.

- Je li to to?

Kirk uze traku iz kompjuterskog terminala i stavi je na sto.

Zatim sede i sačeka da mu Mekoj da detaljnija objašnjenja.

— Šta da vam kažem, Džime. Nestali su. Ni traga o pravcu. A niko se nije baš ni potrudio da ustanovi.

— Da li to hoćete da kažete da niko nema blagog pojma o tome kuda su otišli?

— Gospodine Sulu, da li vi znate šta se ovde dešava? Što ja treba poslednji da saznam šta se dešava na mom brodu?

Okrenu se oficiru zaduženom za nauku.

— Molim vas da mi smesta date kompjuterski izvod o rasporedu zaduženja!

Martin ode do terminala i poče da pritiska odgovarajuću dugmad. Kirk je napet sedeo i čekao. Ostali su ukočeno stajali, ne znajući šta da očekuju od očigledno ljutog kapetana.

Mekoj dođe na most i odmah oseti napetost.

•O bože! Saznao je sve o Spoku i Skotu. Sada će da nastupi pakao. Trebalo je da mu kažem pre povratka na brod.*

— Do đavola! — Kirk samo što ne viknu dok je ustajao da se pozdravi sa svojim glavnim lekarom. — Konačno ste stigli!

Martin mu dodade spisak zaduženja. Kirk ga prouči, a zatim se zagleda u svoje nepoznate starije oficire.

— Naći ćemo se u sali za sastanke za pola sata — naredi tihim glasom.

Mekoj pođe prema izlazu.

— Vi ostanite ovde!

Mrgodeći se, Kirk prasnu na Mekoj.

— Šta se ovde dešava? Znali ste da na brodu nema Skota i Spoka, zar ne?

Sulu, Čehov i Uhura se ukočiše, kao da iščekuju udarac.

— Nećemo ovde, Džime. Hajdete da porazgovaramo nasamo.

— Neću da se zamajavam. Naši poslovi se obavljaju na komandnom mostu. Hoću sada da mi odgovorite!

— Ne ovde, Džime.

Mekoj pođe prema turboliftu, a Kirk nevoljno pođe za njim. Udoše u lekarevu kancelariju u bolničkom odeljenju, a Mekoj posegnu za svojom bocom s konjakom. Dade Kirku jednu čašu, i sam dobro potegnuvši iz svoje. Kapetan spusti svoju čašu i ne okusivši piće.

— Džime, ništa nije moglo da se uradi — oni su prosto nestali. Pretpostavljam da su krenuli da istraže niz tačaka koje je Spok smatrao onoliko važnima. Bio je očito nezadovoljan reagovanjem Zvezdane flote u vezi sa očiglednim dokaznim materijalom da se kod eksplozije na komandnom mostu radilo o sabotaži.

— Nimalo ne liči na Spoka da ne govori kuda ide i s kojom namerom. Mora da je za sobom ostavio kakav trag po kome bismo ga mogli naći — razmišljao je

Kirk o najverovatnijem Spokovom potezu.

Mekoj popi još jedno piće, u očekivanju da će Kirk da se pomiri sa situacijom.

— Džime, oni su otišli. Da je mogao, Spok bi nam rekao gde su. Već ih dugo nema. Moraćete da prihvatite činjenicu da ih nema.

— I vi snosite delimičnu odgovornost! Da ste mi rekli, mogao sam da ih nadem. Mogao sam da ih zaustavim! A sada je već toliko vremena prošlo.

Ustade i izade iz bolničkog odeljenja, ostavljajući potpuno deprimiranog Mekoja.

Kirk nije imao želje da sazove sastanak pre nego što sebi potpuno razjasni ove poražavajuće vesti i ne smisli neku strategiju. Ode do svoje kabine i uključi interfon.

— Otkazite onaj sastanak koji sam zakazao, Uhura. Zakažite ga za nula-sedam sati sutra.

2.

Kada je sledećeg jutra ušao u salu za sastanke, kapetan Džeјms T. Kirk je bio obuzdao osećanje nelagodnosti. Gotovo ravnodušno gledao je kako se okuplja komandni kadar *Enterprajza*. Poznato Suluovo lice, nasmešeno kao i obično, pomalo mu je popravljalo raspoloženje. Mekoj je razgovarao s Uhuricom. Prvi oficir Aleksandar Leonidas je pijuckao kafu i odsutnim pogledom prebirao neke mape zvezda. Poručnik Torin Martin sa narandžastim obeležjima sekcije za nauku, živo je razgovarao s inženjerom Hitom Daglasom.

Kirk je zauzeo svoje mesto. Podoficir Jolanda Helman mu je dodala svežu kafu. Grupa se razmestila. Kapetan je malo sačekao, a zatim uzeo reč.

— Gospodo, neki od vas me dobro poznaju, a ostali će me upoznati. Nijedan kapetan ne može da sam rukovodi zvezdanim brodom. Vi ste svi važni za dobrobit ovoga broda i ove posade. Naš uspeh se zasniva na timskom radu. Oslanjam se na vašu stručnost i vašu odanost, meni i brodu. U određenim trenucima sus-

rećemo se s problemima koji prevazilaze naša pređašnja iskustva, ali moramo da se borimo s novim, neobičnim, a ponekad i strašnim stvarima. Neki od vas su i ranije služili na *Enterprajzu*. Njima želim srećan povratak. Onima koji su novi na brodu, želim svako dobro na najboljem brodu u čitavoj floti.

A sada da predeno na posao. Naša je misija jednostavna: moramo da pođemo na krstarenje, da bismo isprobali brod. Zatim treba da ispitamo jednu sekciju u sistemu Omega. Ima li kakvih pitanja, ili komentara?

Mekoj je pomno posmatrao Kirka. •Mirnoća mu je lažna. Suviše ga dobro poznajem. Šta li smeri?•

Bilo je nekoliko pitanja tehničke prirode — nije bilo nikakvih urgentnih obaveza i sastanak je završen.

— Martine, Leonidas — pozvao ih je Kirk dok su izlazili — možete li da ostanete načas?

Mekoj se okrene da se vrati.

— Vi, doktore, niste potrebni.

Kirk se obrati svojim novim oficirima.

— Gospodine Leonidas, želim potpuno pretraživanje kompjutera. Želim da saznam za šta je gospodin Spok upotrebljavao kompjutere pre nego što je nestao — i kuda je otišao. Gospodine Martin, koji je nivo vašeg kompjuterskog znanja?

— Šestica. Samo jedan manje od kaptana Spoka. On jedini u floti ima sedmicu.

— Dobro. Treba mi neko jednako dobar koliko i Spok da mi pronađe ono što tražim. Tražite sve što je neobično. Bilo koji ključ. To vam je prioritetan zadatak. Ovi su kompjuteri Spokovo drugo ja. Mora da je nešto isprogramirao i ostavio u kompjuterima. Nešto veoma vešto skriveno. To nadite! Zatim usade i izade.

Leonidas zbunjeno prođe rukom kroz svoju bujnu kovrdžavu kosu.

— Šta li je sad ovo?

Martin je bio jednako zbunjen. Slegao je ramenima.

Izadoše iz sale za sastanke zajedno, uputivši se prema glavnom kompjuterskom terminalu na komandnom mostu.

Enterprajz je savršeno funkcionisao. Trebalo je da Kirk bude posebno srećan zbog tog ponovnog rođenja *Enterprajza*, ali nije bio. Automatski je obavljao poslove, tražeći od saradnika da budu maksimalno efikasni, ne izražavajući zadovoljstvo brodom ili posadom. Usamljena figura što je sedela na komandnom položaju bila je sasvim nepristupačna. Mekoj nije izlazio na most, shvativši da bi svako njegovo mešanje samo pogoršalo situaciju. »Neka Džim sam reši stvari. U tome uvek uspeva.« Povlačeći se u svoje prostorije na pauzu, Kirk je bio siguran da je Spok ostavio neki trag. Otvorio je svoj sef i izvadio lični dnevnik. U njega je zapisivao neke naročito složene i teško rešive probleme. Dok je izvlačio dnevnik iz police, jedna kompjuterska traka pade na pod. On je podiže i pregleda. Nije imala standardnog ID broja. U donjem desnom uglu, bio je mali prepoznatljiv znak! IDIC — Spokova poruka! Nije je do sada primetio. Uloži vrpce u vlastitu konzolu. Spokova se slika pojavi na ekranu.

— Kapetane Džime, ako sada slušate ovu traku, to je trenutak kada me ili nema, ili sam mrtav, a vi planirate da krenete u potragu za mnom. Nisam uspeo u svome traganju, beznadežno je da podećte u potragu. Ako ste preslušali traku sa saslušanja u vezi sa eksplozijom na *Enterprajzu*, znaćete da sam pošao u potragu za našim nepoznatim neprijateljem. Ovo mi ne pada lako. Verujem da je Federacija u velikoj opasnosti, ali nemam dovoljno fizičkih dokaza o tome. Gospodin Skot je pristao da podeć sa mnom, da mi pruži pomoć kao inženjer i navigator. Džim, nemojte da tragate za nama. Ja ću pokušati da vam pošaljem poruku ako nešto nadem. Ne idite za nama! Želim vam dug život i mnogo uspeha, prijatelju moj. . .

Bio je to kraj trake. Kirk je izvadi i obrnu u ruci. Kao da se približio Spoku. Prede rukom preko IDIC simbola. »Čudno da se ne sećam da je Spok pre koristio ove znake. Kad bolje razmislim, Spok se nikad nije služio vizuelnim simbolima, ni na jednoj svojoj kompjuterskoj

traci. Ako je obeležio ovu, onda je obeležio i ostale. Spok je uvek bio dosledan.

— Gospodine Martin, javite se kod kapetana — javio se preko interfona. Kada je Martin stigao, Kirk mu dade traku s malim simbolom u uglu.

— Hteo bih da potražite sve vrpce ovako obeležene.

Oficir pogleda onu tačku.

— Kakav je ovo simbol?

— To je vulkanski sistem obeležavanja. Objasniću vam drugom prilikom.

— Ali, traka ima na hiljade. Trebaće mnogo vremena.

— Onda neka vam neko pomogne. Ali pronadite ih.

Mnogo kasnije, Martin je još uvek pretraživao. Počeo je da sanja kompjuterske vrpce, crvene, plave, uredno poslagane — sve s IDIC simbolima u donjem desnom uglu. Niko mu nikada nije rekao da služba na zvezdanom brodu može da bude tako dosadna. Razvio je određeni sistem: brzo bi palcem izvukao uglove vrpce. Po, činilo mu se, milioniti put je uzimao vrpce na pregled. Gotovo da mu je promakao simbol. Opet je proverio. Našao ga je! Pozvao je Kirka.

Oficiri su se skupili oko mape na ekranu.

— Možete li da razaberete šta je ovo? — upita Kirk.

Martin sleže ramenima. Leonidas pomnije zagleda sliku.

— Kapetane, reče uzbuđeno — to je mapa zvezda! Moj je hobi sakupljanje mapa nejasnih i nerazjašnjenih zvezdanih sistema. Nije mi poznat ovaj predeo, ali sam siguran da se radi o mapi.

Slika na ekranu se promeni. Pojavi se čitava mapa galaksije, superimponirana onoj manjoj mapi.

— Šta ovde vidite, Leonidas?

— Ovo je naša galaksija. Onaj detaljno prikazani deo je na drugom kraju — veoma daleko. Mi ga nikada nismo potpuno obeležili. Suviše nam je daleko.

Leonidas je poskakivao od oduševljenja.

— Nikada do sada još nisam video ovu galaktičku mapu, kapetane. Čini mi

se da bolju do sada nisam video. Gde je Spok nabavio?

— Kladim se, na Vulkanu — mislio je glasno Kirk. — Uvek je raspolagao naučnim činjenicama kada se ukaže potreba. Ima li naseljene planete u tom području?

— Ne mogu da vidim. Ovo je samo mapa zvezda; planete nisu naznačene.

»Spok mora da je tamo. Mora da je našao neku planetu«, razmišljao je Kirk.

— Koliko nam treba da stignemo do tog kvadranta? — upita.

Leonidas malo razmisli, pa reče:

— Oko tri dana, maksimalnom brzinom. Ali će biti nezgodno objasniti Zvezdanoj floti zašto idemo u suprotnom pravcu od nama određenog kursa.

— Ja ću da iskoristim svoj kapetanski prerogativ i krenuću putem Spokove mape. On nikada ništa ne preduzima bez razloga. Poći ćemo za njegovim vodiljama. Ako on misli da se radi o sabotazi, ja hoću da znam ko je podmetnuo eksploziv na *Enterprajzu*! Ima li nešto u tom regionu što bi bilo naročito zanimljivo, gospodine Leonidas?

— Trebaće mi malo vremena da analiziram ove podatke — odgovori Leonidas kome je bilo veoma stalo da prouči ovu kartu.

Sat kasnije, Leonidas podiže pogled s kompjuterskog navigacionog terminala i izvesti uzbuđeno:

— Kapetane, mislim da sam pronašao nešto!

— Šta? — ustade Kirk sa svog mesta i pridruži se Leonidasu na konzoli.

— Jednog crvenog diva. Hoću da kažem stvarno velikog, kapetane. Većeg no što sam ikada video. Nije baš u kvadrantu koji nas zanima, ali je blizu.

— Je li dovoljno interesantan za proučavanje?

— Veoma. Jedinstven je!

— Leonidas, zaslužili ste svoju platu! Helsman, dajte kurs prema koordinatama koje vam da gospodin Leonidas. Uhura, pošaljite poruku Zvezdanoj floti da je stanje normalno i da istražujemo jednog neobičnog crvenog diva od velikog značaja — i dajte im koordinate.

3.

Aleksandar Leonidas uđe u prostorije za rekreaciju s toplim smeškom. Posada je počela da registruje njegove svakodnevnne posete ovome prostoru. On se po prvi put našao na položaju prvog oficira. Ovo je unapređenje zasluženno dobio nakon dugog čekanja. Bio je čovek niska rasta, na granici da se kvalifikuje za Zvezdanu flotu. U društvu ostalih visokih muškaraca na brodu delovao je i niže nego što je u stvari bio.

Voleo je žene, a i one su volele njega. Osmehom je mogao da privuče i osvoji i one najtrezvenije. Leonidas je predstavljao zapanjujući kontrast svome prethodniku prvom oficiru Spoku, čije je ozbiljno držanje i neobični maniri izdvajalo Spoka od ostalih. Svako veče, kada bi obavio zadatke, Leonidas bi odlazio u prostorije za rekreaciju. Časovi plesa ovog oficira prerasli su u pravu legendu za vreme slušanja ploče. Za nekoliko dana skupio je sve oduševljene plesače, muškarce i žene. Vedra atmosfera koja je vladala u prostorijama za slušanje ploča širila se hodnicima dok je ovaj razdragani Grk podučavao članove posade *Enterprajza* kako da uživaju u pokretima.

Podučavao ih je starogrčkim narodnim plesovima, a svirao je i neki žičani instrumenat koji kao da je imao dušu. Bio je slika i prilika topline, zamaha i pesme, dok mu je kosa, duža nego što je dozvoljeno, padala u lice — otelotvorenje životne radosti. Njegovo prisustvo je uvek bilo dobrodošla svetla tačka dosadnog leta po svemiru. Večeras je Leonidas bio u naročitoj formi. Kirk, čuvši smeh, dok je prolazio, zaviri da vidi šta se dešava. Blesak boje sinu prema vratima, a jedna ga ruka dogradi. Uvukoše ga usred kruga članova posade koji su plesali. Svi su tako plesali dok ih umor nije zaustavio.

Smejući se, Kirk pade na pod zajedno sa ostalima. Osetio je da se dobro oseća. Po prvi put nakon eksplozije, osetio se delom posade — kao nekada pre toga strašnog događaja. Izašavši iz prostorije za slušanje ploča, on pođe prema svojim

prostorijama, nerado priznajući sebi da je zavoleo svog novog oficira.

Mekoj je upravo završio rutinske preglede posade. Seo je da sebi natoči čašu konjaka, kada se oglasi zvono.

— Napred.

Visoki plavokosi lik novog oficira za nauku stajao je u vratima.

— Uđite da nešto popijemo, gospodine Martin. Izgleda da bi vam jedno piće prijalalo — prokomentarisao Mekoj.

— Zar se to baš tako vidi, doktore?

Mekoj klimnu glavom.

— U čemu je problem? Žene?

— Kad bi barem bio tako jednostavan. Radi se o kapetanu. . .

— A. . .

— Imam problema u komuniciranju s njim. Možda vi možete da me posavetujete. U čemu grešim?

Mekoj smesta shvati problem.

— Martin, to više nije vaš problem. Problem je u kapetanu. Vi ne možete biti drugačiji nego što jeste.

— Hoćete li to da mi objasnite?

— Vi, jednostavno, niste Spok. I ne možete ni da budete Spok. Posmatrao sam vas na mostu. Vi ste čovek, a ne vulkanski kompjuter koji hoda. Spok može, dva ili čak tri puta brže od ijednog od nas. Nemoguće je da ga ijedan čovek zameni. Džim, kapetan, stalno od vas očekuje da se vladate i reagujete kao Spok. A to je nemoguće!

— Šta onda da radim?

— Budite što je moguće ležerniji.

— Ali, kapetan nije sa mnom zadovoljan. To mogu da vidim.

— Nije tako, Martine. On je fer čovek. Spok je, osim toga, bio njegov najbolji prijatelj. Ja pretpostavljam da on gubitak prijatelja još više oseća u vašem prisustvu. Samo mu dajte malo vremena. Hoćete li da razgovaram s njim?

— O, ne! — brzo odgovori Martin. — Ne bih želeo da dođe do još većih nesuglasica!

— Popijte još jedno piće, gospodine Martin.

— Molim vas da me zovete Torin.

— Dobro, Torine, gucnite još malo. To će vam dobro činiti.

Po Daglasovom mišljenju, trebalo je da »*Enterprajz*« stigne do svog odredišta bez većeg forsiranja samog broda.

— Ali, kapetane — protestovao je ovaj konzervativni inženjer — ne vidim razlog za ovoliko prenaprezanje broda u ovom času. Mi kao da izazivamo katastrofu u inženjerskom smislu.

— Moja odluka važi, Daglas — insistirao je Kirk. — Verujem da je vreme jedan od faktora. To osećam.

Inženjer je i dalje stavljao primedbe i gundao, ali se i dalje išlo maksimalnom brzinom. Našavši zadovoljstvo u čitanju časopisa, Daglas se povukao u svoje prostorije. Skinuo je odelo, iščetkao svoju bujnu crvenu kosu i uvalio se u krevet.

Na »*Enterprajzu*« još nije bio našao nijednog pravog prijatelja. Prvi oficir mu je bio odviše živahne prirode, a oficir za nauku prezauzet. Jedina zanimljiva osoba bila mu je Jolanda Helman. »Pitam se kako joj je u službi onako ćudljivog kapetana«, razmišljao je. »Koliko su bliski?« Oseti kako ga obuze ljubomora. »Njen posao ne uključuje i dublje odnose, ali ona je lepa, mlada i poželjna. Da sam ja kapetan . . .«

4.

Neprijatna osećanja su ponovo počela da obuzimaju Džejmisa Kirka. Što su se više približavali sazvežđu što ga je Spok označio plavom bojom, sve je više imao potrebu da povećava brzinu leta. Kao da je osećao magnetsku privlačnost prema toj želji. Nije mu bilo jasno, ali je čitavo njegovo telo tako reagovalo. Bio je razdražljiv — svi zvuci na brodu kao da su ojačali.

— Kapetane, približavamo se sazvežđu Xi. Senzori su otkrili jednu planetu na kojoj ima uslova za život u orbiti četvrte zvezde. Ima zadovoljavajući nivo kiseonika, ali ja sportove tamo baš ne bih preporučivao. Izgleda da postoji hladnija tačka na severnom polu, ali što se tiče ostalih delova, previše su vreli za življenje.

Martin je i dalje posmatrao senzore, očitavajući glasno podatke. Kirk se okrenu ovom oficiru, slušajući ga s velikim

interesovanjem. Leonidas je proučavao drugi senzor, uzbuđeno udarajući nogom.

— Navigatore, podesite kurs u pravcu one planete. Ostanite visoko u orbiti. Ne bismo želeli da nas pronađu.

— Razumem.

— Gospodine Sulu, čim dobijete koordinate, želim da promenite kurs.

— Razumem. Kurs je određen i uveden.

Svi su gledali u ekran dok se kurs menjao, priželjkujući da, nakon toga, nešto jasnije vide onu planetu. Leonidas je stajao pored kapetana, spreman za avanturu. Služio je i na drugim brodovima, ali nikada nije imao ovlašćenja prvog oficira koji je bio u prilici da potencijal zvezdanog broda koristi za svoje istraživačke pobude.

Kirk se obazre oko sebe i zagleda u posadu, u glavi odabirajući ljude koji će da izađu na kopno. Nije se prijatno osećao pri pomisli da sa sobom povede svoje nove oficire; išli su na nepoznatu, a verovatno i neprijateljski raspoloženu teritoriju. »Moram da imam poverenja u njih! Sada je najbolji čas da ga steknem,« razmišljao je odlučno.

— Gospodine Leonidas, opremite grupu koja će izaći na kopno. Vi, Martin, Sulu, Čehov i doktor Mekoj ćete poći sa mnom.

Mislio je da će stvari bolje teći ako nove članove udruži sa starim i proveranim.

S očiglednim negodovanjem, Daglas je pripremao transport, proveravajući ga pre spuštanja.

— Kapetane, — reče oklevajući — spuštate se na sasvim nepoznati teren i u nepoznatu situaciju. Nije li najpre trebalo obaviti sigurnosnu proveru?

— Daglas, ne mogu da tražim da se ijedan čovek izlaže riziku više od mene. Ja sam ovo odlučio i prihvatom odgovornost. Vi samo obavite svoj posao i budite spremni da nas brzo spustite.

Ulazeći u prostoriju za transport punih ruku, Čehov svim članovima ekipe podeli fazere. Martin, koji je još kupio zadnje podatke o planeti, zbunjeno objavi svoje nalaze.

— Kapetane, senzori registruju oblike života, oko tridesetak vrsta u središtu hladnijih predela. Imaju visoko razvijen metabolizam i visoku telesnu temperaturu. U području postoji i jak izvor energije. Čudno je, ili nešto nije u redu. Nije baš za očekivati da na jednoj tako vreloj planeti dođe do razvoja oblika života s onako visokom telesnom temperaturom.

— Dakle, izgleda da smo već naišli na zagonetku — primeti Kirk. — Gospodo, hajde da je rešimo! Ude u transporter. Ostala petorica mu se pridružiše.

— Daglas, držite nas van vidnog polja tih bića. Uključite energiju! Materijalizovali su se iza nekog brda na izvesnoj udaljenosti od naseljenog područja. Nikoga nije bilo na vidiku.

— Standardna šema istraživanja — reče Kirk. — Krenimo.

Leonidas i Sulu podoše prema nizu niskih brežuljaka. Martin i Čehov krenuše prema naselju. Mekoj ostade s kapetanom.

— Obuzima me čudno osećanje, Džime — reče. — Vrućina je, ali je meni prohladno. Hajdemo odavde.

— Uvek se osećaš neprijatno kad izađeš iz broda. Radi nešto. Uzmi onaj medicinski skaner. Vidi ima li kakve zanimljive flore ili nečega. Kirkov komunikator je davao signale. Javljao se Leonidas, veoma uzbuđen.

— Kapetane! Našli smo »Gavranu«. Napušten je. Okolo nikoga nema — a nema ni otisaka stopala.

— Jeste li ulazili u brod?

— Nismo, kapetane — odgovori Leonidas — pomislili smo da biste vi prvi želeli da ga pogledate.

Postepeno je upoznao Kirka i njegove načine upravljanja brodom.

Najednom se oglasi Čehov.

— Kapetane, našli smo i jedan klingonski brod! Napušten. — Od njegovog jakog ruskog akcenta, reči su se cepale.

— Jeste li sigurni, Čehov?

— Kapetane, umem dobro da prepoznam klingonski brod.

— Znate — složi se kapetan. — Naći ćemo se na mestu prema koordinatama koje nam Leonidas da.

Svi su se približavali napuštenom brodu Federacije. Kirk je razmišljao o zago-

netki. »Gavran« i klingonski brod. Kakve li to ima veze?»

Sve je bilo onako kako je Spok ostavio. Karta koja ih je ovamo dovela, identična onoj Kirkovoj, bila je na ekranu navigacionog panoa. Rezervno odelo bilo je rašireno u zadnjem delu broda. Martin prede trikorderom preko svega. Nije bilo ničeg neobičnog.

— Kao da su planirali da se vrate — primeti Kirk.

Mekoj pregleda apoteku.

— Džime, nema analgetika. Spok mora da je imao strašne bolove. Prokleta luda! Rekao sam mu . . .

— Nemojte sada o tome, Mekoj — upozori ga Kirk.

— Nema znakova borbe, kapetane — prokomentariša Martin.

Sulu potraži njihovo oružje. Nije bilo fazera. Svi napustiše brod.

— Dakle, imamo praznog »Gavrana«, nikakve tragove borbe, oružja i klingonski brod. Pogledajmo taj brod.

Na klingonskom brodu nisu mogli da izvuku ništa više informacija. Mogli su samo da zaključe da je bilo tri člana posade. Najinteresantnija je bila mapa — sa istim koordinatama kao i ona koje su se držali Spok i »Enterprajz«. Bilo je jasno da su Klingonci imali istu vodilju. Ali zašto?

Čehov i Leonidas, suviše znatiželjni da bi se držali jednog mesta, popeli su se na susedno brdo da bi dalje istraživali. Našli su romulanski brod i gledali jedan u drugoga zaprepašteni. Uzalud su pokušavali da stupe u kontakt sa Kirkom. Trčanje im je bilo naporno zbog razređenosti atmosfere na ovoj maloj planeti, ali su se brzo vratili i pridružili ostalima.

— Našli smo romulanski brod! Napušten! — dahćući će Čehov.

U romulanskom brodu su na podu našli i oružje: romulanske pištolje što omamljuju i klingonske disruptere. Našli su i fazere posade Federacije, zaključane u arsenalu. Vetar je uklonio tragove stopala. Kapetan je na osnovu nalaza želeo da napravi određene pretpostavke.

— Na romulanskom brodu našli smo kartu sličnu onima na klingonskom bro-

du i na »Gavranu«. Je li moguće da smo svi navedeni ovamo?

Pogleda preko ramena.

— Mora da se radi o zamci. Ako je Spok bio u opasnosti, onda smo mi u sličnoj neprilici. Koliko smo daleko od onih oblika života?

— Oko pola milje severno.

— Još nas nisu spazili. Čudno. Izgleda da nemaju senzore. Leonidas, Sulu, vas dvojica preuzmite vodstvo — i čutite

Uspuzali su se uz brdo prema instrukcijama i ugledali lansirni kompleks. Na vrhu mašinerije nalazila se raketa spremna za poletanje. Leonidas tiho zazvižda.

— Auu, pogledajte ono!

Sulu je, kao nikada, ostao bez reči.

Kir je razrogačio oči.

Tomarijanska posada se spremala za lansiranje rakete. Ljudi sa *Enterprajza* su posmatrali przor iza brda: raketa uzlete uz blesak, udar vreline i mnogo buke.

Čehov je bio impresioniran.

— Šta je ovo?

— Stari tip hemijske rakete — objasni Martin.

— Dinosaur, nisam mogao ni da pomislim da ću ikada videti ovako primitivno sredstvo u upotrebi!

Počeli su glasnije da govore. Kirk ih stiša.

— Ne bismo voleli da nas otkriju. Čutite — naredi.

Mekoj je bio veoma miran. . . Posmatrao je tomarijansko lansiranje, ali su ga više zanimali ljudi iz kopnene posade.

— Džime, pogledajte, oni su maljavi! Kladim se da to razjašnjava Spokov depilator! — progovori u svoj komunikator.

— Daglas, podignite nas!

Po povratku na *Enterprajz*, Kirk se obrati svojoj posadi.

— Ova planeta mora da nije pravo mesto. Dole je bilo samo oko tridesetak ljudi; to mora da im je neka isturena tačka. Moram da otkrijem otkud potiču, a nemamo ključa. Okrene se Martinu.

— ima li još sapijentnih formi osim ovih naših maljavih prijatelja?

— Nema.

— Onda Spok nije ovde, a ni Romulanci ni Klingonci. Ali se kladim da oni tamo dole znaju gde su. Još nismo u čor-sokaku.

— Kapetane — javi se Čehov sa sigurnosnog senzora.

— Lansirali su još jednu raketu.

— Tako je, Čehov, pratite im kurs. Sledićemo ih. Sulu, molim vas da se usklade brzine. Ostanimo na razdaljini. Ne želim da nas sada opaze.

— Čisto da ne verujem! — reče zaprepašteno Daglas.

— Ovaj brod ima strašan brzinski potencijal i odličan pogon! Manji je i lakše se njime manevriše. Pogon mu nije u skladu s lansirnim sistemom.

— Ostanite blizu njih, gospodine Sulu — reče mirno Kirk. — Ubrzo ćemo naći odgovore na sva pitanja.

Leonidas je bio presrećan. Prvi oficir je vršio opservacije, pravio beleške i uživao. Uzbudjenje je raslo kako su se približavali orgomnom crvenom divu koga je on ranije pominjao. Dominirao je čitavim okolnim predelom. Odsjaj mu se video s velike daljine.

— Kapetane — najavi prvi oficir — strašno se približavamo onome crvenom divu.

Na ekranu se pojavio crveni predmet koji dominira svojom okolinom. Martin je bio kod stanice za nauku, očiju uprtih u senzore.

— Idemo direktno u pravcu diva. Moglo bi se raditi o veoma jakom magnetnom polju. Ne možemo se previše približiti dok ne znamo zasigurno o čemu se radi.

— A šta je s brodom koji sledimo?

— Ide pravo prema suncu, kapetane. Ne, skreće. Prolazi tik pored samog crvenog diva.

— I dalje ga sledite, navigatore. Pode-site kurs — naredi brzo Kirk.

Sunce je bilo toliko veliko da bi trebalo čitav dan putovati trećom brzinom da se obide. Kad su stigli do druge strane, Leonidas privuče ekran.

— Pogledajte, kapetane, jedno malo, veoma vrelo sunce, beba, formirana naj-

verovatnije kad je na onom drugom došlo do eksplozije. To mora da je bilo nešto! Mislim da je čitav kraj obavilo to crvenilo. Ovde garantovano nema planeta. Ne pored ovolike energije. Mora da je uništila sve svoje planete, ukoliko ih je bilo.

— Nemoguće je da u ovom delu ima planeta.

— Ne vidim nikakvih šansi.

— A kuda onda oni naši maljavi prijatelji idu?

— Ni sam ne znam, kapetane. Kurs ih vodi između ona dva sunca. Gravitacija će ih povući prema jednom.

— Ne mislim da imaju samoubilačkih namera, Leonidas. Mora da znaju kuda idu. Za njima, navigatore.

Sulu potvrdi, i nastavi da se koncentriše na njihov kurs. Martin je oklevao.

— Kapetane, previše se približavamo. Već nas privlači ono veliko sunce. Ne možemo dalje da idemo i ostanemo bezbedni.

— Jeste li sigurni, Martine?

— U pravu je, kapetane — javi se Leonidas.

— Izgorećemo ako budemo išli dalje.

— Stanite ovde, Sulu. Ima li ko kakvo rešenje, gospodine? Izgleda da je njihov brod ušao u koridor između dva sunca. Što i mi ne bismo?

— Mi smo preveliki, kapetane. Mali brod može da prođe, ako se pažljivo provlači između dve sile i putuje strašnom brzinom. Ono je tamo baš kao hodanje po konopcu!

— Onda šatlom — predloži Kirk.

— Razdaljine su ogromne. Šatl nema ni domet ni brzinu.

Kirk se povuče u svoje prostorije da razmisli o problemu. Nije želeo da se preda, sad kada je prevaleo toliki put. Odlučio je da sledi raketni brod. Nakon sata dubokog razmišljanja, sazvaio je posadu.

— Gospodo, doneo sam odluku. Sledićemo onaj brod kroz koridor.

— Ali, kapetane — Daglas gotovo da je iskočio iz svoje stolice; naglo ustajući, glasno je izražavao svoje negodovanje.

Kirk zaključio.

— Ja cenim vaše mišljenje, ali sam odluku doneo. Ovo je naređenje. Ja ću pro-

vesti *Enterprajz* kroz koridor, uprkos teškoćama i opasnostima. Ne obećavam da će biti lako, ali nemamo drugog izbora. Verujem da smo bili odviše konzervativni u našoj ranijoj proceni veličine koridora. Mi imamo najbolju posadu u Zvezdanoj floti. Ako iko može da prođe — to smo mi — i to ćemo i da uradimo! Na vama je, gospodo, da to uradite na najbezbedniji način. Moramo da požurimo. Sulu će preuzeti kormilo za vreme čitavog manevra. Biće komplikovano, a vi ste nam najbolji. Martine, vi ćete da navigavate.

Martin ga prekinu.

— Kapetane, predlažem da kroz koridor prodemo maksimalnom brzinom. Magnetna polja neće delovati ako putujemo velikom brzinom. Ipak, mislim da je čitava misija opasna. Moram da pribegližim svoje primedbe u dnevnik.

— Uradite to, Martine. Ali obavite i svoj zadatak — pouči ga Kirk.

— Daglase, hoću da brodski sistemi deluju maksimalno efikasno. Možda ćemo morati i da se oslanjamo na rezerve. Uhura, pošaljite poruku u centralu Zvezdane flote i javite da pokušavamo da izvršimo spasavanje i dajte im našu lokaciju.

Daglas je pobledo.

— Kapetane, to je nemoguće — vikao je.

Kirk je odgovarao čeličnim glasom.

— Da bi se utvrdilo je li nešto moguće ili nije, treba pokušati!

Enterprajz je pošao za raketom, balansirajući kroz koridor s preciznošću čoveka koji hoda po konopcu. Probijao se opasnim putem kroz magnetna polja, balansirajući tako da ga ne privuče ni jedna zvezda.

Kirk je posmatrao napeta lica članova posade na mostu. Svi su razmišljali o istom problemu, i svak je u sebi vodio brod kroz ovaj opasni prolaz. Tek kad je Martin objavio da senzor registruje planetu ispred broda svi su odahnuli. Još jednom je uspeo *Enterprajz*, brod čiji se kapetan nije mogao lako nadvladati, čak ni u najnemogućnijim situacijama. On je uvek imao hrabrosti da se otisne i tamo gde drugi čovek ne bi kročio.

Među posadom su osećanja bila podeljena u odnosu na kapetanovu opsesiju. Oni koji su ga poznavali, verovali su u njegov sud; znali su da ume i život da rizikuje samo da bi spasao brod. Oni novi na brodu su se pitali da nije lud. No, Kirk nije mario za njihova mišljenja. Njegova je bila odluka i njegova odgovornost.

5.

— To je veoma komplikovno — izvesti Leonidas Kirka. — Te su životne forme mnogo naprednije nego što smo mislili. Uspeli su da otkriju tačan koridor između magnetnih polja.

Kirk je gledao u ekran dok je Leonidas govorio.

— Ja ih ne potcenjujem, Leonidas. Oni su izazvali eksploziju na *Enterprajzu* i navukli Spoka u zamku. Ako se kroz sve to očituju, onda imamo posla s veoma opasnim protivnikom.

— Sada bih mogao da iscrtam kartu ovoga sistema. Verujem da sada stižemo na planetu koja je skrivena između dva sunca. Mora da ima čudnu orbitu, ona-ko ukleštena.

On isprogramira brodski kompjuter da bi dobio grafički prikaz sistema prema podacima koje je do tada prikupio.

— Projektovaću je na ekranu.

Očito inspirisan ovim problemom, Leonidas je objašnjavao:

— Obično crveni div nema dovoljnu gustinu da bi imao jaku gravitaciju, ali ovaj se, pošto ima onoliku masu, razlikuje. Zbog gravitacionih privlačenja, planeta ukleštena između dva sunca bila bi u delikatnoj ravnoteži, pošto ima eliptičnu orbitu. Ta bi je ravnoteža vukla u ekscentar bliže crvenom suncu, ali još uvek preblizu malom suncu. Bilo je nemoguće živeti na strani koja gleda u jarko sunce. Stoga pretpostavljam da ta planeta ne rotira, već da je poput našeg meseca, uvek istom stranom okrenuta prema crvenom suncu. U tom slučaju, na drugom kraju orbite bilo bi strahovito hladno kada je najudaljenija od crvenog diva. Mora da je nesnosno hladno. To verovatno objašnjava rast onih njihovih malja i njihov visoko razvijeni meta-

bolizam. Čuva ih od smrzavanja. Ta je planeta nekako morala da preživi eksploziju sunca. Mora da je bila na samom rubu sistema u to doba, i hladna. Stvaranje malog vrelog sunca mora da je izazvalo pustoš. Zapanjuje što je ikakav trag života sačuvan! Mora da je to bilo veoma neprijatno mesto, a i ti ljudi mora da su žilavi. Ovo je doista fascinantno sistem, kapetane. Ne znam ni za jedan koji bi mu ma i izbliza bio sličan. Ovako nešto astronom vidi jednom u životu.

Na reč fascinantno Kirku zaigra srce. To bi i Spok rekao.

— Da bi bili u stanju da napuste planetu, morali su da imaju sposobnost utvrđivanja polja i da znaju kako da izbegnu privlačenje. Radi se o veoma naprednoj tehnologiji, kapetane. Još uvek mi nije jasno zašto koristite onako zastarelu lansirnu tehniku.

— Uskoro ćemo saznati, Leonidas — reče Kirk, protežući noge i izučavajući onu kartu.

— Kapetane, evo nekog predmeta napred, nepokretnog.

Na ekranu se pojavi slika.

— Evo je kapetane, planeta.

Kirk se zadovoljno osmehne.

Vidim je, Čehov. Polako se približavamo i ostanimo u viskoj orbiti.

— Razumem — počeo Čehov da podešava kurs.

— Ne, kapetane — prekide ga Leonidas — moramo da budemo pažljivi. Udaljena strana planete je preblizu suncu. Moramo da vodimo računa o orbiti.

Čehov pogleda u Kirka da bi dobio saglasnost.

— Uradite kako vam je naređeno, Čehov.

Martin je i dalje proučavao senzore dok su utvrđivali orbitu.

— Izgleda da je velika gustoća naseljenosti na relativno malom području, kapetane.

— Tu ima logike — primeti Leonidas.

— Bilo bi prevruće živeti na onoj drugoj strani planete, a velik deo nastanjivog dela mora da je hladan. Pretpostavljam da je samo mali pojas uz ekvator

nastanjiv, a da je i taj pojas za naše pojmove hladan.

— Neka se pripremi ekipa za iskrcavanje, Čehov. Spuštamo se.

Glava četvrta

Ljubimac

1.

Ilza je otpočinjala svoju večernju zabavu — kuparije Spoka. Njegov pasivni otpor na svaki njen potez ju je zabavljao. On je za nju predstavljao određenu vrstu izazova. Nikada pre se nije toliko silno zainteresovala za nekog zarobljenika, no Spokov ponos i snaga, pre nego što je onemoćao od povrede, bili su divljenja vredni.

Spok je savršeno shvatao svoj položaj. Bio joj je neka vrsta kućnog ljubimca, zabava i razonoda. Pošto je znala da mu se dopadaju umetnički predmeti u njenoj kući, Ilza se trudila da mu neke donese da bi ih proučavao i uživao u njima. Deo sobe u kome je on ležao bio je njima krcat. Svaki je predmet po sebi bio lep, ali čitava zbirka na tako malenom prostoru bila je odviše napadna za Spokov spartanski duh.

Kada je Ilza ušla u sobu, Spok podiže pogled. Na njenom licu se odražavalo oduševljenje. Noseći činiju s toplom vodom sa ognjišta, prišla mu je da bi obavila dnevni obred. Svestan da nema drugog izbora, Spok joj dopusti da ga kupava. Ništa ne reče, već se uvuče u sebe da bi preživeo ovo poniženje. Bilo mu je teško da i dalje ostane pasivan, ali mu je razum govorio da ćutke prihvati situaciju.

— Večeras ste nešto jako ćutljivi, Spok.

Ljutila se što on ne reaguje — no Spok je znao da joj godi da mu ugađa, a bio je svestan da uživa i u tome da nanosi bol. Nije smeo da rizikuje da je razljuti.

— Dani su sve kraći — oglasio se — i hladniji.

— Nailazi nam najhladniji deo godine.

Uvek računajući vreme, Spok je procenio da je na Ilzinoj brizi bio već preko

mesec dana. Ona je završila svoj posao. počešljala ga i izmakla se da bi se divila svome delu. On se još više uvukao u sebe.

Pošto se kupanje završilo, i njegovo dostojanstvo donekle povratilo, ležao je na leđima, onako kako je postavljen, među naslagama bogatog i toplog krzna. Ilza se češljala, opuštena i zadovoljna. Spok je prenuo otpočevši razgovor, što pre nije običavao.

— Vladarko, hoćete li mi ispuniti jednu želju?

Ona pride svome zarobljeniku i pomi-
lova ga po sjajnoj crnoj kosi.

— Ako vam je želja razumna, razmisliću o njoj.

— Nedostaje mi moj drugar — Skot. Da li bih mogao da ga vidim, makar na kratko?

Bilo mu je odvratno što je bio u situaciji da moli, ali je dobro znao da njoj to godi.

— Razmisliću, Spok. A sada imam nešto čime biste mogli da se razonodite.

Otišla je do alkova i vratila se s nekom vazom. Iz vaze je provirila mlečno-bela graciozna stabljika s malim srcolikim listovima na tankim peteljkaama što su od svakog njenog pokreta treperile. Srebrnast mahunast oblik visio je na bočnoj stabljici. Još jedan, delimično otvoren, visio je na gornjoj, s finim baršunastim graholikim formama s jarkocrvenim tačkama. Držala je vezu pred Spokovim očima da bi osmotrio biljku. On se podigao na jedan lakat da bi je bolje video.

— Divna je, Spok, ali smrtonosna. Mahune i zrna su otrovni. Čak i od nekoliko njih može da se umre. Ali mi možemo da se divimo njihovoj lepoti, zar ne? Evo, staviću je pred vas tako da možete da uživate.

Stavila je vazu s biljkom na policu pored njegovog ležaja.

Sledećeg jutra, kada se Spok probudio, dočekalo ga je prijateljski ozareno Skotovo lice.

— Kako vi to izgledate — smejuć se Škotlandanin — s tom dugačkom kosom i bradom, a ako još malo izmršavite, moći će vas čovek udenuti u iglu.

— Jeste li vi sebe skoro videli, gospodine Skot?

— Jesam, mogao bih da prodem i kao Tomarijanac, ako me čovek bolje ne zagleda.

Okrenuvši se ozbiljnijoj temi, Spok se obrati inženjeru tihim, odlučnim glasom. — Gospodine Skot, ne znam koliko će dugo Ilza dozvoliti da se zadržimo. Neophodno je da veoma ozbiljno porazgovaramo. Pomozite mi, molim vas, da sednem.

— Kako vam je Spok? Imalo bolje?

— Nije. Ništa ne osećam i ne mogu da se krećem. Veoma mi je nezgodno, ali sam uspevao nekako da se savladam. Ali, nisam imao nameru da s vama raspravljam o svojoj zdravstvenoj situaciji. Dovoljno je vremena prošlo da možemo da pretpostavimo da se Plakus i Klingonci neće vratiti po nas. Uveren sam da bi se Romulanac vratio po Džulinu da je mogao. Iz toga sledi da je pokušaj bekstva propao, ili je on ubijen, što ne daje nadu u naše spasenje. Klingonci malo mare za naše živote. Da im to nije odgovaralo, ne bi nam uopšte ni pomogli. Tako je na vama ostalo da organizujete bekstvo s ove planete, za sebe samoga.

Vi morate da se vratite u Federaciju. Onaj kristal što ste mi ga dali veoma je značajan. Bez kompletne laboratorijske analize, ja nisam u stanju da odredim njegov potencijal. Ubeden sam da je veoma značajan čak i sa ovo malo analize koju sam mogao ovde da obavim.

Verujem da se radi o trilitijumu koji sadrži jedan atom više od naših delitijumskih kristala. To ukazuje na njegovu važnost — pošto je izvor sile koja je jača od svih koje smo mi ikada posedovali. Utiče na biološku funkciju, kao što ste i sami osetili kad vam se zabo u rame, a poseduje i sposobnost da neutrališe delovanje ostalih izvora energije. Kada biste mogli da nabavite veći uzorak, bilo bi to od izuzetnog značaja za Federaciju.

— Ja mogu da zamislim kako će to biti dobro za naš brod!

— Tačno. Kristal veličine vašeg prsta mogao bi da daje energiju za *Enterprajz*. Vidim da shvatate značaj svoga otkrića, ali ima tu još više stvari. Ja sam

izvukao mnogo informacija od Ilze. U određenim trenucima je veoma glagoljiva. Tomarijanci potiču s ove planete, ali ona polako odumire. Zadržali su ovde vladu iz čiste odlučnosti da je sačuvaju za svoja buduća pokoljenja. Mi znamo samo glavne predstavnike vlade; većina stanovništva se nalazi na nekom drugom mestu. Tomarijanci su veoma brojni i predstavljaju silnu snagu kada se ujedine. Kao što znate, pojedinačne živote smatraju nevažnim i pojedince pripremaju da budu hrabri ratnici. Sfera njihovog uticaja je ogromna, i postaje sve veća. Koncentrisali su se na ovaj sektor, ali imaju nameru da osvoje znatno veću region. Brojni su, jaki, imaju dobre resurse iz mnogih različitih svetova. Morali bismo žestoko da se branimo kada bi nas napali. Morate da se vratite u Federaciju da ih odmah obavestite — naši romulanski i klingonski saveznici su shvatili opasnost koja nam ozbiljno pretila.

— To sve može da bude istina, gospodine Spok, ali ja ne mogu tek tako da odem i ostavim vas ovde.

— To je veoma nerealno gledanje na stvari s vaše strane. Vi svakako niste u stanju da me zaštitite, Ja sam bespomoćan. Morate da prihvatite činjenicu da ja nisam važan i da smislite kako da se vratite u Federaciju. Uspostavili ste dobre odnose sa Ilzom. Trebalo bi da relativno lako iskoristite to prijateljstvo i pobegnute.

— Neću. Neću bez vas. Kapetan bi očekivao od mene da i vas izvučem odavde.

— Naređujem vam da odete odavde, gospodine Skot. Ja sam vaš nadređeni oficir.

— A ja odbijam da se pokorim toj naredbi s obrazloženjem da vi niste dovoljno dobrog zdravlja da biste izdavali naredjenja.

— Vi niste lekar, gospodine Skot. Niste ovlašteni, niti sposobni da prosuđujete o nečijem zdravstvenom stanju.

Njihova rasprava se sve više zaoštravala i sve su glasnije razgovarali, tako da je to privuklo Ilzu koja je, ušavši, zatekla zajapurenog Skota i veoma napetog i ojađenog Spoka.

— Napolje! — naredi.

Skot ljutito napusti sobu.

Kada je ponovo ostao sam, Spok je razmišljao o raznim mogućnostima. Morao je da prisili Skota da napusti Tomari. »Dok sam ja živ, Skot neće hteti da ode. Moram da učinim još jedan pokušaj da uklonim glavnu zapreku — sebe. I Skot i Ilza misle da je Džulina htela da mi oduzme život. Dozvolio sam im da žive u tom ubedenju. Moram nekako da uspem ovoga puta.«

Pogled mu se zadržao na vazi koju mu je Ilza donela prethodne večeri. U njoj se ona smrtonosna biljka kupala u srebrnkastom svetlu. On pruži ruku prema vazi. Napregao je svu svoju snagu da je dohvati. Nadomak vaze ga snaga izda i izgubi ravnotežu, te pade na kameni pod. Sada mu je vaza bila na domak ruke. Otvori mahunu, uze pet zrnaca u ruku, stavi ih u usta i proguta.

S velikim interesovanjem je pratio svoja osećanja, legavši na hladni pod i čekajući da otrov počne da deluje. Najpre počeo da mu biva toplo i obli ga lak znoj. »Otrov brzo deluje — sjajno«, pomisli. Pošto je sve teže disao, pokuša da se preda disajnim problemima, ali mu je telo pružalo refleksni otpor. Počeli su da deluju automatski mehanizmi za uspostavljanje telesne ravnoteže, tako da je morao da hvata dah. Organizam se borio protiv delovanja otrova. Njegovo glasno disanje se čulo i u hodniku, te, čuvši ga, Ilza utrča u sobu sa stražarom. Našla ga je kako se grči na patosu. Uze la ga je u naručje. On je sve bučnije, ali i sporije, disao, a zatim izgubio svest.

Tada ona ugleda prevrnutu vazuu i jednu ispražnjenu mahunu. Shvativši šta je Spok učinio, ona dade da se pozove Skot — pošto joj je on bio jedina nada u nastojanju da spase Spoka. »On će znati šta valja uraditi«, nadala se. Spustila je Spoka, pokrila ga krznima i čekala.

Počela je da saoseća sa njim, naučila je da mari za nekoga, da želi da preživi neko ko joj je blizak. To je uznemiravalo i zbunjivalo, ali nekako i godilo. Posmatrajući Spokovo mirno telo, Ilza sama sebi priznade kako se nekako vezala za

njegovo postojanje. »Nedostajće mi. On mora da živi!«

2.

— Kapetane, otkrio sam Vulkanca!
— uzviknu Martin i dalje gledajući u senzore.

— Teže je otkriti čoveka, Zemaljca, tamo dole, ali mislim da sam uhvatio i Skota.

— Dajte transporteru koordinate. Martine, Mekoj, Sulu, Leonidas, spremite se za spuštanje. On ugleda Mekojevu ogromnu apoteku, s kojom se sasvim složi.

Skot još nije bio izašao iz dvorišta kada ga zadrža stražar koji ga požuri do Ilzina stana. On odmah oseti hitnost situacije kada Ilza panično potrča prema njemu i kad ugleda onesveštenog Spoka kako leži na patosu.

— Morate mu pomoći! — molila ga je na za Tomarijance neuobičajen način. Šotlandanin mu opipa puls. Primeti da su Spoku potamnele usne i da ne diše.

— Šta se desilo? — upita

— Otrov — uzeo je otrov!

— Spok? Pokušao da se ubije? To nema logike!

— Pomozite mu! — očajnički je zahtevala.

Nemajući vremena za razmišljanje, Skot kleknu pored Spoka i, pošto nije imao nikakvih lekova, preostala mu je samo ona stara metoda usta-na-usta za davanje veštačkog disanja.

Vreme kao da je bilo stalo dok je pokušavao da spase Vulkanca. Već je počeo da malaksava od napora, ali niko nije mogao da ga zameni. Još je jednom duboko udahnuo koncentrišući se na ritam disanja i pokušavajući da ne misli o tome kako su mu napori možda uzaludni.

Poznati zvuk transportera ispuni sobu, odjekujući u sudaru s kamenim zidovima prostorije. Pred njim se stvori sasvim neočekivan, ali veoma dobrodošao kapetan Kirk. Iza kapetana, stvori se i doktor Mekoj.

Ilza se načas ukoči. Zatim shvati da su se iz vazduha u sobi stvorili nepozvani gosti. Četvorica robusnih Tomarijana-

ca dotrčaše s isukanim oružjem, reagujući na njen krik. Kirk, Čehov i Martin se okrenuše prema njima s uperenim fazerima.

— Ne! — povika Skot. — Ne sada, za boga miloga!

— Vladarko — povika uzbuđeno Skot — tu je Mekoj! Lekar! Dovraga! Pokazivao je prema Mekoju. On može da pomogne Spoku!

Mekoj pojuri prema Spoku. Ilza zaustavi stražare. Delovao je brzo kao munja.

— Skot, vi nastavite s veštačkim disanjem, a ja ću da stimulišem rad srca!

Mekoj mu se prignuo dok mu je ritmički pritiskao srce koje je otkazivalo. Zatim mu hitro dade injekciju da bi mu pospešio disanje. Istovremeno je pripremao veliku dozu leka za pojačani rad srca.

— Ništa — šaptao je Mekoj. — Pokušaću da mu dam još malo kordrazina, bez obzira na opasnost. . .

Dade mu još jednu injekciju ovog stimulatora.

— Od ovoga bi i mrtvac prohodao, a on ne reaguje. Još jedna injekcija bi mogla da ga dokrajči.

— A ako mu je ne date? — upita Kirk.

— Umreće.

Pogledavši Kirka, Mekoj mu dade još jednu dozu ovog opasnog leka. Svi se ukočiše od napetog čekanja, upinjući se da čuju kakav znak Spokova disanja. Nakon naoko čitave večnosti u tišini se začu kako Spok isprekidano udiše vazduh.

— Uspelo je! Ponovo diše. Srce mu radi. Trebaće kiseonika. Brzo!

Po prvi put je skinuo pogled sa Spoka i progovorio u svoj komunikator.

— Sestro Čepl, spustite mi pumpu za isumpavanje stomaka i kiseonik.

Pred njim zasvetluca željeni pribor.

Ilza je pomno posmatrala Mekoja dok se bavio oko Spoka. Prelazio je svojim lecarskim skanerom preko onesveštenog Spokovog tela — koje tek što je bilo živo. Počeo je da isumpava stomak.

Mekoj je ispitivao zrna što ih je izvađio iz Spokovog stomaka.

— Sreća što ih je čitave gutao. Samo je jedno zagrizao. Opasne stvarčice — smrtonosni otrov.

Ponovo je lekarskim analizatorom prešao preko zrna.

— Pod normalnim okolnostima bih ga digao na noge i terao da hoda dok se ne povрати.

— A što to sada ne uradite? — zabrinuto ga upita Kirk.

— Zato što je paralizovan, Džime. Znao sam da će se onaj komadić pomaći. Završilo se loše, kao što sam i očekivao.

— Može li se otkloniti?

— Ne sada, Džime. Još ne. Preslab je da bi podneo operaciju bilo koje vrste. Osim što se trovao, on je neuhranjen i anemičan. Jedva da ima bakra u njegovoj krvi. Trebaće vremena da se oporavi i postane sposoban za hirurški zahvat.

— O kakvoj to operaciji govorite? — upita Ilza.

Kirk joj odgovori na pitanje

— O postupku nakon koga će da prohodati, ukoliko bude uspešan.

— Zar je to moguće? — zapanjila se.

Mekoj, ljut zbog Spokova stanja, brecnu se na Ilzu.

— On je u užasnom stanju, a to je vaša zasluga.

Skot pokuša da obuzda Mekoj, znajući kako je nagle naravi Ilza, ali ga Kirk preduhitri.

— Nemojte sada o tome, Mekoj. Morate sada da se brinete o svom pacijentu.

Mekoj je gundao, još jednom pregledajući Spoka skanerom. Ilza se obrati Kirku.

— Prevalili ste dug put da nađete svoje ljude, kapetane. Vašu ću upornost i istrajnost imati na umu.

— Kirk se zamišljeno okrenu prema njoj.

— U ovom trenu, vi jedino treba da imate na umu da ne treba da se mešate u naše stvari, a naročito ne u trenutku kad budemo odavde odvodili svoj personal. Kada nas ova dva oficira budu detaljno izvestila o svom boravku ovde, bojim se da ćete imati i nekih zamerki kod Federacije.

Kirk uspostavi vezu s brodom.

— Molim vas da podignete grupu koja se spustila, plus dva nađena oficira.

Delimično zapanjena moćima pridošlice koji su se na čudesan način i pojavili i nestali, Ilza im dozvoli da povedu Spoka i Skota sa sobom. Ali nakon osećanja razumevanja, počne da oseća i bol zbog gubitka.

Vrativši se na *Enterprajz*, Kirk je mogao sasvim da se opusti, po prvi put nakon Spokova i Skotova nestanka.

— Skot, baš sjajno delujete! — Kirk se nasmeši i stavi mu ruku na rame.

— Kao pravi pećinski čovek, kapetane. Lepo je videti vas ponovo u dobrom stanju i u jednom komadu. Kad sam vas poslednji put video, niste bili ni najmanje dobro.

— Šta vi mislite, šta znači ona eksplozija na *Enterprajzu*?

— Mislim da se radilo o proveru, kapetane . . .

— Kakvoj proveru? — upita ga Kirk.

— Hteli su da vide kako reagujemo u borbi i uopšte — odgovori Skot.

— Spok misli da imaju nameru da izvrše ozbiljan napad na Federaciju. A to su u stanju da urade, kapetane. Neka vas ne dovodi u zabludu njihov primitivan način života.

— A šta je bilo sa Spokom? Je li ga Ilza otrovala?

— Bojim se da je to Spok sam uradio, kapetane — ozbiljno odgovori Skot. — A kada o tome ponovo razmislim, mogu da zaključim da to nije uradio po prvi put.

— A zašto bi on tako nešto uradio?

— Ja sam pogrešio, kapetane. Naredio mi je da pobegnem, a ja nisam hteo da odem bez njega. Mislim da je hteo da eliminiše sve razloge za moj ostanak tamo.

— Ne mislim da bi on išao tako daleko; samoubistvo ne predstavlja logičnu alternativu.

— Izgleda da mu se to učinilo kao jedini način da ja odem, kapetane. A kada čovek bolje razmisli, pod onim uslovima, i jeste bio.

3.

U bolničkom odeljenju, Mekoj je temeljitije pregledao Spoka.

— Vi niste u stanju da sada podnesete operaciju. Odložiću je sve dok ne budem bio siguran da možete da je podnesete. A sada ćemo da nastavimo s vašim oporavljanjem.

— Vi ste, doktore potpuno u pravu — složi se Spok, iznenadivši za svađu raspoloženog Mekoja.

— Pretpostavljam da će mi za oporavak biti potrebno podosta vremena.

— Više nego što je uobičajeno, Spok. Mišići su vam atrofirali. Sada barem nećete moći da mi pobegnute.

— Sada se situacija sasvim izmenila, doktore. Ja ću u potpunosti da se pokoravam vašim lekarskim savetima.

— Dobro, Spok. Već je vreme — reče Mekoju cereći se. Konačno je bilo po njegovom.

4.

Pošto su objedinjena Spokova zapažanja o tomarijanskoj opasnosti i dostavljena Zvezdanoj floti, konačno su se mogli odmarati. Poznati ambijent broda stvarao je u Spoku osećanje bezbednosti, pa je zapao u dubok, ozdravljajući san.

Ulazeći u bolničko odeljenje, da bi proverio predašnjeg prvog oficira, Leonidas se mrgodio.

— Gde je čuvar iz odeljenja za bezbednost? — upitao je sestru na dužnosti.

— Nema ga — odgovori ona, potpuno zbunjeno. — A šta će nam čuvar?

Leonidas pritisnu dugme interfona.

— Odeljenje za bezbednost, potrebna su mi dva naoružana čuvara u bolničkom odeljenju. Hitno!

Tek što je izgovorio naredbu da se pošalju čuvari, Mekoju, koga je pozvala sestra, uleti u sobu.

— Šta to, dodavola, radite, Leonidas?

— Postavljam čuvere zatvoreniku, doktore.

— Kakvom zatvoreniku?

— Spoku.

— Jeste li poludeli? Spok neće nikuda ići.

— Radi se o propisnom bezbednosnom postupku, Mekoju.

Spok, koji se probudio od njihovih glasova, ču zadnju rečenicu,

— Je li sve u redu?

— Vi ste uhapšeni — objavi mu Leonidas. — Iznenaden sam što kapetan nije proveo propisane mere!

— Kirk, koji je došao da obide Spoka ču zadnju Leonidasovu rečenicu i reče mirno i hladno.

— Vi delujete van granica svojih ovlašćenja, gospodine. Na ovom brodu ja izdajem naredjenja. Da sam smatrao da je potrebno, sam bih uhapsio Spoka.

* — Ja sam se držao propisa Zvezdane flote, kapetane.

Kirku je došlo da ga udari, ali se suzdržavao. Lice mu se zacrvenelo od besa, ali mu je i postalo jasno da više neće moći da odgoda nalog za hapšenje. Čovek koga je smatrao svojim prvim oficirom vratio se na brod — ali onesposobljen i u pritvoru. I njegov glavni inženjer će morati u kućni pritvor. Po Kirkovom mišljenju, oni su bili samo privremeno zamenjeni.

Pitao se šta bi onom razdražanom Leonidasu iz plesne dvorane.

5.

Spokova operacija nije bila komplikovana, ali se previše odlagala. Mekoju je izvadilo onaj komadić metala iz Spokove kičme, pažljivo da ne bi oštetiio okolno tkivo. »Tako je majušan« razmišljao je Mekoju dok ga je gledao, »ali je prouzrokovao tako silne bolove«. Obradio je oštećen nervni mišić i zatvorio rez svojim finim laserskim instrumentom. Bila je to duga operacija i Mekej je bio iscrpljen. Doktor je upozorio Spoka da će nakon operacije biti potreban duži oporavak, ali je znao da će se tvrdoglavi Vulkanac opirati njegovim stavovima čim bude osetio da je bolje.

Po Mekojevoj proceni trebalo je mesec dana, uz određenu terapiju, da se Spokovo stanje normalizuje. Pa ipak, za tri dana, Spok je izašao iz bolničkog odeljenja, nesiguran na nogama i sa imobilizacionom šinom za kičmu, ali sam, bez ičije pomoći. Vulkanac je uspeo da se malo prošetala hodnikom i ode do mosta da bi iznenadio kapetana.

Kad je došao na most, srdačno su ga pozdravili Uhura i ostali članovi posade,

uključujući i Kirka kome je laknulo. Iako je Mekoj pokušao da ga razuveri, kapetan je bio veoma zabrinut za Spoka.

Srdačnost ovih trenutaka je iznenada prekinuo Leonidas.

— Kapetane, gospodin Spok ne bi trebalo da bude na mostu. On je uhapšen.

— Poznato mi je, Leonidas — obrecnu se Kirk. — Ali ja treba da donesem tu odluku. Molim vas da to imate na umu.

Kirk je retko prekorevao nekog člana posade u prisustvu ostalih. Slavljeničko raspoloženje je prošlo.

— Hoće li vam odgovarati kućni pritvor, gospodine Spok — upita ga Kirk rutinski.

— Naravno, kapetane — bio je Spokov odgovor koji se i očekivao.

Kirk je ljutito gledao Leonidasu.

— Jeste li sada zadovoljni?

— Da — tiho je odgovorio prvi oficir, primetivši neprijateljsko raspoloženje posade sa komandnog mosta.

6.

Spoku je bilo dozvoljeno da napusti svoje prostorije da bi obavljao određene vežbe potrebne za ozdravljenje. Pa ipak, za Vulkanca pritvor nije predstavljao kazneni meru. Provodio je vreme u meditiranju, proučavanju najnovijih eksperimenata. Iako je kapetan bio ljut što su morali da ga uklone, Spok ga je podsećao da mu je zbog zdravstvenog stanja ionako bilo nemoguće da se odmah vrati na dužnost. To kao da je Kirka malo smirilo.

Kako mu se snaga vraćala, Spok se sve češće prisećao svog obećanja Džulini na Tomariju: osećao se obavezanim da obavesti Romulance i Klingonce o opasnosti koja im preti od Tomarijanaca. Pristao je na kućni pritvor, ali Kirku nije dao reč da će sve vreme tamo provoditi.

Čekao je noć, kada je najmanje članova posade na dužnosti. Kada je ušao, pomoćni most je bio prazan, bez igde iko ga. Aktivirao je jednu po jednu vezu na kontrolnoj tabli da bi preneo poruke koje je programirao u svojoj sobi. Pre nego što je oficir zadužen za komunikacije na mostu shvatio da se išta desilo, poruke su bile odaslane.

Vraćajući se u svoje prostorije, naide na dva oficira obezbeđenja i napola obučenog kapetana, veoma ljutog. Kirk ga je gnevno posmatrao, traživši od nje ga da mu objasni svoje ponašanje.

— Džime, ne bih mogao da kompromitujem vaš položaj. Protivpropisno je stupati u kontakt i sa Romulancima i sa Klingoncima, ali sam se ja zakleo da ću, ako preživim, obavestiti te dve imperije o opasnosti koja im preti od Tomarijanaca. Tu sam reč i održao.

— A time što ste napustili svoje prostorije, prekršili ste reč koju ste meni dali.

— Teoretski — nisam, kapetane. Rekao sam da prihvatom kućni pritvor.

— Spok, sami ste doprineli tome da vas moram zatvoriti — nemam drugog izbora.

— To vam je jedini izbor, kapetane, i ja prihvatom vašu odluku. Spok je polagano otišao niz hodnik u pratnji dvojice čuvara, dok je ojađeni Kirk gledao kako njegov prvi oficir u koga je imao toliko poverenja, polagano i dostojanstveno odlazi u brodski zatvor.

Glava peta

Vojni sud

1.

Dok je sedeo u prostorijama suda Zvezdane baze broj 12, Kirk se prisećao drugih sudija, sudnica i ostalih oficira na mestu one trojice što su ulazili u prostoriju. Kirk se sećao rešenja iz tih predasnih suđenja. Prethodno saslušanje nije teklo dobro, i on nije razumeo odluku kada je čitao spis. Pre toga, uvek su išli u korist optuženog. Pokušao je samoga sebe da ubedi da će i ovoga puta presuda biti povoljna.

Vrata što su vodila do sudskih platformi su se otvorila i on vide Spoka i Skota kako ulaze u pratnji dva čuvara. Delovali su ukočeno i zvanično u svojim uniformama. Sudski podvornik zamoli prisutne da ustanu kad je predsedavajući oficir ulazio u prostoriju. Sve su se oči okrenule prema visokom čoveku koji je zauzeo centralno mesto na klupi.

Kirk pogleda ko će obaviti saslušanje u predmetu dvojice njegovih oficira. Komodor Pirs bio je poznat po svojoj pravednosti, ali i strogosti. Komodor Kingston Klark je Kirku bio poznat s prethodnog saslušanja. S Pirsove desne strane nalazio se kapetan flote Iko Tomako, čovek krajnje konzervativnih nazora.

Spok, miran kao i uvek, nije pokazivao nikakve znake zabrinutosti. Po Kirkovom ubedenju, delovao je gotovo presigurno. Skot je ukočeno sedeo pored Spoka, bubnjajući prstima nervozno po naslonu stolice.

Kada su se svi stišali i bili na svojim mestima, Pirs se obrati sudu. — Vojni sud sada zaseda po predmetu potkomandanta Spoka i poručnika Montgomerija Skota. Je li odbrana spremna?

Jedna zgodna žena ustade i odgovori:

— Odbrana je spremna. Elen Džejnist, zastupnik poručnika Skota.

Sve se oči okrenuše Spoku dok je ustajao.

— Ja sam odlučio da sam sebe zastupam.

Pirs se namrgodi.

— Neka ovo ude u zapisnik.

— Sam sebe zastupa? Zašto? — upita Kirk Mekoja.

Mekoj zatrese glavom. Kirk poče da mumla u znak negodovanja.

— Zašto Klark nije insistirao da mora da ima zastupnika? Trebalo je da ima stručnog pravnog zastupnika.

Pirs nastavi.

— Poručnik Skot je optužen zbog dezerterstva i krađe broda iz Zvezdane flote. Kakav je vaš stav prema optužbi?

— Nisam kriv.

— Potkomandant Spok je optužen zbog izdaje, dezerterstva i krađe broda iz Zvezdane flote. Vaš stav potkomandante?

— Kriv sam.

Kirku je teško palo da se obuzda. Gurnuo je Mekoja i šapnuo:

— Prvo je odbio odbranu, a sada kaže da je kriv. Zna li vi šta se zbiva sa Spokom? Ne sviđa mi se kako stvari teku!

Doktor je posmatrao Spoka svojim oštrim stručnim okom.

— Pokušavam i sam da ga shvatim. Možda nešto smeru na svoj, vulkanski način.

— Sud je, u nastojanju da bude pravičan, odlučio da sasluša svaki predmet posebno. Počecemo sa slučajem poručnika Skota. Komodor Breg će voditi taj slučaj.

Postupak se mirno nastavio. Dok je slušao svedočenje, Kirk je obraćao pažnju na činjenice u Skotovu korist. Džejnist je bila krajnje kompetentna, te se činilo da je Skotova sudbina u odličnim rukama.

Kirk je sedeo napet, posmatrajući kako žena što sedi pored Skota ustaje i prilazi sudačkoj klupi i otpočinje svoje izlaganje. Bila je među najboljim advokati u Zvezdanoj floti, a njena jednostavna lepota i držanje doprinosili su njenoj efikasnosti.

— Moramo da razmotrimo motiv i rezultat poduhvata poručnika Skota. Dok je pratio potkomandanta Spoka, on je, u suštini, poštovao njegova naređenja, pošto je u to doba potkomandant Spok pripadao komandnom kadru. Njihova je misija preduzeta s dobrim namerama. Njihovo otkriće trilitijumskog kristala nije od male važnosti, jer predstavlja snažniji i efikasniji izvor energije od dilitijuma. To otkriće i mogući pregovori sa planetom Paksas, gde su ti kristali otkriveni, biće korisni i za Federaciju i za narode Paksasa. To će otkriće ojačati naše snage i dati nam baze bliže Klingonskoj imperiji i tako nam obezbediti pravovremeno obaveštenje o mogućem napadu.

No, najznačajniji je rezultat otkriće planete Tomari i čitave ogromne Tomarijanske imperije za koju nismo znali. Ona uveliko ugrožava miroljubive planete, a sada joj se možemo suprotstaviti. Da poručnik Skot i potkomandant Spok nisu do nje došli, mi ne bismo bili u stanju da se odupremo ovoj novoj opasnosti.

Dok je Džejnist završavala svoje izlaganje, Kirk je klimao glavom u znak odobravanja i po prvi put toga dana se nasmešio.

— Pre nego što donesemo odluku po predmetu poručnika Skota, izložićemo i slučaj potkomandanta Spoka.

Obratio se glavnom tužiocu:

— Komodor Breg, možete da nastavite.

Breg se okrenuo Spoku. Stajao je tačno ispred Vulkanca dok ga je ispitivao.

— Potkomandante Spok, zvezdanog datuma 5505.6, da li ste se, bez ovlašćenja, ukrkali na brod *Gavran* i napustili Zvezdanu bazu broj 12, te otišli u nepoznatom pravcu bez propusnice?

— Jesam.

— Da li ste prekršili naredbu Zvedane flote 8711 KR i stupili u kontakt s Romulanskom i Klingonskom imperijom, da bi ste ih upozorili na opasnost koja im preti od Tomarijanaca?

— Jesam.

— Bili ste svesni da vaše delo predstavlja čin izdaje, zar ne?

— Bio sam svesan naredbe protiv takvog kontakta, ali i posledica svoga dela.

— Tužilac će sada da pozove svedoke, potkomandante Spok. Imate i vi pravo da ih saslušate ako želite.

— Postupak mi je jasan — potvrdi Spok.

— Potkomandante Aleksander Leonidas, molim vas da pristupite.

Kompjuter daje sažeti prikaz Leonidasove službene dokumentacije i on zauze svoje mesto. Komodor Breg nastavi.

— Trenutno ste na položaju prvog oficira na *Enterprajzu*, je li tako?

— Jesam.

— U tom svojstvu, niste li posavetovali kapetana Kirka o opasnosti koja preti *Enterprajzu* ukoliko ode do planete Tomari da bi spasao neke članove svoje posade?

— Jesam.

— Je li poslušao vaš savet?

— Nije, ali kao viši po rangu od mene ima pravo da donese konačnu odluku.

— Da li je kapetan rizikovao brod i živote čitave posade da bi preduzeo akciju spasavanja?

— Jeste, ali se akcija završila bez ikakvih problema.

— Potkomandante, molim vas da isključivo odgovorite na pitanja — naredi Pirs.

Leonidas klimu glavom u znak prihvatanja.

— U kakvom se stanju nalazio potkomandant Spok kada ste došli na tu planetu?

Prvi oficir pogleda u Kirka pre nego što odgovori.

— Bio je paralizovan.

— Po vašem mišljenju, da li je potkomandant Spok bio u stanju da obavi svoju takozvanu misiju obaveštavanja Zvezdane flote o opasnosti koja preti sa Tomarija da *Enterprajz* nije posredovao?

— Nije.

— Onda znači da bi čitav njegov poduhvat bio uzaludan da ga kapetan Kirk nije spasao?

— Da, koliko sam ja mogao da sagledam stvari. Svoje sam mišljenje naveo u dnevniku.

— To bi bilo sve.

Pirs je gledao u Spoka koji je dao znak da ne želi da ispituje svedoka.

Kirk je morao silno da se suzdržava da ne bi prekinuo postupak svojim žestokim primedbama. Preostalo mu je da sedi i čeka.

Pošto je završio svedočenje, Leonidas je sa klupe za svedoke otišao u dno sale. Dok je prolazio pored kapetana, u znak izvinjenja, slegao je ramenima.

— Molim da kapetan Kirk izađe i zauzme mesto.

Čvrstim korakom, Kirk istupi napred.

— Kapetane, da li ste morali da spasavate dvojicu svojih oficira dovodeći tako u pitanje čitav brod?

— Sledio sam ih u pravcu Tomarija. A onda je došlo do spasavanja. Ja sam odlučio da ih tražimo. U ličnoj poruci koju mi je ostavio, mister Spok je izričito zahtevao od mene da ga ne tražim. Sve sam preduzeo na vlastitu odgovornost. Meni se ovde ne sudi, a moja dela nemaju nikakve veza sa slučajem Spok.

— Naprotiv, kapetane — insistirao je Breg — svojim potezima on je uticao na vaše. Zbog akcije potkomandanta Spoka, vi ste rizikovali da *Enterprajz* dode u opasnost.

— Ja to ne bih tako rekao. Mi smo pokušavali da spasemo dva člana posade, da ih izbavimo iz opasnosti kojoj su bili izloženi na neprijateljskoj planeti — što

predstavlja rutinski postupak u Zvezdanoj floti.

— Onda se radi o načinu interpretiranja situacije, kapetane?

— Ako vam se ta formulacija više sviđa, komodore.

Kirku se nije dopao tok stvari.

— Molim vas — reče okrećući se suđačkoj klupi — hteo bih da dam izjavu.

— U odbranu potkomandanta Spoka, kapetane? — upita ga Pirs.

— Da.

— Ta će vam se prilika kasnije pružiti, kapetane, kada odbrana bude iznela svoj stav po predmetu. Nastavite, komodore Breg.

— Kapetane, zar niste izdali narednje potkomandantu Spoku da ne izlazi iz svojih prostorija, a on ih je napustio da bi uspostavio kontakt sa Romulanskom i Klingonskom imperijom i time izvršio delo izdaje?

— Ja sam, praktično, upitao Spoka da li prihvata kućni pritvor, ako se tačno sećam svojih reči. Pretpostavljao sam da ima nameru da ne izlazi iz svojih prostorija.

— Potkomandant Spok je tačno znao šta ste vi hteli da kažete i imali na umu, ali se odlučio da se toga ne drži, jesam li u pravu?

— To tako može da se interpretira — Kirk se gundajući složi.

— Kapetane, vi ste lično izdali naređenje da se potkomandant Spok premesti u brodski zatvor, nakon što ste otkrili da je stupio u kontakt s neprijateljskim imperijama, zar ne?

— Jesam. Spok mi je objasnio kakav je u tom času imao razlog da stupi u kontakt sa njima. On je sklopio savez s predstavnicima Romulanske i Klingonske imperije koji su takođe bili zarobljeni na Tomariju. Kao saveznik im je dao reč da će, ako preživi, a oni nastradaju, obavestiti njihove imperije o opasnosti koja im preti. Svoju je reč i održao. Vulkanac to mora da uradi, bez obzira na posledice koje sam može da ima. Po mom mišljenju, on nije doveo *Enterprajz* u opasnost svojom akcijom.

— Poslavši poruku neprijatelju, potkomandant Spok im je dao i koordinate broda. Je li to tačno, kapetane?

— Jeste. Ali mi nismo bili napadnuti.

— To je irelevantno, kapetane. Činjenica je da je potkomandant Spok svesno počinio delo veleizdaje, iako je bio potpuno svestan posledica svoga dela. I sami ste se rukovodili tom činjenicom kada ste ga zatvorili na *Enterprajz* neposredno posle samog incidenta. Jesam li u prvu?

Sateran u poziciju da je morao da pravda svoje postupke, Kirk je samo mogao da odgovori:

— Da. Jesam.

— Hvala, kapetane — trijumfalno će Breg.

— Još nešto, kapetane Kirk. Došlo je do još jednog incidenta kada je potkomandant Spok uzeo jedan brod iz Zvezdane flote, *Enterprajz*, i skrenuo mu kurs prema Talosu IV, planeti kojoj Federacija ne sme da se primiće. Sećate li se tog incidenta?

— Sećam. Ali u tom slučaju potkomandant Spok nije osuđivan. Spok je delovao u ime svog predašnjeg kapetana koji je bio ozbiljno povređen i mogli su mu pomoći samo stanovnici Talosa. Zvezdana flota je prihvatila njegove motive i protiv njega nisu preduzimane nikakve mere.

— On je, međutim, uzeo brod, kapetane. — To će biti sve, kapetane Kirk. Molim da doktor Leonard Mekoj pristupi. Breg je nastavio sa istragom.

— Doktore Mekoj, vi ste, kao lekar, Spoku izdali naređenje koje on nije poštoval, je li tako?

— Jeste — odlučno će Mekoj.

— Jeste li ga upozorili na moguće posledice njegovog nepridržavanja vašeg naređenja?

— Jesam. Sve piše u mom lekarskom dnevniku.

— Je li se po vašem mišljenju potkomandant Spok izlagao nepotrebnom riziku, pošto je imao malu šansu da ostvari svoj poduhvat?

— U lekarskom smislu, radilo se o veoma malim šansama.

— Kada ste našli potkomandanta Spoka, u kakvom je bio stanju?

— Onaj komad metala od eksplozije što mu se na *Enterprajzu* zabio u kičmu

bio se pomakao, te se od toga paralizovao. Bio je loše ishranjen i anemičan od boravka u zatvoru.

— Nije bio u stanju da bilo šta preduzima, bilo u svoje ime, ili u ime Zvezdane flote, doktore?

— Nije.

— To je sve, doktore.

Mekoj se obrati komodoru Pirsu.

— Hteo bih da dam izjavu.

— Kasnije ćete imati prilike doktore, kada odbrana prezentuje slučaj. ... Ima li još svedoka, komodore Breg?

— Za sada, ne.

— Nastavićemo sa odbranom, potkomadante Spok, možete da izložite slučaj. Spok ustade i priđe klupi.

— Ja nemam šta da kažem u svoju odbranu. Ja sam tehnički kriv za optužbe koje su navedene protiv mene. Ja sam inicirao čitavu stvar. Planirao sam je i preuzimam potpunu odgovornost za svoja dela. Uradio sam nešto za šta sam verovao da je u interesu Zvezdane flote. To je, s moje strane, bila logična odluka, zasnovana na čvrstim dokazima. Ne želim da se pravdam i prihvaću vašu odluku bez pogovora.

— Zar nemate svedoka u svoju odbranu, komandante Spok?

— Nemam.

Kirk više nije mogao da se suzdrži. Skočio je i obratio se sudačkoj klupi.

— Ja hoću da dam izjavu u Spokovo ime.

— Ponašate se protivpropisno, kape-tane.

Mekoj povuče Kirka za rukav.

— Sedite, Džime. Nećete ništa uraditi ako budeti gubili živce.

— Neko mora da ustane u njegovu odbranu!

— Znam — prošaputa Mekoj — ali mislim da se baš ništa ne da uraditi.

Komodor Klark im uputi značajan pogled — u sudnici zavlada tišina.

— Sudenje se prekida — izjavi Pirs.

— Nastavićemo sutra u 09.00. sati i doneti odluku za oba slučaja.

Spok je i dalje bio miran. I Kirk i Mekoj su bili ljuti na njega što se nije branio. Obojica su stajali u njegovoj ćeliji, u nedoumici šta da kažu. Vulkanac nije

hteo da govori. Činilo mu se da je rekao sve što je trebalo. Tako su svi ćutke sedeli i čekali da neko progovori, ali se niko nije odvažio. Spoku je laknulo kada su otišli. Njegova jedina briga bio je Skot. Nadao se da njega neće osuditi. Što se njega samog ticalo, bilo mu je sasvim svejedno.

Kirk se nije mnogo radovao novom danu. Već je satima bio budan i hodao po svojim prostorijama gore-dole. Analizirao je svedočenja i neprestano iznova razmišljao o čitavom slučaju. Da je on sedeo među sudijama, bio bi prinuđen da Spoka proglasi krivim. Skotov slučaj nije bio toliko jasan, mogli bi čak i da ga oslobode optužbe, ukoliko sud bude uviđavan.

Uznemiravalo ga je i ćutanje Zvezdane flote u vezi sa opasnošću od Tomarija. Nakon što je dostavljen celokupan izveštaj, Kirk je očekivao da će dobiti određena naređenja da preduzme misiju protiv opasnosti koja je, evo, bila predložena Federaciji.

Sudnica je bila puna poznatih lica, pošto je većina članova posade *Enterprajza* bila tu. Ušle su i sudije. Kirk je pokušavao da iz izraza njihovih lica pročita odluku, ali su se, kroz dugu praksu, sudije već bile izveštile da obuzdaju svoja osećanja. Nakon što su svi posedali, komodor Pirs zamoli Skota da ustane i pristupi klupi. Odmah je prešao na stvar.

— Poručniče Montgomeri Skote, sud smatra da NISTE KRIVI za optužbe koje su protiv vas dignute. No, mislimo da vas ipak treba prekoriti, pošto ste učestvovali u čitavoj akciji. Suspendovani ste na godinu dana — u tom periodu nećete leteti, već ćete raditi kao nastavnik na Akademiji u Zvezdanoj bazi 3. Osim toga, degradirani ste u čin potporučnika. Naređuje vam se da se odmah javite na novu dužnost. To je sve.

Skot uzdahnu s olakšanjem i nasmeši se Kirku. Mislio je kako se jednogodišnja suspenzija da podneti — moći će i dalje da bude u toku što se tiče inženjerskih publikacija, a rad u nastavi može da bude i zanimljiv. Skidanje čina ga ni najmanje nije smetalo. Kad je već jednom

zaradio čin, moći će da ga zaradi i drugi put.

Skot se vratio na svoje mesto, pruživši ruku svome veoma zadovoljnom advokatu. Kada pogleda u Spoka, raspoloženje mu splasnu.

Spok je stajao licem okrenut sudačkoj klupi i čekao da izlože njegov slučaj. Komodor Pirs ustade da pročita presudu.

— Potkomandante Spok, sud vas po svim optužbama smatra KRIVIM.

Kirk se trže kad ču te reči. Gledao je kako se Spoku grče ledni mišići. Jedino su preko njih mogla da se naslute Spokova osećanja, ali to niko osim Kirka nije mogao da primeti.

Pirs nastavi.

— Ova se presuda zasniva na vašem priznanju krivice, kao i na dokazima na vašu štetu. Služićete pet godina u Popravnom i rehabilitacionom centru Zvezdane flote na Minosu. Kazna vam teče odmah. Nakon izdržavanja kazne, nećete moći da učestvujete u akcijama Zvezdane flote, niti će vam biti dostupni njihovi radni prostori.

Dok su ga izvodili iz sobe, Spok, onako bezizražajna lica, nijednom ne pogleda u kapetana.

Kirk je zatražio dozvolu da porazgovara sa Spokom pre nego što ga prebace na Minos. To mu je dopušteno, te on pođe za čuvarima do jedne malene zatvorske prostorije. Kada je ušao, jedan od stražara je vezao Spoku ruke lisicama. Kada Kirk uđe, Spok ustade, još uvek delujući odviše mirno.

— Ovo neće biti potrebno, poručniče. Spok vam neće praviti nikakve neprilike — reče Kirk pristupajući čuvaru.

— Žao mi je. Takvi su propisi sa zatvorenicima u tranzitu.

On zaključa lisice.

Spok mirno progovori.

— U redu je, Džime. Ja prihvatom ovakvu situaciju.

— Možete li da nas ostavite načas nasamo, poručnoče, — upita Kirk.

— Ne. Žao mi je.

Ali je poručnik respektovao njihovu želju da progovore nasamo, pa se izmakao na drugu stranu prostorije.

— Spok — reče Kirk. — Pokrenuću žalbeni postupak — osuda je nerazumna.

Možemo da je izmenimo. I vaš otac može da pomogne. Čovek njegova položaja sigurno može da utiče na promenu presude. Za kratko vreme biste se ponovo mogli vratiti na *Enterprajz*.

Spokovo držanje se iznenada izmeni.

— Kapetane, ja vam zabranjujem da stupite u kontakt s mojim ocem. Vi ne razumete vulkanske odnose. Ne mogu da molim Sareka da mi pomogne, a ni vi ne smete. Morate da mi obećate da ni na koji način nećete pokušati da sa njim stupite u vezu.

Videvši koliko se Spok uzбудio kad mu je pomenuo oca, Kirk se mirno složi s njim.

— Obećavam, Spok. Neću stupati u vezu sa Sarekom, ako ste vi toliko protiv toga. Ali ne razumem vaš stav uopšte!

Ne tražim od vas da razumete moje motive, Džime, ali vas molim da poštuje te moje odluke i poteze. Prihvatite čitavu situaciju realnije. Ja jesam načinio prekršaje. Preživću nekako ovih pet godina. Ne želim da o tome više raspravljamo. Molim vas, Džime. Biću sasvim dobro.

Ali Kirk je poznavao Spoka. Rehabilitacioni centar će mu biti nepodnošljiv. I Spok je to znao.

— Pokušavam da vas shvatim, Spok. Ako vam ikada išta bude bilo potrebno, molim vas da me potražite u bilo koje vreme i na bilo kom mestu. Uvek ću vam stajati na usluzi. Ne zaboravite!

— Žao mi je — prekide ih čuvar. — Vreme vam je isteklo.

Ono što su hteli da kažu jedan drugom, nisu kazali. Kirk klimnu glavom i Spoka izvedoše iz sobe. Vulkanac se okrenu kada dođe do izlaznih vrata. Gledao je Kirka pravo u oči, nepomućenim pogledom.

— Neka vam je dug i uspešan život, prijatelju moj.

Vrata se zatvoriše i Kirk ostade sam.

Glava šesta

Minos

1.

— Skidajte se! — grmeo je oficir iz odeljenja za bezbednost kada Spok uđe

u zatvorski prostor Zvezdane baze broj 12. Nakon što mu skinuše okove, Spok poče da se svlači. Skide tuniku, uredno je slažući na obližnju stolicu.

— Požurite! — poticao ga je čuvar, uživajući u tome što ima moć nad zatvorenikom.

— Sve! — naredi mu dok je Spok oklevao nakon što je skinuo majicu. — I čizme!

Spok se veoma teško izuvao. Još uvek mu je bila imobilizovana kičma, što mu je otežavalo kretanje.

Čuvar uze uredno složenu odeću i čušnu je u neki budžak. Dade Spoku fluorescentni žuti kombinezon i par iznošenih sandala.

— Obuci ovo!

Spok uze odelo, koje je namerno bilo upadljivo da bi svaki pokušaj bekstva bio onemogućen i uvuče se u njega. Posmatrao je čuvara kako sklanja malu gomilu odeće koju je upravo bio skinuo. Zajedno sa uniformom, nestalo je i njegove moći da vlada vlastitom sudbinom.

Za vreme čitavog postupka identifikacije u zatvoru i promene odeće, Spok je i dalje zadržao onaj bezizražajni izgled lica. Sećao se vremena provedenog na *Enterprajzu* i retkih prilika kada su prebacivali zatvorenike koje je on sažaljeval. Transfer zatvorenika je bio u nadležnosti odeljenja za bezbednost i njega tek što je zanimao. Sam proces mu je bio silno odbojan — biti predmet krutih mera predostrožnosti — ali to niko nije mogao da otkrije, pošto mu se na licu ništa nije dalo naslutiti.

Odeljenje za bezbednost se u Zvezdanoj bazi broj 12 nalazilo na samom kraju te svemirske stanice. Stoga je bilo potrebno da se zatvorenik provede kroz glavni hodnik, što znači da je, trebalo proći kroz gotovo čitavu bazu. Spoku je bio dobro poznat fizički izgled baze, te se pribojavao tog dugog hoda za vreme koga je čovek izložen pogledima svih prolaznika.

Bilo je gore nego što je očekivao. Stanica je bila puna osoblja sa *Enterprajza*, pošto su svi obavljali zadnje pripreme pre nego što krenu na putovanje po svemiru. Koridor se činio beskrajno dugim.

»U stvari je dug 132.8 metara«, uveravao je Spok sebe samog dok su ga vodili iz zatvorske jedinice u pravcu hodnika. Odmah je prepoznao jednog poručnika u prolazu.

Koncentrišući se na kraj hodnika, Spok je gledao samo pred sebe. Nije bilo sumnje o kome se radilo. Sputani zatvorenik u pratnji čuvara, mogao se lako prepoznati. Kristin Čepl ga je prva ugledala, doživевši ga kao svetlu tačku što im se približava. Kada se približio, ona briznu u plač i krenu prema njemu. Jedan od čuvara je zadrža. Uhura i Rand, koje su uspele da zadrže suze, odvedoše je.

Svaki ga je pogled boleo dok je u pratnji čuvara išao niz hodnik. Činilo mu se da oseća neprijateljsko raspoloženje posmatrača. Jedino su članovi posade *Enterprajza* saosećali s njim.

Vojni sud je predstavljao glavnu temu razgovora u Zvezdanoj floti već danima, tako da se nije iznenadio kad ga je grupa reportera sačekala na vratima zatvora kojima se kao zatvorenik, u pratnji čuvara, približavao. Tih i neemotivna izraza lica, Spok je otrpeo reportere koji su se gurali dok su ga sprovodili do broda koji je čekao.

Brodski zatvor je izgledao kao i svaki drugi, jedina mu je prednost bila to što je zaklanjao zatvorenike od znatiželjnih pogleda. Napolju je bio samo čuvar i po koji znatiželjni član posade koji bi zastao da proviri u njegovu ćeliju. Konačno, ostao je sasvim sam.

Spok je uvek bio ponosan na to što mu nije smetala samoća. Tokom godina je razvio zaštitnu barijeru kojom se branio od rizika usamljenosti. Ali, i pored te barijere, osećao je bol. Samo je Džim Kirk bio u stanju da tu barijeru savlada i postane mu jedini blizak prijatelj. Sada je morao da se s nepoznatim sam suočava. Bio je uveren da je čitav onaj vojno — sudski proces Džimu pao teže no ikome. »Sve je to sada prošlost«, reče sam sebi. »Moram nekako sam da se snalazim«.

2.

Minos je bio planeta klase A — život se odvijao u veštački stvorenoj atmosferi

— a bila je zaštićena jakim bezbednosnim štitom. Samo njegovo središte je čitavo bilo pod zemljom, dok se obradiva zemlja nalazila pod atmosferskom kupolom. Na farmi se uzgajalo povrće, velike količine svinja, koje su jedine mogle da se prilagode sredini. Sve su radove obavljali ljudi koji su tamo prebivali.

Spok je još uvek na sebi imao onaj žuti kombinezon kada su ga uveli u kancelariju upravnika Centra po dolasku na Minos. Stajao je pred njegovim stolom u jednoj velikoj prostoriji sa malo nameštaja, ponovo vezanih ruku.

— Ovo je Spok, Vulkanac koji je osuđen zbog izdaje — glasno ga predstavi čuvar.

— Ja sam komandant Brajant — reče upravnik. Pokaza na dosije koji je imao na stolu.

— Glas o vama je brži od vas, Spok. Molim vas da nas ostavite nasamo, poručniče — naredi upravnik čuvaru.

— Ali to nije uobičajena procedura — protivio se ovaj.

— Ni ovo nije običan zatvorenik, poručniče. Molim vas, postupite prema mome naređenju.

Spok je sa zanimanjem slušao razgovor i pokušao da shvati upravnikovo ponašanje. Bio je tipičan predstavnik Zvezdane flote: visok, svetlije smeđ, negovan, samouveren i delovao je sposobno.

Čuvar, očigledno nemiran zbog toga što je upravnika ostavio nasamo sa zatvorenikom, zauze položaj ispred vrata u očekivanju neprilika.

Nije prošlo ni pet minuta kada ga upravnik pozva da obavi potrebne formalnosti i otprati zatvorenika do ćelije. Pre nego što odvede Spoka, upravnik mu se još jednom obrati.

— Skinite mu lisice, poručniče. Ovaj zatvorenik nije opasan. Dao mi je reč da će da sarađuje sa nama.

Spok ispruži ruke i čuvar mu otključa lisice.

— Hvala, poručniče — reče Vulkanac mirno. Ovako je već mnogo bolje.

Čuvara iznenadi Spokov ležeran nastup. Bio je odviše ljubazan i ugladen, a i obraćao mu se tonom višeg oficira. Osetivši potrebu da iskaže svoj autoritet nad

zatvorenikom, on grubo okrenu Spoka da bi ga odveo u ćeliju.

— Poručniče, neću da tolerišem grubosti prema zatvorenicima — upozori ga Brajant.

— Izvinite.

Brajant mrko pogleda čuvara i vrati se gomili papira na svome stolu.

Čvrsto dograbivši Spoka za ruku, čuvar ga povede prema bloku sa ćelijama.

— Ne znam šta vam je tamo rečeno, ali ovde nećete imati nikakav poseban tretman, Vulkanče — upozori ga poručnik.

— Ja to ni ne očekujem — sasvim mirno mu odgovori Spok.

Čuvar se bio iznervirao.

— Ovde još nikada nismo imali Vulkanca među zatvorenicima — prasnu.

— U našoj se instituciji uglavnom nalaze Zemaljci. Je li vam to jasno?

Spok klimnu glavom.

Pre nego što ga odvedoše u ćeliju, Spoka temeljito pretražiše. Nakon toga se istuširao i dobio zatvorski maslinasti kombinezon. Na njemu je crvenom bojom bio ispisan broj M621 V na gornjoj levoj strani i na leđima.

— Upamtite taj broj — cerio se čuvar. — Vi ste sada to.

Spok primeti da Zvezdana flota nije planirala svoj zatvorski sistem prema svojim potrebama. Obuka kadra je bila tako oštra i rigorozna da su mislili da neće biti potrebe za korekcionim centrima uolikoj meri. Ipak je bilo dovoljno prestupnika da se centri popune. Pošto su u ovaj centar dolazili i civili, zatvor je bio sramno pretrpan.

Spok je znao za četiri ovakva zatvora. Ovaj i onaj na planeti Gejlor namenjeni su Zemalcima i njima srodnim rasama; ostala dva su bila namenjena zatvorenicima Zvezdane flote iz drugih sredina. Spok je znao da je on prvi Vulkanac kome je dosuđeno da kaznu izdržava na Minosu. Dadoše mu svežanj posteljine i otpratiše ga do ćelije koja će mu sledećih pet godina biti kuća. U ćeliji je bilo četiri zatvorenika, iako je planirana za dvojicu. Dva donja i jedan gornji krevet bili su namešteni. Jedini ne namešten, očigledno njemu namenjen, nalazio se

na levoj strani — gornji. On spusti posteljину и donji krevet i počе да namešta svoj. Leđni mišići su mu pravili probleme. Još uvek mu je kičma bila imobilizovana, na insistiranje Mekoja. Spok shvati da će mu biti teško da se penje na krevet, ali jedino tamo je mogao da sedi.

Pre nego što pokuša da se popne na svoj krevet, Spok rukom dotaknu energetsko polje na ulazu u ćeliju. Bilo je aktivirano, te ga dobro strese. On podiže jednu obrvu od čuđenja i s mukom se usigne i legne na leđa. Sretan što je ugrabio priliku da sredi misli pre nego što otpočne da živi pravim zatvorskim životom, tiho je ležao i razmišljao. Tek što se bio prepustio svojim mislima, u ćeliju uđuše i ostali.

Grokćući, jedan krupan čovek uđe i baci se na krevet ispod Spokovog, tako da se oba kreveta zaljuljaše. Bio je zaista ogromna ljudina i, po Spokovoj proceni, bio je težak skoro sto pedeset kilograma. Ličio je na bika, a tako se i kretao.

Na drugom donjem krevetu, naporedo s »bikom«, čovečuljak nalik vidri skidao je sandale. Čovek naporedo sa Spokom, najviše ga je zanimao. Visok i vitak, zašiljenih ušiju poput Vulkanca, elegantno se uspeo do svog ležaja, seo na njega, mašući nogama okrenut Spoku. Njih dvojica se pomno zagledaše jedan u drugoga. Spok pokuša da se predstavi.

— Spok.

Ali ovaj drugi ništa ne reče.

Shvativši da ništa nije postigao, Spok ponovo leže i oseti kako ga onaj čovek na krevetu do njegovog pomno posmatra, ali ništa ne govori.

Oglasi se signal za gašenje svetla i stanovnici ćelije 621 počеше da se spremaju za spavanje. Pošto druge nije dobio, Spok odluči da, po ugledu na ostale, i sam skine svoju odeću i spava bez nje. Zavuče se ispod pokrivača dok su se svetla gasila. No, svetla se nisu sasvim ugasila, nego je ćelija bila poluosvetljena. Svi su na *Enterprajzu* znali da Spoku najviše godi tama. Njegove su prostorije uvek bile veoma blago osvetljene, tako da je mogao da meditira. Spok zakloni oči desnom rukom da bi se zaštitio od svetla koje mu je smetalo.

Pošto je imao istančan sluh, mogao je da čuje sve šumove u bloku: disanje, šuštanje posteljine dok su se ljudi nameštali ili okretali, šuštanje vode, sasvim intenzivno.

Nije ni očekivao da će prvu noć moći dobro da spava u svom novom domu. Prošlo je čitavih četrdeset i pet minuta i, po zvuku ujednačenog disanja, Spok shvati da je većina ljudi u bloku zaspala. Nije mogao da nađe utehu ni u svojoj vulkanskoj moći da se isključi u svoje misli. Što je više nastojao da se opusti, to mu je manje polazilo za rukom.

Odjednom mu se krevet ponovo zatrese. Čovek sa kreveta ispod njegovog ustade i nadnese se iznad Spoka, šćepavši iznenađena Vulkanca za ruku i bacivši ga na tvrd betonski pod. Bio je podigao nogu iznad Spokove glave, kad ga neka jaka ruka zgrabi i obori. On opsova, diže se i krenu na Spokova zaštitnika koji se hitro ukloni tako da ovaj izgubi ravnotežu i pade na krevet. Ponovo se diže i ljutito nasrnu na Spoka. Poput matadora, Spok mu se izmače i dogradi Maklina za rame. Svojom vulkanskom veštinom ga onesvesti i pošalje na patos.

— Hvala — reče Spok svome zaštitniku.

Ovog puta odgovarajući na Spokove reči, ovaj progovori.

— Ja sam Dizus.

— Romulanac — prokomentariša Spok. — Otkud Romulanac ovde? — Mislio sam da... — malo se zamisli, pa nastavi — da Federacija zamenjuje Romulanske zatvorenike.

Dizus pomože Spoku da se popne u svoj krevet.

— Obično zamenjuje. Ali, ja nisam vojni zarobljenik. Ja sam uhvaćen zbog piratstva.

— Romulanac sposoban za vojsku, pa pirat? To mi zvuči nelogično.

— To nije ništa neobičnije od Vulkanca osuđenog zbog izdaje.

Sledećeg jutra se Spok javi u Odeljenje za rad da bi mu odredili posao. Nije imao pojma kako se dodeljuju poslovi, ali je smatrao logičnim da znanje i veština pojedinaca dolazi na prvo mesto u toj raspodeli.

Nije bio u pravu. Čak je i Spoku teško palo da ne reaguje otvoreno kada su mu saopštili šta treba da radi. Zapalo ga je da vodi brigu o ishrani svinja. Nije imao ništa protiv fizičkog rada, ali je ishrana životinja koje će posle da posluže kao ljudska hrana bila u suprotnosti s njegovim nazorima.

Kad je došao na mesto gde su se nalazile životinje, Spoku odmah dadoše kantu s pomijama da ih nosi do obora. Kanta je bila ogromna i teška. Pošto mu se kičma još nije bila oporavila, morao je stalno da se napreže, tako da je praktično vukao kantu.

Dok je dizao da bi je prosuo, na klizavom glibu mu se izmače jedna noga te pade i prosu pomije. Grohotan smeh se razlegao oko njega. Sav isprljan, sedeo je u glibavoj lokvi pokušavajući da se očisti. Jedna mu prljava ruka pomože da ustane. Bio je to Dizus.

— Još jednom hvala — reče Spok, u nastojanju da se što bolje očisti.

— To je najmanje što mogu da uradim u ovim okolnostima. Sada kada ste vi došli, je sam im manje interesantan. Uzgred, iz svojih izvora u Romulanskoj imperiji čuo sam neke detalje . . . — iskustvavao ga je Dizus.

— Ja sam samo održao reč, Dizuse. Ne bih želeo o tome da raspravljam. Stvar je — bila.

— I sada ste dospeli ovamo.

— Požurite, vas dvojica. Niste na izletu — vikao je čuvar, potičući ih.

Spok se najmanje nadao da će tako skoro imati posetu. U maloj prostoriji namenjenoj za retke posetioce Minosu, sedeo je Džejms T. Kirk. Smešio se dok je Spok ulazio. Sedeći ukočeno na stolici koju su mu dali, Spok je ćutao.

— Nećete čak ni da me pozdravite? — upita Kirk.

— Nije trebalo da dolazite ovamo, kapetane. Moje društvo može samo da vam donese neprilike.

— Krstarili smo u ovom sektoru, Spok. Kakav bih ja to prijatelj bio kada bih propustio priliku da vidim kako ste?

— Mudar prijatelj — odgovori Spok.

Kirk s tugom primeti prljave i polomljene Spokove nokte i duge prste koji su

nekada prebirali po kompjuterskoj konzoli.

— Jeste li u redu? — pitao ga je Kirk.

Spokovo ćutanje je bilo mučno. Kirk je znao sva Spokova raspoloženja, tako da je znao da Vulkanac radije ćuti i ne žali se.

— Ja neću otići odavde dok mi ne odgovorite. Šta nije u redu?

— Ako insistirate — razignirano će Spok — ovo mesto baš na predstavlja Zvezdanu flotu u najboljem svetlu.

Prekide ih čuvar.

— Vreme je isteklo, kapetane Kirk.

Kirk pode sa čuvarem prema vratima.

— Upamtite, Spok, ako vam išta bude trebalo . . .

Vulkanac je stajao ukočen. Nakon ove posete, Kirku nije bilo lakše pri duši.

Pre gašenja svetla, Spok je seo na svoj krevet, pokušavajući da se opusti. Mislio je na Kirka i njegovu posetu i žalio što je do nje došlo. Bolje je sada ne biti s njim u vezi. Legao je, zakrilio oči rukom da bi se zaštitio od jakog svetla i protezao se. Čuo je kako se ostali muvaju, skidaju i jedan po jedan ležu. U čitavom bloku je zavladala tišina.

Ležao je u polusnu kad mu se krevet odjednom zatrese i čovek ispod njega ustade. Zgrabi ga za ruku. Spok se brzo okrenu i dograbi ga za rame, ali ga, u trenu, ovaj svuče s kreveta. Spok jedva da se snašao, kad ovaj trže nož ispod dušeka. Dizus se pojavi iza razjarenog gorostasa, spreman da ga udari, kada ovaj uhvati Romulanca za nogu i obori ga. Zatim udari Spoka nožem, zasekavši ga duboko u gornjem delu ruke, odakle suknu zeleni mlaz. Spok, ne obraćajući pažnju na povredu, iz sve snage ga udari tako da ovaj pade uz krevet. No, opet se podiže i počeo da maše nožem. Dizus ga dograbi, ali ga ovaj dokači nožem po prsima. S ono snage koliko mu je preostalo, Spok zgrabi nasilnika za rame, zarivši mu prste u kritičnu tačku, od čega se ovaj gorostas onesvesti.

Doktoru Lukaslu Fridu nije bilo baš drago što ga bude. Na Minos je bio raspoređen tri meseca ranije, direktno s medicinskog fakulteta Zvezdane flote.

Nekoliko meseci koje je proveo na Minosu su mu bili zamorno monotoni, samo bi ga ponekad noću digli zbog hitne intervencije, što mu je, s vremena na vreme, prekidalo dosadu.

Ova je noć, međutim, bila izuzetna. Bio je iznenađen kada je najpre ugledao Vulkanca što je krvario a potom Romulanca. Znao je da na Minosu ima stranaca, ali kako je kasnio s rutinskim pregledom zatvorenika, ovu je dvojicu sada prvi put ugledao.

Najpre uze Spoka na obradu. Spok je imao jaku posekotinu koja je prodrla gotovo do kosti. Stavio mu je sterilnu gazu preko rane pre nego što će hirurški intervenisati. Nikada do tada nije imao Vulkanca za pacijenta, tako da je konsultovao kompjuter u potrazi za informacijama u vezi sa krvotokom i povredama Vulkanaca. Raščupani čovek, koji je, krvareći, stajao pred njim, nije baš odgovarao vulkanskoj rasi, po knjigama.

Doktor je znao da je rana bila veoma bolna, ali Spok nije reagovao dok mu je čistio i obrađivao. Zadovoljan što će rana dobro da zaceli, i u strahu da pacijent neće moći da podnese bolove, dade mu nekoliko blokada protiv bolova, a zatim se posveti Dizusu.

— Baš ste divan par — reče Frid otklanjajući Dizusu tragove zelene krvi sa grudi. — Nikada do sada nisam imao pacijenta vaše rase, a sada vas je evo, čak dvojica. Ozeleniste mi ambulantu svojom krvlju.

Spok odluči da prećuti ove poslednje reči. Počeo je da oseća malaksalost, te se osloni o zid.

— Je li to injekcija počela da vam deluje? — upita ga Frid, prišavši i pruživši mu ruku. — Hajdemo da legnete.

Uvede Vulkanca na odeljenje i pomože mu da legne. Čuvar uze i Dizusa pod ruku i odvede ga do kreveta pored Spokovog.

— Obojica će biti pušteni nakon jutarnje vizite — reče Frid čuvaru. Zavedite ih u bolesničke liste za sutra.

Spok se sledećeg jutra kasno probudio s bolovima u ruci koji su ga podsetili

na neprijatne događaje prethodne noći. Nije imao nameru da ustane s bolničkog kreveta, ukoliko ne bude morao. Pogleda na krevet do sebe i ugleda Dizusa kako mu se smeši.

Brzo se sprijateljio s Romulancem i ovaj s njim, brže nego što je verovao da je to moguće. Nije ni pomišljao na sklapanje prijateljstva u ovoj situaciji. Iako ih je zbližio zajednički neprijatelj, Spok je bio uveren da je bilo i drugih razloga za njihovo prijateljstvo. Nikada sebi nije dozvoljavao da se i sa kim zbliži koliko sa Kirkom. No, osetio je da se u Dizusovom društvu oseća takode lagodno. Bili su slični i po spoljašnjem izgledu i po filozofiji. Na Dizusa kao da se nije morao navikavati, niti mu išta objašnjavati.

Spok mu se šapatom obrati.

— Nemam nameru da još dugo ovde ostajem, Dizuse. Imam nameru da odem — i to uskoro.

— Da pobegnete? I ja sam o tome razmišljao, ali nisam mogao da smislim kako — šaptao je Romulanac.

— Ja sam u izvesnoj prednosti, Dizuse. Meni su poznati postupci i šifra Zvezdane flote. Kada bih mogao da dodem do kompjutera, ne bi bilo nikakvih problema.

— A šta biste bez broda. Ovde nema nijednog.

— Ima. Upravnikova krstarica. On sutra treba da pođe na neki sastanak u Zvezdanu bazu broj 3.

— Kako znate?

— Kao Vulkanac, imam izuzetno dobar sluh. Čuo sam čuvara kako o tome priča.

— A što to meni govorite? — upita ga sumnjičavo Romulanac.

— Zato, Dizuse, što nas dvojica pripadamo veoma bliskim rasama, a vaša bi mi pomoć bila neprocenjiva. Moramo to večeras da izvedemo — reče Spok nastavljajući prekinuti razgovor.

— Već?

— Imamo krstaricu. Ne znam da li će biti još takvih prilika. Obezbeđenje bolnice nije jako. Zar nam treba bolja prilika? Odugovlačenjem nećemo ništa postići. Što pre krenemo, to ćemo biti manje sumnjivi. Ja više nemam nameru da se izlažem sadističkom tretmanu.

— A kuda planirate da idete?
— To je jedini problem koji nisam rešio. Ne mogu da se vratim na Vulkan, ni ti na bilo koju planetu u sastavu Federacije. Možda vi imate kakav predlog?

— Mislim da imam. Uz vas sam, Spok. Ovde sam već dosta dugo. Imajte poverenja u mene. Naći ću sigurno utočište.

3.

U Fridovoj kancelariji je bio mrak, a čuvari ništa nisu slutili. Spok dade znak Dizusu da se pritaji i pode prema vratima da proverí koliko ima stražara. Bilo ih je dvojica. Smejali su se nekom vicu. Stavivši ruke na vrata, on usmeri svoje misli u glave čuvara koji su se nalazili s druge strane. Zbog razdaljine i nedostatka stvarnog fizičkog kontakta bilo mu je teško da ih dosegne, pa se još jače koncentrisao. »Proveri zatvorenike na odeljenju?, sugerisao je »proveri zatvorenike«.

Dizus je pratio svaki Spokov potez. Vulkančevi prsti su toliko upirali u dovratak da je Romulanac mogao da vidi kako se metal ugiba. Spok ponovo pokušava da mentalno dosegne čuvara. »Proveri zatvorenike na odeljenju...« Smeh prestade.

— Imam čudno predosećanje — reče jedan od njih, klimajući glavom.

— I ja. Mislim da ovi nešto smeraju.
— Hajdemo da ih proverimo.

Spok pokaza Dizusu rukom da stane s druge strane vrata. Romulanac hitro zauze položaj. Stražari otkočenih fazera polako otvoriše vrata. Prvi ude i obazre se, dajući znak svome kompanjonu da čeka. Napravi još jedan korak kad ga Spok ščepa za vrat, i on izgubi svest. Dizus se brzo otarasi onog drugog čuvara. Spok požuri u Fridovu kancelariju, sede za kompjuterski terminal i uvežbano proverí sistem bezbednosti.

— Baš kao što sam i mislio — reče Dizusu — uobičajeno kodiranje Zvezdane flote. Odabira jednu kompjutersku vrpcu iz Fridove lekarske biblioteke, ubaci je u kompjuter i promeni joj program.

— Ovo će blokirati sistem za izvesno vreme — reče Spok zadovoljno. Uključi

traku. Kompjuter zapišti, a zatim se isključi.

Idući niz hodnike, Vulkanac i Romulanac za dlaku izbeguše čuvara u patroli. Kada su došli do unutarnje luke, morali su da se suoče sa još dva čuvara. Dizus se posluži fazerom koji je uzeo od stražara iz bolnice.

— Kako ih ošamutite — reče Spok kad vide da je fazer podešen da može i da usmrti. — Neću nikoga da nosim na savesti.

— Postoje neke značajne razlike među našim filozofijama, a, Spok? — reče Dizus i podesi fazer po Spokovoj volji. Zatim opali i na mestu onesposobi dvojicu čuvara.

— Ne dirajte vrata — upozori ga Spok.
— Na njima je alarmni uređaj.

Spok ga demontira.

— Sad možete!

Obojica pojuriše u pristanište, iznenadivši čuvara na vratima krstarice. Dizus opali iz fazera, čuvar pade i alarm se ogласi.

— Aktivirao je alarm pre nego što sam uspeo da opalim — vikao je Dizus.

— Sada je kasno da se zbog toga sekiramo — vikao je Spok ulazeći u brod.

— Hajdemo odavde! Brzo!

Udar fazera pogodi dovratak i ošteti oplatu. Spok se izmače. Vrata se zatvoriše, Dizus podesi brod na najjače porinuća i izleti, za dlaku se provukavši kroz alarmom blokirani izlaz, vinuvši se u atmosferu.

— Jeste li čitavi? — upita Dizus.

— Jesam — odgovori Spok hvatajući dah. — Odmah će pokušati da nas hvataju. Mogu da nam slede jonski trag.

— Ne mogu ako se ne krećemo — reče Dizus skrećući brod s kursa. — Ovo mi je poznat teritorij — objasni. — Glavni putevi su koncentrisani u ovom sektoru. Prirodno, pirat...

Spok nastavi Dizusovu rečenicu;

— Dobro zna ovaj kraj.

— Baš tako.

Dizus pokaza jednu tačku na ekranu.

— Evo, tamo idemo. Spustićemo se do druge strane ove male planete i čekati. Očekivaće da smo odleteli, a ne ostali ovde.

— Pretpostavljam da ste ovo i ranije radili — reče Spok.

— Mnogo puta, i svaki put mi je upalilo — reče uvereno Dizus. — Morate dugo da učite da biste se uvežbali u izvrđavanje, Spok.

— Očigledno sam naišao na majstora koji će me poučiti.

Stavivši Spoku ruku na rame i nasmešivši mu se trpklo, Dizus odgovori:

— A ja već nazirem da ćemo nas dvojica biti sjajan tim.

Glava sedma

Korsar

1.

Pošto je dugom praksom stekao ogromno iskustvo, Dizus je s lakoćom izmicao tragačima Zvezdane flote tako da je upraviteljsku krstaricu doveo do jedne skrivene planete u jednom veoma zabačenom sektoru.

— Dobrodošli na Korsar, Spok — zadovoljno se smeškao pirat.

— Uznemirava me sličnost ovog zvezdanog sistema s još jednim koga zna, Dizuse. Takođe se radilo o planeti smeštenoj između jednog crvenog gorostasa i belog patuljka. Ova vaša planeta je u povoljnijoj orbiti od one o kojoj vam govorim, ali sličnosti među njima daleko prevazilaze razlike. Da li vam je poznata planeta Tomari?

— Da, stanovnici te planete su se ponekad mešali u moje poduhvate.

Spustili su se na veoma dobro održavanu pistu za sletanje. Zaklanjajući oči, Spok pogleda u ogromno veliko sunce. »Opet Tomarijanci«, pomisli Spok. »Možda ću saznati o njima više nego što sam mislio.«

Pošto mu je Dizus isposlovao slobodu na ovoj planeti, Spok se dao na istraživanje svoje nove okoline.

Svaki je odeljeni piratski prostor, u stvari, predstavljao naoružanu nezavisnu jedinicu. Njegov dolazak je bio primećen, ali je većina stanovnika piratske kolonije izbegavala da u početku stupi s njim u kontakt — poverenje se na Korsaru nije moglo lako steći. Život na planeti je bio veoma prijatan. Klima je ovde bila

umerena, ali povoljan položaj Korsara u odnosu na sunce nije jedina dobra strana ove planete.

Romulanska komuna u koju ga je Dizus uveo, lepo ga je primila, te se osećao kao kod kuće. Ostali stanovnici su veoma mnogo ličili na njega, tako da mu je to pomalo i smetalo, nakon što je onako dugo proveo kao jedini Vulkanac među Zemalcima. Spok se, po prvi put nakon eksplozije na *Enterprajzu*, osećao dobro i zdravo.

Pošto je imao običaj da sam pođe u šetnju, imao je prilike da proučava način na koji pirati operišu. Gledao je i pamtio sve što je video. Brzo nakon što se vratio iz poslepodnevne šetnje, Spok je našao poruku na svom stolu. Neurednim rukopisom je bilo napisano: »Dodite i pridružite mi se na večeri o zalasku sunca. Kapetan Astro.« Uzevši poruku, Spok nade Dizusa.

— Ko je kapetan Astro?

— Moj suparnik na Korsaru. Veoma je podmukao, pravi otpadnik. Što to pitate?

— Našao sam ovu poruku u svojoj sobi.

Dizus je pročitao i vratio Spoku, mrgodeći se.

— Bolje vam je da se ne petljate sa njim, Spok. Veoma je perfidan. Možete svašta od njega da očekujete. On ništa ne radi bez razloga. Verovatno će pokušati da vas iskoristi protiv mene.

— To neću dozvoliti, Dizuse. Ali ste mi sada probudili znatiželju da upoznam tog čoveka. Prihvatiću njegov poziv.

Nebo je postalo još crvenije i dugo korsarsko veče je počelo da se spušta, kada je Spok u pozajmljenom tamnoplavom odelu i čizmama krenuo prema kući kapetana Astra.

Malen, plav čovek što ga je pozdravio za stolom imao je na sebi najneobičniju uniformu koju je Spok do tada video. Imao je crvenu svetlucavu jaknu i srebrne metalne pantalone u kojima se presijavao poslednji odblesak sunca. Boga ta pelerina od istog materijala lepršala je na povetarcu i bleskala. On se prilično teatralno poklonio Spoku i srdačno se nasmešio.

— Kapetan Astro.

Pirat se okrenu oko sebe.

— Kuća mi je impresivna, zar ne?

— Veoma — odgovori Spok i on gledajući oko sebe. Zbirka dragocenosti nemarno i bogato razmeštena bila je zapanjujuća. Spok je pomislio da su Tomarijanci dobri kolekcionari, ali ih je Astro daleko prevazilazio. Nije bilo pedlja na kome ne bi stajalo mnoštvo dragocenosti: njegova kuća je predstavljala spomenik neistančanog ukusa.

— Vidite li kako se u našoj profesiji može obogatiti — reče ponosno Astro. — Ja sam daleko najbogatiji čovek u galaksiji.

— Veoma moguće — složi se Spok.

Mnogi ljudi koji su sedeli za stolom oduševili su Spoka. Astro, koji je jako ličio na Zemaljca, okružio se ološem s desetak planeta. Sa Spokove desne strane sedela je Gart, gorostas od žene s Vege, koja je »čistila« sve što joj je došlo pod ruku s naročitim apetitom. Jedan Andorac s jednom tužno obešenom antenom držao je svojim plavim rukama vinsku čašu od tribidskog kristala i samozadovoljno gledao Vulkanca preko stola. Jedan Histit je svojim vlažnim ticalima obavio Spoka ulagujući mu se svojim šištanjem. Astro, koji je očigledno uživao u svojoj zabavi, podigao je čašu da bi nazdravio:

— Za naše nove saradnike!

Nakon što svak nešto tiho promrmlja, svi podigoše čaše i iskapiše ih. Vadeći cigaru iz usta, Astro se ustremi na Andorca sa svoje leve strane koji nije bio ni dotakao čašu.

— Nazdravimo našem novom prijatelju — ponovi.

— Neću! — odgovori andorski pirat.

— Ne verujem mu!

— On je moj gost — promrmlja Astro kroz stisnute zube.

Spok oseti kako iznenada zavlada tišina u sobi. Svi se zagledaše u Andorčevu netaknutu čašu. Zatim on pogleda u svoga domaćina. Astro je mahao svojom dugom plavom kosom, a pogled njegovih vodnjikavoplavih očiju je postajao sve ledeniji dok je zurio u svog tvrdoglavog gosta.

Astrova pelerina se zatalasa dok je ispod nje hitrim pokretom izvukao oružje i ispalio iz njega gipkim pokretom. Gledajući hladno u sada mrtvog Andorca, pirat dade znak slugama da iznesu mrtvo telo.

— Disciplina se mora održavati — počeo on poslovnim tonom.

Stavi fazer na sto i nasmeje se, iznudevši smeh ostalih članova svoje posade.

Spok ustade.

— Ja moram da idem — reče mirno, ne pokazujući niti iskazujući neslaganje s divljaštvom kome je upravo bio svedok.

— Besmislica — jednako će mirno Astro. — Mi još moramo da razgovaramo.

Ustade od stola i dade Spoku znak da pođe za njim. Soba u koju su ušli bila je manja od ijedne koju je Spok do tada video i verovatno je Astru služila kao kancelarija. Ovde je imao malo selektivniji izbor umetničkih predmeta, tako da je Spok stekao dojam da je ovaj pirat mnogo sračunatiji nego što je verovao.

— Spok, mi, naravno, znamo zašto ste vi na Korsaru. A znamo za vas i pre sudjenja. Vaše znanje o našoj sferi biće nam dragoceno. Shvatio sam da ste u prijateljskim odnosima sa našim susedima Tomarijancima — i to će nam biti dragoceno. Ja bih želeo da mi se pridružite. Svojom moći i bogatstvom ćemo daleko dogurati.

Spok je prekrstio ruke zamišljeno dok je slušao piratskog kapetana, koga je sada bio napola skrio gusti dim cigare.

— Polaskan sam, Astro, ali nisam imao nameru da postanem odmetnik. Još ne znam šta ću da uradim. Nisam imao mnogo vremena da razmislim šta mi je preostalo.

— Nemate mnogo izbora, Vulkanče. Pridružite mi se, budite slobodni i bogati. Ne možete da se vratite na Vulkan. To je planeta u sastavu Federacije i ekstradirali bi vas pre nego što biste uspeli da sletite.

— Potpuno sam svestan toga — potvrdi Spok. — Odlučio sam da uživam u Dizusovom gostoprimstvu pre nego što donesem odluku.

— Znači, imate nameru da se pridružite Romulancu?

Spok otvori vrata kancelarije i krenu da izađe.

— Došao sam u vašu kuću kao gost, na večeru, a ne da razgovaram o mogućnosti da postanem pirat. Zahvaljujem vam se na večeri i poučnoj lekciji. Ali sada je kasno i ja moram da se vratim do Romulanske komune pre nego što se kapija zaključa.

Pokušavajući da prođe kroz gomile pijanih tela, ispruženih po podu, Spok se kretao prema izlazu.

Smeškajući se značajno, Dizus se pridružio Spoku za doručkom.

— Dakle, Spok, šta mislite o kapetanu Astru?

— On predstavlja najfascinantniji primer sociopatskog ponašanja — odgovori Spok.

— Mora da je uhvatio znake uzbune Zvezdane flote u vezi s našim bekstvom, a i moju poruku po ulasku. Vi ste dobar zgoditak, Spok. S vašim poznavanjem brodskih puteva, naše bi avanture mogle da budu mnogo bezbednije i unosnije. Upravo o tome sada moramo da razgovaramo. U mojoj floti postoji mesto za vas.

— Mogu da me optuže za mnoge stvari, Dizuse. Moje je uverenje bilo tehničke prirode. Nisam imao nameru da izvršim izdaju, već da održim reč. Piratstvo bi mi samo otežalo stvar.

— Ako ne želite da nam se pridružite, misliće da ste protiv nas. Niko živ na Korsaru nije van bratstva.

— To mi je jasno, Dizuse, ali, iskreno rečeno, nisam pametan kako da razrešim ovu situaciju.

— Nemate izbora, Spok. To vam je pravilo koga se svi ovde pridržavaju. Možete se ili priključiti ili ćete umreti.

Logika, kao i zdravorazumsko rasudivanje da nekako treba da opstane, uticali su na Spokov odgovor.

— U tom slučaju, prihvatam vašu ponudu.

— U sklopu vašeg prvog zadatka želeo bih da iskoristim vašu znanja iz područja kompjutera. Možete da inventarišete rezultate naših veoma šarolikih poduhvata. Ovde vlada potpuni haos, uglavnom uzrokovan podudarnim inte-

resima suparničkih grupa. Stvari se odviše često rešavaju ubistvima, a oni najmoćniji uvek najbolje prođu. Ako biste mogli da konstruišete sistem kojim bi se mogla voditi evidencija posade, mogli bismo mnogo efikasnije da obavljamo raspodelu. I niko ne bi dovodio u pitanje objektivnost, barem za izvesno vreme.

Spoku se dopao njegov zahtev.

— Biće mi čast da se prihvatim toga posla.

Romulanac je u njega imao više poverenja nego što se nadao.

Nakon dva dana, dok je radio na inventarisanju, Spok naiđe na nešto što ga je veoma zaintrigiralo. Među kutijama s elektronskim komponentama pronađe pakete s egzotičnim pićima i opojnim sredstvima, dragim kamenjem i balu neobične tkanine.

Nikada do tada nije tako nešto video. Odnevši je na svetlo da je bolje pogleda, Spok uvide da poseduje jaku moć da absorbuje svetlo. Tkanina se prelivala, a na rubovima delovala je fluorescentno, u crnim ili crvenim tonovima, u zavisnosti od smera izvora svetlosti. Spok pokupi materijal i odnese ga Dizusu.

— Ovaj materijal poseduje veoma neobične osobine — reče mu Vulkanac. — Ne predstavlja uobičajeno tkanje, već, izgleda, u sebi ima mineralnih sastojaka.

Dok je odmotavao tkaninu da je bolje pregleda, kesa napravljena od istog materijala pade na pod. Spok je pažljivo otvori da vidi šta ima u njoj.

— Zanimljivo — reče dok je vadio neko maleno crno kamenje. — Imaju neki unutarnji sjaj, poput vatre; baš kao i materijal. Znate li odakle je ovo?

Dizus opipa tkaninu, gledajući je kako blešti.

— Ne. Nemam pojma ni da je tu. Proverite među ljudima. Možda će neko iz tima znati kako je dospela ovamo.

Spok se diskretno raspitao o poreklu neobične tkanine, ali mu niko ništa nije mogao da kaže. Niko za nju godinama nije pitao. Pošto utvrdi da niko nije zainteresovan za njegovo otkriće, po pravnom piratskom običaju, zatraži da ovaj materijal i ono naoko bezvredno kame-

nje pripada njemu. Pošto mu se probudila istraživačka znatiželja, radovao se što će biti u prilici da izvrši analizu ovog svog pronalaska.

Nadalje, tkaninu je posmatrao više s praktične, nego naučne strane. Otkako je pobeo sa Minosa, stalno je morao da nosi pozajmljenu odeću i, premda mu je Dizusova odeća savršeno odgovarala, ipak, nije bila njegova. Pomisli kako bi mogao da zameni komad onog materijala za odelo, ali nije mogao da nađe interesenta.

Konačno zamoli jednu ženu što je živela u Dizusovoj kući da mu napravi dva odela od onog neobičnog materijala. Kada su odela bila gotova i Spok ih obukao, delovao je veoma neobično i upadljivo. Od one osobine da upija svetlost sama je tkanina bila apartnija od obrisa Spokova tela čije su se konture nazirale kao bleštavo crno svetlo što po vrhu podseća na vatru. Čitava njegova pojava još je impozantnije delovala zbog pelerine koja je bleštalala istim sjajem, dominirajući Spokovom figurom.

Spok nije imao ništa protiv imena što su mu ga pirati dali: Crna vatra, što je potpuno pristajalo ovom Vulkancu koji kao da je i sam plamteo od unutrašnje snage. Spok je ova odela nosio samo u naročitim prilikama, a za svakodnevnu upotrebu koristio je manje upadljivu i jednostavnu odeću.

Dok je istraživao piratski brod, imao je priliku da se upozna i s pojedinostima u vezi s njihovim operacijama. Vremenom je saznao i one najčuvanije tajne.

Dok se Spok bavio popisivanjem imovine komune, Dizus — koji je jedva sklopio primirje s Astrom — bio je s njim u zajedničkom pohodu. Ali kada su se vratili, dodoše u žestok sukob. Kad ču glasan razgovor, Spok side u sobu.

— Moj je — tražio je Astro.

— Vi već imate brod te klase. Vaš *Talon* je, u stvari, poboljšani brod iz flote Federacije.

— Šta će vam brod, Astro? Ionako jedva savladavate svoju flotu. Veća je nego što vam je potrebna. Uzmite nešto drugo. Meni ne treba ni piće ni drago kamenje.

Sada su obojica vikali. Spok vide da je situacija postala ozbiljna. Pokuša da posreduje među njima.

— Gospodo, nemoguće je prepoloviti brod. Svaki od vas treba da oceni šta mu je potrebnije.

Dizus akcijom reši problem. Uzevši otkočen fazer, uperi ga Astru u slepoočnicu.

— Dobiću brod ili...

Astro poblede.

— Ovoga puta ste pobedili. Brod je vaš.

2.

Spoku je laknulo što se Dizus bezbedno vratio, ali ga je, istovremeno zbunjivao vlastiti odnos prema ovom Romulancu. On koji se nikada ni s kim nije lako upuštao u prisnije odnose, sada se sve više zbližavao s njim. Unatoč njegovoj profesiji, Spok je mogao da ga poštuje. Da je imao brata, verovao je Spok. Mnogo bi ličio na Dizusa.

Iako je intelektualno mogao da analizira svoje osećanje prema ovom Romulancu, Spok nije sebi mogao da razjasni kako je ovaj čovek stekao njegovo instinktivno poverenje. Ovo prijateljstvo je postajalo gotovo jednako jako kao i ono s Kirkom, koje je nekada, takode, smatrao nemogućim. Džim mu je, sve do sada, bio jedini prijatelj.

Dizus ga je pozdravio osmehom. Čvrsto su stisnuli ruke jedan drugome.

— Lepo je ponovo biti kod kuće — reče Dizus.

— Ide li posao dobro?

— Veoma dobro. Ali to je stvar lične prirode. Razgovarajmo o stvarima od šireg interesa. Imate li još ona dva odela od one neobične tkanine?

Spok mu znatiželjno potvrdi klimanjem glave.

— Imam ideju kako da ih iskoristimo. Veoma dobru, ako smem da se pohvalim. Otkako smo se upoznali, pokušavam da vam nadem mesto u svojim operacijama. Morao sam da se nakratko udaljim da bih došao do tog zaključka. Mislim da će vas moja ideja zaintrigirati.

Dizus pogleda u Spoka da mu vidi reakciju, ne zaključujući ništa, pa nastavi:

— Sad imamo dva istovetna broda — *Talon* i krstaricu iz Zvezdane flote koju smo zarobili prošli put, *Sekit*. Izdao sam naređenje da se oba oboje u crno i da im se stave identične oznake. Oba će se zvati *Crna vatra*, što će na trupu pisati krupnim slovima. U svakom pogledu će biti istovetni. Ako prihvatite moj predlog, jedan će biti vaš.

Spok se malo prigne napred, pokazujući interesovanje. Kao što je Dizus i predvideo, zaintrigirala ga je prilika. Dizus je imao oštar intelekt i koji god bi plan zacrtao, bio je vredan pažnje.

Uživajući u vlastitom pojašnjavanju situacije, Dizus dođe na još jednu ideju.

— Pričekajte me, odmah ću se vratiti — reče uzbuđeno.

Učas se vrati u jednom od onih Spokovih egzotičnih odela. Drugo je nosio preko ruke.

— A sada, Spok, obucite se.

Spok ga poslušao, počevši da shvata šta je Romulanac imao na umu. Kada se obukao, Dizus se zadovoljno nasmeja.

— A sada stavite kapuljaču da biste prikrili lice, a i ja ću. Pokušajmo da izvršimo proveru.

Ode do vrata i pozove poručnika Rilosa.

— Ako me iko dobro poznaje, to je onda Rilos — reče Dizus dok su čekali.

Rilos se veoma zbuni kad ugleda dva potpuno ista čoveka. Automatski podiže ruku, ali osta u nedoumici kome da salutira.

— Kapetane Dizuse — reče ukočeno, nadajući se da će jedan od njih dvojice da progovori i tako reši problem.

Smejući se, Dizus skine kapuljaču. Spok isto tako, te zbunjeni Rilos odahnu.

— Strašna šala — reče smejući se.

— Čak ni ja nisam mogao da vas razlikujem.

— U tome i jeste poenta moje ideje, Spok. Mi smo svesni naše fizičke sličnosti. Njome možemo i da se poslužimo. Dade Rilosu znak da izađe.

— Evo moga plana. Biće dve *Crne vatre*.

— Dva čoveka, dva broda. Ja sam već odabrao naše prve dve mete. Prva je po-

šiljka iz rudarske kolonije Litos II — dilitijumski kristali. Drugi brod prevozi umetničko blago sa Alosa. Mi ćemo ih napasti ali ne istovremeno, već u određenom intervalu, tako da će izgledati da se u oba slučaja radilo o istom brodu. Ako dobro uskladimo vreme, izgledaće da *Crna vatra* razvija najveću brzinu u čitavoj galaksiji. Neka tako pomisle!

— Pametan plan, Dizuse — složi se Spok.

— Znači li to da ćete mi se pridružiti?

— Dogovoreno.

Plan je bio jednostavan, a uspeh zagarantovan. Posade obe *Crne vatre* bile su strogo probrane. Izdata je naredba da se vodećem oficiru obraća sa »kapetane *Crne vatre*«. Spok i Dizus su se dogovorili da nikada ne otkrivaju lice, da stalno nose onu odeću i da što manje dolaze u doticaj s ostalima, kako bi čitava situacija bila što tajnovitija. Novi piratski kapetan *Crna vatra* je napadao brzo i efikasno, uzimajući lako svoj plen bez krvoprolića. Svaki put bi ostavljao za sobom mali svetlucavi dragi kamen kao znak njegova prisustva. Legenda je rođena.

3.

U Romulanskoj komuni je znatno porastao moral nakon što su prve misije *Crne vatre* bile onoliko uspele, i za njih se pročulo. Poruke uhvaćene na kanalima Zvezdane flote još su više doprinosile ovom ogromnom uspehu: bilo je očigledno da postoji naročito interesovanje za aktivnosti *Crne vatre*.

Iako je učestvovao u poduhvatima, Spok nije bio naročito aktivan. Sve je misije planirao i sa svojom posadom izvodio Dizus. Spok je više figurirao kao kapetan. No, Dizus je bio oduševljen. Sve do tada je bio okružen svojim podanicima i, kao vođa, morao je da bude na određenoj distanci sa njima. U Spoku je našao sebi ravna i poverljiva prijatelja.

Nije svima na Korsaru bilo drago što su *Crne vatre* bile toliko uspešne. Astro, izgubivši malo od svoga ugleda, nakon poduhvata ovog novog tima, preživljavao je teške trenutke.

U pokušaju da povrati staru slavu, pokušao je da svojim sledećim poduhvatom skrene pažnju na sebe. Krstareći u blizini područja koje je pripadalo Federaciji, Astro ugleda privatnu krstaricu što je napuštala jedno otmeno svemirsko odmaralište. Po oznakama na njoj je zaključio da je vlasništvo jednog bogatog Zemaljca koji je živio na vlastitoj stanici u sistemu Alfa Kentauri. Uvideo je da se radi o bogatom plenu, pa je izvršio napad.

Pošto ovaj privatni brod nije bio u stanju da se brani, Astro ga je lako zarobio. Na brodu su se nalazile i dve prelepe žene: Galicija, ljupka crnomanjasta kći vlasnika broda i njena rodaka i družbenica Linija. Prva misao koja je sinula Astru bila je: ucena!

Pohlepa mu je nadvladala razum, te prekrši korsarski zakon i dovede žene u piratsko uporište.

Dizus je bio strašno besan. Spok isto tako. Prisustvo žena bi moglo da ugrozi i dovede u opasnost dugo čuvanu, piratsku tajnu, a Spok je znao da su i žene bile u opasnosti. Uzeo je na sebe da reši ovaj problem tako što je otišao do Astra i zamolio ga da vrati žene.

Pirat se nasmejavao naivnom Vulkanu.

— Da se odrekнем bogate nagrade? To je prava besmislica.

— Ja ću vas lično isplatiti — ponudi mu Spok. — Moj udeo u *Crnim vatrama* je popriličan. Nudim vam ga u zamenu za žene.

— Mislio sam da Vulkance te stvari ne zanimaju — lukavo se nacerio Astro. — Ali prihvatom vašu ponudu. Ionako su mi balast, pa će mi biti drago da ih se otarasim.

— Pošaljite ih meni u Dizusovu komunu — reče mu Spok oštro, ne želeći da se duže zadržava.

— Tako znači, Crna vatra je počela da spasava gospe u nevolji! — reče Dizus šaleći se. — To je, prijatelju moj, vaša stvar. Ja u tome ne želim ni na koji način da učestvujem. Nemojte čak ni da mi pričate da imate nameru da vratite žene njihovim kućama.

Spok se namrgodi.

— Naravno da hoću. Ovo je vama sve veoma zabavno, zar ne?

— Neobično. U vaše ime sam pozvao one dve dame da se pridruže Crnoj vatri na večeri. Nadam se da ćete ugodno provesti večer.

— Veče? — upita Spok trgovši se. — Večera?... — čulo se dok je Dizus odlazio niz hodnik.

Bogata trpeza je bila postavljena i dame pozvaše za sto. Gozba je bila veoma elegantna, ali su Galicijine oči celo večer bile uprte u domaćina. U čelu stola svetlucavi lik Crne vatre tiho je i ukočeno seдео.

— Gospodine, dugujem vam svoj život. Kako mogu da vam se odužim?

Čekala je odgovor, pogleda uprta u tamni lik. Jedan od Romulanaca za stolom s mukom je suzdržavao smeh, te se zagrcnu vinom.

— Sigurno ćete hteti da mi se otkrijete. Vi baš kao da ste stigli iz ženskih snova, vitez koji spasava u nevolji.

Spok nije bio pri apetitu. Popio je čašu vode, a Galicija mu je pratila svaki pokret, nadajući se da će skinuti kapuljaču i pokazati svoje lice, ali je ono i dalje ostalo skriveno. Nije se stidela što ga je onako pomno gledala. Njegova se vitka figura presijavala u svetlu sveća. Odblesak te crne vatre mu uhvati uho i njoj privuče pažnju.

— Nikada još nisam videla takvu naušnicu. Kakav je to kamen?

Nadala se da će joj odgovoriti.

Jedini odgovor dala je sama naušnica svojim crnim bleskom. Konačno mu Galicija začu glas. Oduševio ju je onaj bogati tenor, ali su je reči iznenadile.

— Odvedite je i dobro je čuvajte — reče jednoj Romulanki.

Tajnoviti pirat napusti večeru pre nego što su izneli poslednje jelo.

Do jutra, Spok je našao rešenje kako da žene vrati kućama. Odredio je posadu koja je uzela jedan manji brod iz piratske flote i odvela ih do jedne stanice gde ih je ostavila. *Crna vatra* je sve vreme bila u orbiti, te je pomoću zraka podigla svoju posadu i velikom brzinom odletela pre nego što je stigla potera.

4.

Po povratku žena, legenda o *Crnoj vatri* se još više proširila. Sada je Crna vatra postao i romantičan lik visokog, elegantnog spasioca gospa u nevolji. Priča o večeri koju je priredio ovaj pirat brzo se širila galaksijom i mnoge su žene priželjkivale da padnu u ruke tom tajanstvenom čoveku. Galicija je napisala zbirku pesama zasnovanih na vlastitim iskustvima, koja je postala best-seler u čitavoj Federaciji.

Ravnoteža moći na Korsaru se naglo promenila s uspehom *Crne vatre*. Odjednom su Spok i Dizus došli u centar pažnje, potisnuvši razmetljivog Astra. Po njegovom mišljenju, Spok je, nakon što je spasio žene, postao heroj i njega sasvim bacio u senku. Jednom prilikom, kada se od ljutine uspeo da okuraži, Astro pride Spoku.

— Vulkanče! — izvadi nož i njime pripreti Spoku.

— Sklonite to Astro — reče mu Spok.

— Ne želim da se sukobljavam s vama.

— Plaši se Vulkanac?

— Astro — upozori ga Spok. — Veoma lako mogu da vas raščerečim. Nije baš mudro da me napadate.

Sada je Astro morao da spasava obraz. Iznenada krenu na Vulkanca. Okrznu nožem Spokovo rame, prosekavši onu tamnu tkaninu, gde se pojavi zelena mrlja. Spok povuče ruku i hitrim udarcem baci Astra na zemlju. Poniženi pirat je od besa stiskao pesnice dok je ustajao.

— Ovo nam neće biti poslednji put, Spok. Pogrešili ste što mi se niste pridružili. Žalici zbog te greške.

Razjareni Astro je preduzimao sve da otera Spoka s Korsara. Astrovi špijuni u Romulanskoj komuni obavestili su ga o narednom pohodu *Crne vatre*, a Astro o tome potajno Zvezdanu flotu, prekršivši sve korsarske zakletve i zakone. Obavestio ih je samo o kursu *Crne vatre*, a, pošto se nije neposredno zavadio s Dizusom, njega nije odao.

Ne znajući za Astrovu izdaju, Spok je krenuo u svoj sledeći pohod. Dok se brod približavao svom cilju, lako ga opkoli zvezdani brod koji je čekao u zasedi.

Spok je znao da njegova krstarica nije u stanju da savlada veći i jači brod, pa se odmah predade, na veliko razočaranje svoje posade.

— Spremite se za iskrcavanje — čuo se dobro poznati glas sa zvezdanog broda dok su kapetan Džejms T. Kirk i njegova posada ulazili u transporter. Spok je kapuljačom prikrio osećanje olakšanja.

S otkočenim fazerima, ekipa za bezbednost u pratnji Čehova i Kirka se pomoću zrake spusti na njihov brod. Pred njima je stajao Crna vatra koga je čitava Federacija nastojala da uhvati. Ogrnut pelerinom i potpuno skrivena lica.

Kirk pristupi kapetanu *Crne vatre* u nameri da mu skine kapuljaču i otkrije lice, ali jedan član posade iznenada izvadi skriveni fazer. Spok, shvativši opasnost, uhvati pirata za ruku i uperi mu fazer u plafon.

Sve se tako brzo odigravalo da Kirk nije stigao da spreči svoje ljude da pucaju u ovog pirata. Kirk se baci kapetanu *Crne vatre* u noge i obori ga. U gužvi pade mu kapuljača i Kirk mu ugleda lice.

— Spok! — viknu iznenadeni Kirk.

— Lično! — odgovori Spok.

— Hteo bih nešto da . . .

Nije uspeo da dovrši rečenicu. Jedan odviše revnosta čuvar opali iz fazera. Spok se skljoka, ali pre nego što je Kirk mogao da ga dohvati — Vulkančevo telo nestade — dignuto pomoću transportera!

— Kapetane — oglasi se Leonidas nesigurnim glasom.

— Brod koji se identifikovao kao *Sekit* s kapetanom Melhiorom nas je iznenadio.

— Iznenadio? Objasnite kako!

— Pa, kapetane, brod *Sekit* je na našem spisku s kapetanom Melhiorom kao komandujućim. Sve je bilo u redu . . .

— Nastavite, Leonidas, čekam — reče Kirk nestrpljivo.

— Pa, kapetane — bila je to *Crna vatra*!

Kirk podesi zvuk na svom komunikatoru.

— Nisam dobro čuo Leonidas. Ponovite zadnji deo poruke.

— Bila je to *Crna vatra*
— Jeste li poludeli, Leonidas? Ja upravo stojim na komandnom mostu *Crne vatre*.

— Znam, kapetane. Ali to su nam stavili do znanja pre nego što su pomoću zrake podigli piratskog kapetana na svoj brod. Mi smo im dozvolili da se približe, misleći da nam je Zvezdana flota poslala još jedan brod kao ispomoć. Kada su nam se približili, videli smo im oznake, a oni su u trenu nestali ogromnom brzinom! Kapetane, zakleo bih se da je taj brod istovetan sa ovim na kome se upravo nalazite — a pre nego što su se udaljili, primili smo od njih još jednu poruku . . .

— Prenesite je.

Na Kirkovom komunikatoru se začu Uhurin glas.

— Kapetane, sada vam prenosim poruku sa *Crne vatre*. Radilo se o nepoznatom muškom glasu koji je samo rekao: »Vatra je ugašena.«

Glava osma

Romulus

1.

Crna vatra Talon se uputio u pravcu romulanske neutralne zone, a *Enterprajz* u poteru za njom. Manji brod je leteo sporije, ali je imao znatnu prednost, pošto je iznenadio brod Zvezdane flote i dao se u bekstvo. Pa ipak, tek što je brod stigao do neutralne zone, i tako zašao na siguran teren, *Enterprajz* ga stiže.

Naredbe Zvezdane flote bile su izričite: ni pod kojim uslovima nije dozvoljen ulazak u neutralnu zonu. Spok je, trenutno, bio na sigurnom, tako da Kirk odahnu; ali se ipak ozbiljno brinuo zbog toga što nije mogao da shvati šta je navelo njegovog prijatelja i nekadašnjeg prvog oficira da pobegne iz popravnog centra, oda se piratstvu, a onda potraži azil u Romulanskoj imperiji.

Ošamućen od fazera, Spok se probudi ne znajući gde je, samo je iz daljine do njega dopirao Dizusov glas.

— Nalazite se na *Talonu*, Spok. U zadnji čas smo vas podigli pomoću zrake.

— Kapetane, pozva Rilos — naši pratioci nam se približavaju. Spok nekako ustade, opirući se o platformu transportera. Pogleda u ekran i ugleda četiri romulanska broda kako se približavaju *Talonu*.

— Potvrdite prijem, — naredi Dizus.

— Idemo izravno u pravcu Romulusa. Hajde, Spok — reče nudeći mu ruku da se o nju opre. — Dobro vas je udesio onaj fazer. Otpratiću vas od vaših prostorijskih.

Spoka ostaviše samoga da se oporavi. Dizus je, očigledno, stupio u kontakt sa svojim ljudima i obavestio ih da će se približiti u krstarici ukradenoj iz Zvezdane flote. Spok nije znao kako da objasni ovu pratnju. U glavi mu je bučalo i bilo mu je taško da misli. Pao je u dubok san koji mu je bio preko potreban.

Kucanje na vratima kabine probudi Vulkanca.

— Udite — reče automatski

Bio je to Dizus.

— Jeste li se sasvim oporavili? — upita ga Romulanac zabrinuto.

— Samo me malo glava boli — odgovori Spok. — Ništa strašno.

— Dobro. Najpre sam pomislio da sam izgubio prijatelja. Mislio sam da biste želeli da znate da smo na putu za Romulus.

— Stvarno? — upita Spok. — Mislio sam da tu nismo dobrodošli.

— Zato što smo pirati? Kod Romulanaca vladaju drugačiji kriteriji. Videćete. Dokazali ste mi se, Spok. I kao prijatelj i kao saradnik. Biste li voleli da služite Romulanskoj imperiji.

— Postoji li ta mogućnost? — upita Spok.

— Naravno, ali, ima vremena. Siguran sam da imate što-šta još da pitate. Na sve ćete dobiti odgovore kada stignemo. A do tada se odmarajte. Uskoro stižemo kući.

2.

Kada Dizus i Spok izadoše iz prostorijske za transport na Romulusu, naidoše na dobro naoružanu ekipu iz odeljenja za bezbednost.

— Uхватite ga — naredi oficir na dužnosti.

Dva čuvara zgrabiše Spoka.

— Čekajte — naredi Dizus. — On je sa mnom. Prijatelj mi je. U čemu je problem? Obavestio sam Centralu o njegovom dolasku.

— Je li to potkomandant Spok sa *Enterprajza*? — automatski upita šef odeljenja za bezbednost na Romulusu, znajući već i odgovor.

— Tačno — dostojanstveno potvrdi Vulkanac.

Dizus odvede šefa na stranu, pošto ni najmanje nije bio oduševljen ovakvim prijemom.

— Hoću da mi se objasni!

— S punim poštovanjem vas savetujem da se ne mešate. Za vas bi bilo najbolje da nam dozvolite da izvršimo svoju dužnost i ne mešate se. Centralna komanda je naredila da se uhapsi.

Svestan iskrslih problema, Spok je upozoravao svoga prijatelja.

— Ne ugrožavajte svoju budućnost zbog mene, Dizuse. Ja sam znao da rizikujem kada sam pristao da me dovedete ovamo.

— Što mi niste rekli da vas Vrhovna komanda na Romulusu poznaje?

— Nisam imao mnogo izbora u pogledu vlastite destinacije. Bilo mi je logično da najpre vidim Romulansku reakciju, a ne da unapred očekujem probleme.

— Ovaj je Vulkanac na izdržavanju kazne zbog sabotaže na brodu svoje imperije i špijunaže u kojoj je i jedan naš brod nestao. On je osuđen na smrt.

Spoka izvedoše pred istražni sud sledećeg dana. On primeti da je nastup tri romulanska oficira umnogome podsećao na proces koji je protiv njega vodila Zvezdana flota.

— Podkomandante Spok — progovori glavnokomandujući.

— Želite li da se izjasnite povodom sabotaže i krađe romulanskog vojnog broda?

Jedan mladi oficir uključi konzolu što se nalazila pred njim. Spok je gledao vlastitu sliku na ekranu i slušao vlastiti glas kako odzvanja prostorijom.

— Kriv sam zbog sabotaže. Priznajem svoju krivicu. . .

Postupak prekide Dizus koji uzrujano ude u prostoriju u uniformi visokog oficira.

— Ovo se saslušanje mora prekinuti — izjavi.

— Naše vozilo *Svemirski soko* je uništeno. Ja sam mobilizovao flotu i ovaj čovek će biti na mome brodu. Preuzimam punu odgovornost za njegovo ponašanje — u toku našeg veoma kratkog druženja, stekao sam u njega puno poverenje. On će i nama biti veran. — Spok, hoćete li da mi se pridružite? — obrati se Dizus Vulkancu.

— Prihvaću mesto koje mi nudite u vašoj službi. Ako proverite moje podatke, uverićete se da sam bio od koristi Romulanskoj imperiji. Ja sam vas obavestio o opasnosti koja vam je pretila od Tomarijanaca. Zbog toga je protiv mene poveden sudski postupak koji je doveo do okolnosti u kojima se sada nalazim.

Nakon kratkog dogovora sa ostalim oficirima, predsedavajući Melek se obrati Spoku.

— Potkomandante Spok, detaljnije objasnite okolnosti pod kojima ste tu poruku poslali.

— Za vreme zatočeništva na Tomariju obećao sam komandantu Džulini da ću upozoriti vašu imperiju o opasnosti od Tomarijanaca. Pošto sam je nadživeo, održao sam reč koju sam joj dao. Nakon toga sam bio osuđen zbog veleizdaje. Saslušan sam i osuđen.

— Vrhovni komandante — reče Melek, salutirajući Dizusu — ovaj zarobljenik je vaš.

Spok je pomno posmatrao scenu. Dizus sigurno nije tek tako stekao visok rang i autoritet. Bilo je jasno da je Dizus, pirat, bio romulanski oficir a ne slobodnjak koga je uhvatila Zvezdana flota.

U sudnici zavlada tišina. Melek se obrati Spoku.

— Odmah treba da položite zakletvu na vernost. Ponavljajte moje reči: »Kunem se da ću da živim za Romulus i umrem za Imperiju, ako ustreba.«

Spok ponovi ove reči.

— Sada ste u službi Romulanske imperije. Budite verni svome komandantu,

pa ćete biti i valjano nagrađeni. Ako ne budete, umrećete!

3.

Spokovi zadaci nisu bili baš naročito izazovni. Pošto i dalje nisu u njega imali poverenja, nije mogao da učestvuje u donošenju odluka, niti je imao pristup osetljivim informacijama. Bio je raspoređen na uglavnom tehničke poslove održavanja sistema na brodu vrhovnog komandanta.

Brod je bio veoma lep i funkcionalan, a zvao se *Munhok*. Zajedno sa svojim parom, *Sanfalkonom* predstavljao je najrazvijeniji tip brodova u romulanskoj floti. Spok je iskoristio priliku da prouči konstrukciju ovoga tipa broda u dugim časovima koje je provodio uz kompjuter. Zvanično mu je bio zabranjen pristup određenim podacima, ali je, zahvaljujući svojoj umešnosti, on znao da dođe do mnogo više podataka nego što mu je bilo dopušteno. Ono malo slobodnih časova što je imao na *Munhoku* provodio je uglavnom u samoći. Bilo je jasno da članovi posade nisu imali mnogo poverenja u njega. On ih je shvatao. Zato je uvek sebi našao nešto čime se mogao zanimati. Romulanci nisu bili svesni toga da je on mogao da dešifruje kodirane poruke koje su prolazile kroz integrator. Oprezni Vulkanac nije nikome odao sve svoje veštine. Čak ni Dizusu.

Svestan da stalno motre na njega, Spok je bez pogovora obavljao svakodnevne poslove na brodu. Ako je želeo da stekne poverenje svojih saradnika, morao je da što bolje obavlja svoje zadatke.

Jednog dana, dok se vraćao u svoje prostorije, zaustavi ga jedan oficir obezbeđenja.

— Potkomandante Spok, javite se komandantu Dizusu u njegovim prostorijama.

— Hoću — odgovori Spok i dalje idući prema svome prostoru.

— Otpratiću vas do njega — sada, — insistirao je oficir. — To je naređenje!

— Onda ću da ga izvršim — reče Spok, pošavši za čuvarom. Kada su stigli do Dizusovih prostorija, Spoka uvedoše unutra, stražar ostade pred vratima.

— Sedite, Spok — prijatno će Romulanac. — Nismo imali vremena da porazgovaramo otkako smo na brodu.

— Je li sve u redu? — upita Spok, pokazujući prema stražaru pred vratima.

— Naravno da jeste. Kad god sam na brodu, imam obezbeđenje. Zar to nije i po propisima Zvezdane flote?

— Nije. Kapetanu u Zvezdanoj floti nije potrebno obezbeđenje.

To je ludost, nikad se ne zna. . .

Promenivši temu, on otpoče prijatnijim tonom.

— Dakle, potkomandante Spok, prijatelju moj, šta mislite o službi u romulanskoj floti?

— Nisam još imao prilike da joj u pravom smislu reči služim. Pošto sam još uvek pod sumnjom, imam samo obaveze rutinskog karaktera.

— Vi biste voleli da imate neki izazovni posao, zar ne Spok?

— Da.

— Onda morate da nam dokažete svoju privrženost. Ja imam u vas poverenja, ali ostali. . . Još malo pa smo stigli do odredišta. Mesto koje treba da uništimo je u jednom veoma udaljenom sektoru. U međuvremenu, čujem da Federacija poznaje čudnu igru. Čini mi se da se zove šah. Možete li da me naučite tu igru?

— Sa zadovoljstvom. To mi je jedna od najdražih razonoda.

Spok počeo da na jednom papiru iscrtava šahovska polja.

— S vašim vojničkim iskustvom, vrhovni komandante, šah će vam biti zanimljiv i izazovan. Figure imaju pravac kretanja. . .

Obuka je brzo završena. Dizus je brzo učio i pokazao se dostojnim Spokovim protivnikom.

— Koliko sam puta igrao šah s Kirkom da bih skratio vreme na *Enterprajzu*? — s tugom se prisećao Spok dok su završavali drugu partiju. Dva kapetana,

dva njegova prijatelja, koji će ako se sretnu, morati da krenu jedan na drugoga. Spok, koji se sada lomio između njih, bio je veoma uznemiren.

Glava deveta

Moj prijatelj, moj neprijatelj

1.

Nije bilo monotonijeg zadatka od patroliranja duž romulanske neutralne zone koja je bila izuzetno mirna. Nije bilo nikakvih hitnih intervencija, niti neprijateljskih delatnosti — ničega! Čovek bi pomislio da će Kirku goditi ovaj odmor, no njemu je bila potrebija intenzivna aktivnost da ne bi stalno mislio na Spoka. U raspoloženju mu se ogledalo unutarnje stanje, i posadi je stalno zadavao nove zadatke insistirajući na savršenstvu. Ničim nije bio zadovoljan.

— Kapetane — trže ga Uhurin glas. Stiže jedna poruka. — Dajte na ekran, poručniče.

Gledao je u ekran na kome se pojavilo ozbiljno lice jednog komodora Zvezdane flote.

— Kirk, treba da podete ka Zvezdanoj bazi broj 12 da izvršite izmene u personalu. Umesto Dagleasa određen vam je novi inženjer, kao što ste tražili.

— Fino — odsečeno ce Kirk.

— I vreme je da komanda moje zahteve počne ozbiljno da shvata.

Na putu prema transporteru, Kirk se pitao koga će mu dodeliti u zamenu. Mrkog Dagleasa su spustili pomoću zrake čim su stigli do zvezdane baze. »Svaki će biti bolji«, razmišljao je Kirk dok ga je sve više obuzimalo nestrpljenje.

— Šta to toliko dugo traje?

— Kapetane, upravo mi stiže signal — odgovori mirno šef transportera.

— Izgleda da novi inženjer ima previše opreme. U poruci kaže da ga je delikatno dizati pomoću zrake. Stići će šatlom.

— Šta to može biti tako delikatno da se ne može podići pomoću zrake? — zapeni Kirk.

— Samo mi fali još jedan inženjer komplikator! Što baš meni? Čime sam ja tako nešto zaslužio?

Kirk se bio zabavio vlastitim mislima tako da nije ni pogledao svog oficira koji je jedva suzdržavao smeh. Još je uvek

sam sebi govorio u bradu kada je došao do turbolifta da se prebaci do pristaništa za šatl.

— Kapetane, pristanište šatla pod pritiskom.

— Već je i vreme — vikao je Kirk izlazeći kroz vrata.

Već se bio spremio da zagrmi na novog inženjera, no ostade bez reči kada ugleda svog novog inženjera, te mu se na kraju povрати glas.

— Skot! Šta vi radite ovde?

Uz širok osmeh, Skot je slegao ramenima.

— Ni ja ne znam kapetane. Javio sam se na Akademiju, po naređenju, a onda mi rekoše da sam oslobođen. I evo me ovde, kapetane. Nisam hteo da izazivam sudbinu i postavljam suvišna pitanja. Lepo je ponovo biti ovde.

Kirk ga je i dalje ispitivao dok su ulazili u Skotove prostorije.

— Nisu vam dali nikakvo objašnjenje?

— Ne. Rekoše mi da se javim u Zvezdanu bazu broj 12 da bih se prebacio na *Enterprajz*. Čak su mi vratili i čin — ponosno je pokazivao svoj rukav.

»Sve je ovo veoma čudno« — pomislio je.

— Drago mi je što ste se vratili na brod, gospodine Skot. Mnogo ste nam nedostajali. Uzgred, šta ono niste mogli da podignete pomoću zrake?

— Model jedne mašine, kapetane, koja koristi onaj kristal sa Paksasa. Čekajte samo dok vidite. Bojao sam se da joj se pri transportu šta ne desi.

— Jedva čekam da je vidim — reče oduševljeno Kirk. — Jeste li je ikome pokazali?

— Još ne. Tek eksperimentišem.

Prekide ih interfonski poziv. Uzbudeni Uhurin glas je dozivao kapetana da se hitno javi.

— Kapetane, brod *Hud* je sasvim uništen. Dobili smo naređenje da idemo pravo u to područje i ispitamo situaciju. Uskoro ćemo dobiti koordinate...

— Martin, dajte koordinate na ekranu. Želeo bih da vidim kuda idemo.

— Razumem. Oficir pokrene jednu polugu i mapa se pojavi na ekranu u Skotovim prostorijama.

— Znam taj sektor — povika Kirk.

— To je Tomari! Zvezdana flota odugovlači s tim još od Spokovog nastojanja da predoči dokaze nakon one eksplozije. Sada ćemo videti kakva će biti reakcija!

2.

Zbog destrukcije *Spejshoka*, *Munhok* se prebaci u taj sektor da bi obavio potrebna istraživanja. Novi potkomandant, Vulkanac, pokazao se veoma kompetentnim. Život na romulanskom brodu u velikoj je meri ličio na život na *Enterprajzu*. Ne, vladala je veća formalnost u opходу, osećalo se ko je s višim a ko s nižim činom — malo su se družili naredeni i podređeni — što se moglo i očekivati pošto se radi o militaristički ustrojenom društvu. Za razliku od *Enterprajza*, *Munhok* je bio ratni brod i u tom smislu isključivo i delovao.

Spok se najviše bio posvetio kodiranim porukama koje je u potaji dešifrovao. Počeo je da razabire da se radi o planu u okviru koga bi Romulanci trebalo da zarobe jedan brod Federacije, ali nikako nije mogao da utvrdi o kome se brodu radi, niti za koje vreme je ova akcija bila planirana.

Uobičajeni tok događaja na *Munhoku* bio je prekinut jednom hitnom porukom koja je prekinula sve komunikacije, uključujući i kodirane poruke.

— Ovde *Sanfalkon*. Napadnuti smo. Ne možemo da identifikujemo neprijatelja. Molim da se javite — prenosimo vam koordinate. Ponavljam — ovde *Sanfalkon*...

Prenos se naglo prekide.

Dizus je delovao veoma zabrinuto na sastanku sa svojim oficirima nakon promene kursa *Munhoka*, a prema koordinatama dobijenim sa *Sanfalkona*. Delovao je veoma angažovano, ali se dalo nazreti i njegovo lično raspoloženje, što su svi приметили.

— Svi ste čuli poruku. Pretpostavlja se da je naš brod *Sanfalkon* izgubljen. To nam je već treći izgubljeni brod u ovom sektoru. Na integratoru imamo i poruku da se još jedan brod otisnuo tamo. I taj

brod je za nas izgubljen. Uključujući i posadu.

Zastao je, pročistio grlo, a zatim nastavio.

— Malo znam o ovom regionu. Samo jedna nama poznata osoba je bila u tom području i vratila se živa.

Gledajući pravo u Spoka, čekao je njegovu reakciju.

— Potkomandante Spok, vi ste nas upozorili na opasnost koja nam preti od Tomarija. Upravo u tom regionu nam je nastao *Sanfalkon*.

— Ako je *Sanfalkon* nestao u tom sektoru, logično se može pretpostaviti da su za to odgovorni Tomarijanci. Naravno, jasno vam je da bez potpunijih podataka ništa ne bih mogao sa sigurnošću da tvrdim. Trebalo bi doći do još nekih podataka.

— Kažite nam nešto više o Tomarijancima, Spok. U vašoj poruci sa *Enterprajza* samo ste dali koordinate izvora opasnosti, ništa više.

— Pod ondašnjim okolnostima, imao sam vremena da vam samo te podatke dostavim. Tomerijanci su iracionalni. Nikako ne mogu da objasnim tok njihovog razvoja. Samo mogu da vam kažem šta sam video i do kojih zaključaka sam došao na osnovu vlastitih zapažanja.

— I? Dalje? — podsticao ga je Dizus.

— Tomari je lociran na sistemu s tri sunca. Da su pirati sa Korsara imali istraživačkih ambicija i otisnuli se u područje iza crvenog korsarskog sunca, verujem da bi naišli na još jedno, njihovom istovetno, malo vrelo sunce s druge strane svoga crvenog gorostasa.

Dizus se zapanji, ali ne reagova. Bilo mu je krivo što se sam u to nije bio uverio.

— Tomarijansko vrelo sunce se hladi, a ono manje im je tako blizu da im je tako blizu da im je taj deo planete potpuno neuslovan za život. Zahvaljujući nekim nerazjašnjivim okolnostima, planeta je preživela kataklizmu, ali zbog drastičnih životnih uslova, život na planeti je skoro uništen. One vrste koje su nekim čudom preživele mora da su izuzetno otporne i prilagodljive.

Moj je zaključak da su se Tomarijanci prilagodili tako što su razvili neke nove

fizičke karakteristike. Verujem da su se i u njihovim mentalnim procesima desile drastične promene. Kao što svi znamo, proces selekcije traje kroz nekoliko generacija. Međutim, u njih je veoma brz i plodan ciklus razmnožavanja, a njihova sposobnost tako brze reprodukcije ubrzala je njihov proces prilagodavanja.

Na Tomariju mora da je u to doba vladao vrlo visok stepen tehnološkog razvoja, tako da je nešto od toga i ostalo. Oni su, na primer, sačuvali znanje o svemirskim letovima — ona dođuše potiču iz najranijih faza razvoja, ali su, ipak, zahvaljujući tim znanjima, bili u stanju da napuste planetu. Kako im se dominion širio, sve su više posuđivali tehnologiju.

Njihov instinkt za održavanjem i upornost su im glavne karakteristike. Samo zahvaljujući velikoj odlučnosti, sedište vlade se još uvek nalazi na Tomariju. Na njih veoma mnogo utiču njihovi životni uslovi. Pošto su veoma teški, utiču i na njihovo veoma neprijateljsko raspoloženje.

Zahvaljujući svom razvojnem ciklusu, uspeali su da prežive, ali istovremeno razviju i neku vrstu samoubilačke agresije. Još bi se moglo naći primera koji bi ukazali na njihovo ponašanje. Veoma je slično ponašanje Rigela broj 1 koji su postali izuzetno agresivni i ubilački raspoloženi, međusobno se istrebljujući, zahvaljujući visokom porastu populacije.

Romulski oficiri su bez reči slušali Vulkančeve reči, sačekavši kraj izlaganja da bi izrekli svoj sud o svemu.

— Dok sam bio u zatočeništvu na Tomariju, otkrio sam da su im logična načela sasvim suprotna od naših. Kada bi bili u stanju da nađu dostojnog neprijatelja koji bi, ratujući s njima i pri tom ih razonodeći, smanjio njihovu populaciju, bili bi u stanju da izazovu rat. Pošto im život pojedinca nije važan, predstavljaju veoma žilavog i opasnog neprijatelja.

— I šta vi predlažete, Spok? Imate li kakvo rešenje?

— U ovom trenutku, mislim da neće biti lako doći do rešenja ovog problema. Oni se snabdevaju na mnogim planeta-ma, a u pogledu populacije, iako im je

rastrkana, prevazilaze sve meni poznate vrste koje sam do sada u svom veku video.

Vrhovni komandant je rukom trljao bradu dok je slušao Spoka.

— Niste smislili plan — čak i kada bi se radilo o Federaciji?

U znak odgovora, Spok podiže obrvu.

— Potkomandante Spok — reče Dizus, naglašavajući mu čin. — Ne možete nas ostaviti u uverenju da niste uspeali da rešite ovaj problem.

— Nisam rekao da nisam razmišljao o mogućem rešenju, samo do sada nisam smislio ni jedno dovoljno efikasno. U to vreme sam bio povređen. Nisam baš bio u naročitoj formi, niti po fizičkim, niti po mentalnim sposobnostima. Kada sam se oporavio, izveli su me pred sud i zatvorili. Potom sam pobegao, otišao sam na Korsar a zatim na Romulus. Nisam imao dovoljno vremena da se posvetim tom problemu.

— Razumem — potvrdi Dizus. — Dajem vam u zadatak da, zajedno s ostalim oficirima na *Munhoku*, razradite plan napada koji će nam osigurati uspeh.

— Gospodine — reče mu Spok s poštovanjem — u svemiru ima mnogo nesreća. *Sanfalkon* je možda uništila i neka nama potpuno nepoznata sila.

— Kolike su mogućnosti da se o tome radi, Spok?

— Pet koma tri posto.

Romulanac nije bio navikao na tako precizne odgovore. Pomno je posmatrao svoga prijatelja i razmišljao o njegovim najzanimljivijim odlikama, a zatim bez reči izašao iz sobe.

Spok je pošao za njim.

— Dizus, još vas nešto muči. Mogu li vam biti od koristi?

— Smislite kako ćemo uništiti Tomari, Spok. Tako mi najbolje možete pomoći. Moja sestra Klia je bila na *Sanfalkonu*.

Okrenuo je Spoku leđa da bi skrio svoja osećanja. Koliko puta je Džim Kirk isto ovako postupio, pokušavajući da prikrije emocije od kojih bi se Spok nelaagodno osećao? Ova sličnost između dvojice ljudi pade Spoku u oči. Nije bio u stanju da pomogne ni Džimu — sem u retkim prilikama. Ne znajući kako da

pomogne svome prijatelju, a krijući i vlastitu unutarnju borbu, Spok usmeri svu svoju pažnju na neposredni problem: Tomari.

3.

— Kapetane, senzori registruju neki strani brod. Još je daleko da bismo ga identifikovali. Približava se. Ne razaznajem mu konfiguraciju. Velik je — veći od *Enterprajza*!

— Veći od *Enterprajza*? — povika Kirk.

— Tomarijanci nisu imali ništa toliko veliko. Držite ga na senzoru. Sulu, držite nas van domašaja fazera.

— Razumem — potvrdi kormilar, prateći pogledom ekran i onaj sve veći predmet na njemu.

— Dakle, pogledajte ovo! — poviče Skot iznenađeno.

— Ove su nam oznake prilično poznate!

— Naravno da jesu, gospodine Skot — složi se Kirk. Romulanci! S njihovim tipičnim, na pticu nalik brodovima.

— A pogledajte samo koliki je, kapetane. Ovo nije kopija klingonškog modela, već neki sasvim drugačiji tip. Pogledajte mu liniju! Baš je lep!

— Ovo svakako menja sliku — primeti Kirk. — Objavite uzbunu Čehov. Možda i nećemo poći za Tomarijancima.

Oglasi se signal za uzbunu. Kirka obasuse informacijama.

— Oružje je na gotovs, kapetane. — Štitnici su aktivirani — obavesti ga Čehov.

— Na svim palubama su svi zauzeli položaje, kapetane — javi Uhura.

— I Romulanci su podigli štitnike. Primetili su nas! — zbunjeno je raportirao Martin.

— Da vidimo šta smeraju — reče mirno Kirk. — Otvorite jedan kanal, poručniče. Da vidimo žele li da razgovaraju.

Enterprajz se odjednom zatrese.

— Pogoden je štitnik broj četiri, kapetane. Štit još uvek odoleva, ali je oštećen i manje efikasan. Fazer nas je pogodio iz velike razdaljine! Mora da su usavršili domašaj svog oružja.

Martin se saginjao nad svojim instrumentima i prenosio informacije Kirku čim bi ih shvatio.

— Kapetane, fazeri su napunjeni i spremni.

— Ne, Čehov. Još ne. Uhura, oslobodite mi jedan kanal. Želim da saznam zašto nas napadaju. Ako imaju jače oružje, znači da su verovatno uništili i *Hud*, pa tako ni mi nemamo šansi.

— Ovde kapetan Džejms T. Kirk s *Enterprajza*.

— Kapetane, očigledno su to oni uništili *Hud* — ubaci se Leonidas. — Moramo da ih napadnemo!

— Ovde ja izdajem naređenja, Leonidas. Želim da se uverim, do đavola, da su to bili oni, a ne neko drugi, pre nego što išta preduzmem.

— Dizuse! — viknu Spok dok je ulazio na komandni most *Munhoka*. Zaustavite napad! Možda to i nije bio *Enterprajz*. Možda je neki drugi brod iz federacijske flote napao i uništio *Sanfalkon*.

— Odlazite s mosta, Spok. Još ste uvek vezani za Zvezdanu flotu. Ja želim da pravda bude zadovoljena!

— Dizuse, slušajte me. Nije logično da se pretpostavi da je baš *Enterprajz* uzrokovao smrt vaše sestre Klie. Zvezdana flota obično ne krstari u ovom sektoru. *Enterprajz* mora da je došao ovamo po određenom zadatku i s određenom namerom — ovoga puta.

— Znači li to da ne biste želeli da vaš kapetan Kirk pogine, Spok?

Dizusove reči su pekle kao žaoke.

— Ne bih — iskreno odgovori Spok. — Ali ja ga dobro poznajem. On neće napasti ako ga ne izazovu. Uverili ste se da nam nije uzvratio udarac. Dajte mu priliku da vam objasni s kojim ciljem je *Enterprajz* došao ovamo, pre nego što ga ponovo napadnete.

Dizus pogleda svog vođu napada.

— Pripremite novo oružje na bazi fuzije. Ovo će biti sjajna prilika da ga isprobamo.

Spok je stajao bespomoćno, svestan da je to oružje daleko snažnije od ijednog na *Enterprajzu*.

— Dizus, budite razumni — molio ga

je. — Dobro poznajem Kirka, kao nikoga do sada. Ja sam mu bio prvi oficir i prijatelj. Saslušajte ga. Vulkanac je bio miran, ali uporan.

— Primate prenos sa *Enterprajza* — naredi nevoljno Dizus. — Slušaćemo šta nekadašnji komandant Spoka hoće da kaže.

Spok se ukoči dok je čekao da čuje glas Džima Kirka. Znao je — veoma dobro — da je Džim rečima uspeo da se izvlači iz gustih situacija. »Sada je sve na vama. Džime. Ja sam učinio sve što sam mogao«, reče u sebi Spok.

Kirkov se lik pojavi na ekranu.

— Ovde kapetan Džejms T. Kirk sa *Enterprajza*. Nemamo nikakvih loših namera.

Spok je posmatrao Dizusa, očekujući mu reakciju i znajući da Romulanac neće poverovati Kirku. U trenu će biti aktivirano oružje. *Enterprajz* će uništiti — potpuno. Mora sada da stupi u akciju pre nego što bude kasno.

— Dizuse, dopustite mi da nešto kažem — prekide ga hrabro Spok.

— A s kakvim namerama, potkomandante Spok?

— Poznajem kapetana Kirka. On će hteti da razgovara sa mnom. Dozvolite mi da posređujem. Otvoreno neprijateljstvo bi moglo da izazove rat s Federacijom. Ne želimo da budemo uzročnici ratnog stanja.

Vrhovni komandant je sedeo, slušao Vulkanca i razmišljao kako da postupi.

— Ne, mi ne želimo rat. Ne još!

»Ne još! Znači da su one poruke koje sam dešifrovao od izuzetne vrednosti. Rat je neizbežan. Romulanska imperija planira da prekrši ugovor. Ali kada?« — pitao se Spok.

— Ja ću prvi da govorim — začkilji Dizus. — I vi ćete imati priliku da govorite s Kirkom. Ne zaboravite da ste još uvek pod prismotrom. Pažljivo birajte reči. Spok.

— Razumem. Neću vas razočarati. Obaviću svoju dužost, Dizuse.

4.

— Kapetane Kirk — na ekranu se pojavio Dizusova slika. — Ja sam vrhovni komandant Dizus i govorim u ime Ro-

mulanske imperije. Napao vas je naš brod *Munhok*, pošto ste vi napali komandni brod *Sanfalkon*, koji je nestao u ovom sektoru.

— Vrhovni komandante Dizuse, uveravam vas da mi nemamo nikakve veze s nestankom vašeg broda. I mi takođe istražujemo ko je izvršio napad na jedan naš brod.

— Baš čudna podudarnost da se *Enterprajz* nađe u ovom sektoru upravo u času kada i mi u tom sektoru imamo problema.

— I za vas bi moglo da se kaže ista stvar, komandante. Dozvolite mi da vas podsetim da ovaj sektor ne pripada niti Federaciji niti vašoj imperiji. Ovo je slobodan svemir i svako ovuda može da krstari. Činjenica da smo se ovde zatekli ne znači da imamo ikakvih neprijateljskih namera.

Kirk primeti da je Dizusova pažnja nečim skrenuta. Onda njegova slika iznenada nestade.

— Jesu li nam štitnici još uvek podignuti? — upita.

— Jesu, onaj broj četiri je veoma slab, ali još uvek služi.

— Dobro. Mogu nam zatrebati. Izgleda da ne mogu da stupim u kontakt s njim.

Na ekranu se ponovo pojavi dobro poznati lik i zvučni Spokov glas zapanji posadu komandnog mosta.

Kapetane Kirk, ovde potkomandant Spok. Vrhovni komandant Dizus mi je dopustio da se obratim. Molim da potvrdite prijem.

Kirk je iznenađeno gledao sliku na ekranu, pokušavajući da ga zamisli kao romulanskog oficira.

— Ne mogu da verujem svojim očima!

— Ipak, kapetane, ja sam ovde i zastupam interese Romulanske imperije ovoga puta. Očigledno su i Romulanska imperija i Federacija u kratkom vremenskom razmaku u ovom sektoru izgubile brodove...

Skot i Mekoj su stajali pored Kirka, otvorenih usta gledajući u ekran. Sulu i Čehov su nešto gundali u vezi sa slikom na ekranu. Uhura je ustala od konzole i stala pored kapetana. Svi su gledali i

slušali poznati glas, pokušavajući da se naviknu na Spoka u romulanskoj uniformi — koji predstavlja interese Romulusa. Vulkanac je nastavio da govori.

— Ono što je vas navelo ovamo, navelo je i nas. Situacija nam nije nepoznata. Veoma slične okolnosti su navele mene i Skota na potragu u kojoj smo se na kraju našli na Tomariju. Čini mi se da sam nadošao na ideju kako bi se stalo u kraj tomarijanskim najezdama. Trebalo bi da zajednički delujemo, i vaš i naš brod.

Dizus iznenađeno pogleda Spoka. Vulkanac s njim nije razgovarao ni o kakvom mogućem planu, niti s bilo kojim drugim oficirom.

Nije mu baš bilo drago.

— Formuliseo sam plan kada sam shvatio da se i *Enterprajz* nalazi u ovom sektoru. Nisam imao vremena da o tome porazgovaram sa svojim starešinama. I oni ovo prvi put čuju.

— Nastavite, Spok — odgovori mu Kirk.

— Moramo da uspostavimo saradnju, kapetane Kirk. Moramo da imamo poverenja jedni u druge, ako želimo da nastupamo i delujemo kao tim.

— Hajde da sve najpre čujemo, Spok.

Spok je video kako se Kirk veoma zvanično drži, stojeći mirno. Zatim pogleda u Dizusa koji nije delovao ništa manje nepoverljivo od Kirka.

— Mogu li da nastavim, vrhovni komandante? — Ovu rečenicu naročito naglasi, a zatim prinese ruku grudima i ispruži je u znak romulanskog pozdrava.

— Ja sam u vašoj službi!

Kirk se žacnu na ovu Spokovu odanost romulanskom komandantu. I Mekoj i Skot su se trudili da prikriju nelaгодnost. Doktor je znao da je Kirku bilo još mnogo teže, ali je samo stisnuo usne i nije pokazao ni jedan drugi znak po kome bi mu se mogla otkriti osećanja i raspoloženje. »Zaslužujete orden, Džime, družte stari!«, pomisli Mekoj.

Dizus prihvati Spokovo iskazivanje podaničke vernosti.

— Razmisliću o vašem predlogu, potkomandante. Govorite!

Zatim mu tihim glasom reče da se ne čuje na *Enterprajzu*.

— Bilo bi vam bolje da delujete uverljivije, Spok. Ponašate se veoma sumnjivo.

Spok oseti da je ušao stražar i stao iza njega dok je govorio.

— Dobro, dakle — nastavi Spok.

Glas mu je bio siguran, govorio je mirno, kao i obično, te Kirk pomisli kako je to pravi glas koji dolazi s krivog mesta. Sedeo je na svom komandnom položaju i pokušavao da dovede u vezu ovu sliku s ekrana s onim Spokom koga je on poznavao.

— U redu, potkomandante Spok, slušam vas — izjavi Kirk.

Svi na komandnom mostu se utišaše. U mrtvoj tišini još su gledali u Spoka na ekranu koji je stajao tamo s rukama na leđima na romulanskom brodu, moćnom *Munhoku*.

— U procenjivanju tomarijanskog sistema, došao sam do nekih zaključaka koji, iako nisu dokazani, predstavljaju logičku ekstraprojekciju raspoloživih informacija. O svojim zapažanjima sam izvestio oficire na *Munhoku* i sve informacije su ušle u naš integrator. Ako mi dozvolite da vam kompjuter povežem s našim integratorom, mogli biste doći do svih tih informacija.

Verujem da bismo mogli efikasno da zaustavimo Tomarijance, možda čak i za sva vremena. Kapetane Kirk, vi ste proveli *Enterprajz* kroz onaj koridor i poznat vam je prolaz koji štiti Tomarijance od spoljnog neprijatelja. Taj koridor upravo predstavlja i ključ moga plana.

— Da, razumem — reče Kirk koji je odmah shvatio Spoka. — Shvatam na šta navodite. Zajednički bismo mogli da blokiramo Tomarijance tako da ne bi mogli ni da odlaze s planete ni da se na nju vraćaju. Vi, znači, predlažete blokadu...

— Tačno, kapetane. Glavno sredstvo njihove odbrane možemo da okrenemo protiv njih. Kad odsečemo planetu, to jest pristup njoj samoj, čini mi se da bismo mogli da savladamo njihove agresivne stanovnike. Ponavljam. Da bismo mogli da izvedemo plan, moramo da radimo zajednički. I moj dogovor s komandantom Džulinom bio je na osnovu ovakvog saveza. Pokazao se efikasnim

za vreme našeg zatočenja na Tomariju. Bili ste na toj planeti, kapetane Kirk, i znate njihovu Ilzu... Spok zastade, nerado da govori o detaljima u vezi sa svojim boravkom na toj planeti.

Kirku sve beše jasno. Progovori pre nego što Spok dalje nastavi.

— Verujem da se radi o veoma dobroj ideji, potkomandante Spok. Ako vrhovni komandant Dizus želi da detaljnije napravimo čitav plan, ja sam tu. Dobro nam došli na *Enterprajz* tim poslom.

Dizus je posmatrao Spokov razgovor sa Kirkom s velikim zanimanjem. Bilo je očigledno da su se savršeno razumevali. Spok nije morao sve ni da kaže, pošto je Kirk već bio u stanju da mu pročita misli.

— Kapetane — Spok se i dalje držao veoma zvanično.

— I ja i vrhovni komandant Dizus smo pobegli iz federacijskog popravnog centra. Hoćete li nam garantovati bezbednost?

— Da — malo preglasno odgovori Kirk. Pokušavajući da se bolje savlada, nastavi. — Za vreme trajanja ove hitne intervencije.

— Treba nam vremena da porazgovaramo o vašem pozivu, kapetane. Javićemo vam se kad donesemo odluku kako nam je najbolje da delujemo.

Ovo su bile reči vrhovnog komandanta Dizusa.

Ekran zatamni. Na mostu je i dalje vladala velika tišina. Sve su oči bile uprte u Kirka. On se zagledao u njihova lica, a zatim upitao:

— Zar ste vi svi besposleni?

Svi se hitro vratiše poslovima, ali je na komandnom mostu, ipak, još uvek vladala neobična tišina.

Spok nije uspeo naročito da uveri Romulance da neće naići ni na kakvu klopku Federacije. Vrhovni komandant Dizus i njegovi oficiri su se pomoću zrake spustili na *Enterprajz* zajedno sa svojom oružanom pratnjom. Dizus, koji je želeo da iskaže svoje poverenje prema Spoku, našao se u nezavidnom položaju. Nije smeo da rizikuje, ma kako blisko bilo njegovo prijateljstvo sa Spokom. Oružje *Munhoka* je bilo upereno u *Enterprajz* i

svakog je časa bilo spremno da uništi ovaj brod, čak i po cenu života vlastite posade.

Kada su se spustili na *Enterprajz*, bili su vidljivi fazeri ekipa za obezbeđenje u prostoriji za transport. Njihova saradnja nije otpočela na baš najprijatniji način.

Po Kirkovom naređenju, Mekoj se smestio na ulazu u salu za sastanke, u očekivanju delegacije sa Romulusa. Čulo se zujanje njegovog dijagnostičkog skanera dok ga je okretao u pravcu Spoka, kada je ovaj zakoračio u sobu. Spok je znao da ga lekar ispituje, te mu je uputio upitan pogled i podigao jednu obrvu dajući mu znak da mu je sve jasno. Zauzeo je mesto do Dizusa.

Lekarski skaner je pokazao da je Spok sasvim zdrav i da su mu sve funkcije u redu. »Znači nema nikakvih fizioloških razloga što se ovako ponaša«, pomisli tužno Mekoj. Zaklima glavom da bi Kirku stavio do znanja da se ne radi o lošem zdravstvenom stanju.

Fizička sličnost Dizusa i Spoka bila je očigledna i naročito vidljiva dok su sedeli onako jedan uz drugog i dali priliku Kirku da ih uporedi. »Mogli bi da budu braća«, pomisli Kirk. »Možda im se zato Spok i pridružio. Mora da mu je dobro s njima.«

Ovoga se trenutka Kirk pribojavao, trenutak kada će se sresti sa Spokom licem u lice kao predstavnici suprotnih strana. Hteo je da ovo svoje osećanje prekine akcijom.

— Gospode, bilo bi najbolje kada bismo iz ove prostorije odstranili sve oružje. Ne možemo da govorimo o saradnji ako istovremeno svi imamo uzase nabijene fazere.

Dade znak ljudima iz obezbeđenja, vrata se otvoriše i oni izadoše. Dizus pode za Kirkovim primerom. Dva naoružana Romulanca takođe izadoše i stadoše pred vrata sale za sednice.

— Hvala, gospodo — reče Kirk.

— Sada ću vam predstaviti svoje oficire — zastade i pogleda u Spoka, a zatim nastavi.

— Poručnik Leonidas, moj oficir zadužen za oružje, poručnik Čehov i moj lekar, doktor Leonard Mekoj...

— Kapetan Rilos, moj pomoćnik.

Dizus pokaza čoveka sa svoje leve strane, a zatim, pogledavši na svoju desnu stranu, predstavi svog drugog oficira.

— Potkomandant Spok.

Zatim usledi neprijatna tišina.

Prekide je Spok i počeo da iznosi plan. Sedeo je sklopljenih dlanova kao toliko puta pre ovog sastanka u ovoj istoj prostoriji. Delovao je mirno i samouvereno. Glas mu je bio prijatan i odmeren.

— S dopuštanjem kapetane Kirk, ja sam uneo sve potrebne informacije u kompjuter na *Enterprajzu*. Ako biste aktivirali ekran, mogli bi smo da otpočnemo s planiranjem naše strategije. Sve su oči bile uprte u ekran na stolu. Mapa sektora se pojavi na ekranu. Spok pomoću uređaja uveća jedan deo sektora. Martin ga je ljutito posmatrao što mu se meša u posao.

— Ako obratite pažnju, videćete da sam jasno obeležio tomarijanski koridor. Put bekstva ih dovodi u položaj A ili položaj B, u zavisnosti od toga s koga kraja koridora kreću. Zbog delovanja magnetnog polja u prolazu, oni moraju da krenu sasvim određenom rutom. Ako se *Enterprajz* postavi u tačku A, a *Munhok* u tačku B, stvorili bi smo blokadu.

— A šta predlažete u vezi s brodovima koji odlaze s planete ili se na nju vraćaju? — upita Kirk.

— Da se unište, naravno — reče Dizus bez oklevanja.

— Naša je namera da zaustavimo Tomarijance, da pokušamo da ih prisilimo na kapitulaciju, a ne da ih uništimo — reče odlučno Kirk.

— To je vaša namera, kapetane, ali ne i naša — naglasi Dizus.

— Naš zajednički cilj jeste da zaustavimo tomarijsnsku agresiju — dodade Spok, pokušavši da smiri situaciju. Na štogod se odlučili, to moramo da uradimo zajednički. U tome je snaga našeg savezništva. Svako neslaganje nas oslabljuje u odbrani od Tomarijanaca.

Mekoj je pomno posmatrao Spoka dok je govorio. Svako drugi u njegovom položaju bi odavao neke znake napetosti, ali ne i Spok. »Do vraga, Spok! Rea-

gujte bar nekako. Zar ne vidite kako se Džim lomi?« Doktor se zagleda u Kirka koji se držao hladno, ali je njegova unutarnja napetost bila čitljiva njemu — Mekoju i — samom Spoku.

Kapetan je namerno odvrćao pogled od Vulkanca, gledajući pravo preda se, u Dizusa.

»Zar Spok ne vidi problem? Ili je tako podao da ne mari?« kipteo je Mekoj.

Verujem da možemo da prisilimo Tomarijance da prekinu sa svojim neprijateljskim delatnostima tako što ćemo im onemogućiti da snabdevaju Tomari najosnovnijim potrebštinama, a i time što ćemo onemogućiti njihovu vladu da upravlja stanovništvom koje ne živi neposredno na planeti — nastavi Spok.

— Ne — prekide ga Dizus. — Ovakva situacija ne odgovara našoj imperiji. Neprijatelja uvek treba uništiti.

Spok oseti da se nalazi u opasnom položaju, svestan da bi mogao da izgubi poverenje.

— Vrhovni komandante Dizus, lični motiv ne vodi u naročito razumne odluke. Vi ste pretrpeli gubitak. To je otupelo vaše analitičke sposobnosti. Dozvolite da kapetan Rilos zastupa Romulus. On nema ličnih ciljeva.

Rilos, koji nije imao poverenje u Spoka sada je video Vulkanca u sasvim novom svetlu. Pre nego što je progovorio, salutirao je Dizusu.

— Vrhovni komandante, biće mi veoma drago da prihvatim tu odgovornost. Svi znamo za vaš gubitak i shvatamo vašu tugu.

Dizus nije imao izlaza. Ako bi insistirao na svojim stavovima, izgledao bi da se rukovodi ličnim interesima. Spok ga je doveo u mat-poziciju. Sedeo je i razmišljao kako će s Vulkancom da postupi nakon svega ovoga.

Pošto su isplanirali zajedničku taktiku, Romulanci su se vratili na svoj brod. Kirk je ostao sam u sali za sastanke. »Kako li je samo neprijatno moralo da bude Spoku«, razmišljao je. »Sigurno nemaju u njega poverenja. Koji su njegovi motivi? Sada više nema povratka na *Enterprajz*. Prišao je njima i tako mora da bude. Mora da mu je teško. Je li mu bolje

nego u zatvoru? A možda je i to neka vrsta zatvora? Spok, zašto? Odgovora nije bilo. Samo su nova pitanja izvirala. I Spok je tamo stajao, u onoj istoj sobi, kao mnogo puta do sada, doprinoseći svojim znanjima u pripremi planova za određenu misiju. Ali uopšte nije bilo onako kako je Kirk želeo.

5.

Prvi tomarijanski brod koji se približio ulazu u koridor nije ni primetio zvezdani brod koji mu je blokirao prolaz. Taj mali transportni brod nije mogao da se meri s *Enterprajzom*. Trebalo je samo da se ispali upozoravajući hitac pa da se ovaj brod vrati u koridor. *Munhok* je sačekao tomarijanski brod na povratku kući i bez borbe ga vratio u svemir. Sve se odvijalo prema Spokovom planu: tomarijanska sredstva za odbranu donela su im samo poraz.

Kirk je poslao poruku Zvezdanoj floti u kojoj ih obaveštava o svom položaju i taktici. Trebalo je dosta vremena da poruka stigne do Zvezdane flote, ali pošto se radilo o standardnoj proceduri, on je poštovao. Nije pominjao Spoka.

Komunikacijski uredaji na *Enterprajzu* i *Munhoku* su stalno bili povezani, tako da se u svakom trenutku moglo brzo reagovati. U pauzama između akcija, Kirk je mogao da čuje Spokov glas sa romulanskog broda. »On pripada ovome, treba da je tu, pored mene — na *Enterprajzu*. Jedna ga je misao neprestano proganjala: »Spok, zašto?«

Na Tomariju je vladao hladni period, doba kada je većina stanovnika primorana da živi u svojim podzemnim nastambama. Kirk se dobro sećao kako to izgleda. Promet je u koridoru u to doba godine bio najgušći. Ubrzo je *Enterprajz* u koridoru blokirao četiri broda koja su napuštala planetu, a tri je držao na ulazu u koridor. Ti mali brodovi nisu mogli da se suprotstave zvezdanom brodu. Oni su, uglavnom, služili za transport tomarijanskih snaga koje kreću u napad.

Te su male mašine ličile na komarce dok su pokušavale da prođu pored veli-

kog broda. Hici sa *Enterprajza* nisu ispaljivani s namerom da pogode ijedan tomarijanski brod, već samo da im onemoguće pristup koridoru. Na ekranu su se videli svi brodovi zaglavljani u koridoru i oni koji pokušavaju u njega da uđu.

Najednom se na ekranu pojavi blesak. Jedan tomarijanski brod uleteo je pravo u vatru zvezdanog broda te je to ujedno bio i prvi gubitak. Romulanski brod je držao pet brodova u svom pristupnom području koridoru i tri u samom koridoru. Njihova stalna paljba iz oružja bila je efikasnija od one sa *Enterprajza*.

— Kapetane — povika Skot koji je pratio poteze sa *Munhoka*. — Voleo bih da dobijem što više informacija o onom brodu. Kad bih samo malo mogao da zavirim...

— Ne mislim da će nas pozvati da bismo izvršili inspekciju, gospodine Skot — mrgodio se Kirk obraćajući se svom rukovodiocu obezbeđenja. — Čehov, pokušajte da pucate iz što veće daljine. Ne bih želeo da još koji brod bude razoren.

— Razumem, kapetane. Ali oni su uleteli u vatru. Mi ne znamo njihovo kretanje.

— Uradite šta možete, poručniče.

— Razumem, kapetane.

— Kapetane — javi se Uhura — sa *Munhoka* javljaju da su dva tomarijanska broda oštećena i jedan uništen. Tomarijanci su pokušali da napadnu. Romulanci i dalje drže situaciju u svojim rukama.

— Ne bih želeo da se nadmećemo, poručniče. Nadajmo se da ova opsada neće dugo trajati.

Ponovo se okrenuo Čehovu.

— U kakvom stanju su nam fazeri?

— Uskoro ćemo opet morati da ih punimo. Ovako neće moći daveka.

— Neka nam sa *Munhoka* daju izveštaj kakvo je stanje kod njih, poručniče.

— Kažu da je sve u redu. Gospodine, hoću da kažem, potkomandant Spok javlja da se sve odvija prema planu.

Kad je završila izveštaj, Uhura poželi da proguta vlastite reči. Kirk se trznuo na onu omašku. Čehov se zadubio u senzor i radio nešto na kontrolniku. Kada Kirk pogleda u Skota, ovaj se zadubi u

neke podatke na monitoru. Još jednom, na mostu zavlada muk. Kirk je dobio po svojoj komandnoj stolici.

— Kapetane Kirk — Spokov glas prekide ovu Kirkovu nervozu. — Ovde potkomandant Spok. Došli smo u situaciju da moramo da sačekamo reakciju Tomarijanaca na našu blokadu. To može i da potraje. Treba li vam pomoć?

— Ne, ovde je sve u redu.

— *Munhok* poseduje daleko jači oružani potencijal, kapetane. Naši su štitovi izvanredni. Posedujemo i bolje mogućnosti za održavanje trenutnog stanja. Molimo da nam javite ako ne budete mogli i dalje nesmetano da delujete.

— Ne treba nam vaša pomoć, potkomandante — ljutito odgovori Kirk.

Skot sačeka da se kapetan malo ohladi pa onda progovori.

— Kapetane, jeste li shvatili šta nam je Spok upravo rekao? Dao nam je neke detalje o romulanskom brodu.

— Jeste — okrene se Kirk Skotu. — A šta mislite, zašto je to uradio?

— Ne znam. Ali sada znamo nešto malo više nego što smo pre znali. To je sigurno...

»Čudno«, pomisli Kirk. »Spok nije od onih ljudi koji se lako izlete. Ovo mora da je bilo namerno. Šta li smeraju?« pitao se Kirk.

— Martine, ubacite ovu zadnju Spokovu poruku u kompjuter. Pogledajte da nema kakve skrivene poruke u njegovim rečima.

— Molim?

— Uradite što sam rekao, Martine. Nemam vremena da vam sada objašnjavam svoje razloge.

Martin zatraži od kompjutera da mu analizira poslednju poruku sa *Munhoka*. Kirk ustade sa svoga mosta i pristupi kompjuterskoj stanici da bi sam saslušao analizu kompjutera.

— Analiza poslednje zapisane poruke sa *Munhoka*. Nema skrivenih podataka...

Kirk othuknu i vrati se na svoje mesto.

— Tomarijanci se spremaju da krenu u napad. Približavajući se s obe strane. Šest brodova iz koridora i tri izvana!

— Pojačajte štitnike, gospodine Skot.

— Razumem. Ovi nas brodići ne mogu mnogo oštetiti, kapetane.

— Nemojmo rizikovati. Setite se *Huda*.

— Idu na nas, kapetane — Martin se uhvati za konzolu pošto se brod zadrma.

— Prilično dobro biju — reče Kirk, ispravljajući se. — Jeste li sigurni da ne mogu da nas oštete?

— Pa, kapetane, pogodak na pravo mesto može da ošteti svaki brod — javi se Skot.

— Obavestite *Munhok* da smo napadnuti, poručniče.

— Informacija je već prenesena. Nema odgovora.

— Pored takvih saveznika nam ne trebaju neprijatelji — uhvati se Kirk za svoju fotelju da bi održao ravnotežu pošto se brod zaljuljao od još jednog udarca.

— Pogodeni smo, kapetane.

— Jako?

— Prilično. Reaktor u tom delu nam je odsečen. Posada kreće da taj deo osposobi. No, to će potrajati.

— Upotrebite vašu magičnu moć, Skote. Sada nam je mnogo potrebna.

— Dobro, kapetane, učinićemo što se može.

— Kapetane, odbijamo Tomarijance! — javi uzbuđeno Martin.

Kirk pogleda u ekran. Četiri broda — veličine šatla. Lovci sa *Munhoka*.

— Poruka vrhovnog komandanta Dizusa, kapetane.

Kirk je slušao i posmatrao borbu.

— Kapetane Kirk, naše ptice grabljivice će upropastiti igru.

— Gledajte ovo, kapetane! — pokazivao je Skot prema ekranu.

Lovci obojeni kao ptice šarena perja velikom su brzinom kružili oko tomarijanskih brodova koji su napadali.

— Romulanci su sasvim savladali Tomarijance.

Kirk se obrati:

— Vrhovni komandante, vaši smo dužnici. Borba je bila veoma impresivna. Hvala vam.

— Nema na čemu, kapetane Kirk. Naši su brodovi veoma impresivni, zar ne?

— Doista jesu. Kakva još iznenađenja skrivate na tom svom brodu?

Umesto odgovora se začu smeh.

Kapetan se opusti u svojoj stolici.

— Ni ja vama ništa ne bih rekao — primeti mudro.

— Kapetane Kirk — Spokov glas i slika prekinuše ovaj razgovor — treba li vam pomoć oko popravki? Mislim da su Tomarijanci imali velike štete i neće skoro napasti. Je li *Enterprajz* sasvim ispravan?

— Nije. Imamo oštećenja — odsečen dovod goriva. Opravke su u toku. Skot, kako ide?

— Uskoro će sve biti u redu, kapetane. Samo je pilon dosta slab. Možemo privremeno da ga fiksiramo, ali ne preporučujem da se izlažemo velikim manevrima do polaska kući i potpune rekonstrukcije u tom delu.

— Jeste li čuli Spok?

— Jesam, kapetane. Možete li nesmetano da plovite?

— Koliko nam se čini.

— Dobro. Neka onda *Enterprajz* uđe u koridor. U vašoj je nadležnosti da našu zajedničku delegaciju prebacite do planete kada za to dode vreme. Gospodine Sulu, imate li još onaj kurs u vašem kompjuteru?

— Da... potkomandante.

— Slažete li se da vi prebacite naše predstavnike na Tomari, kapetane?

— Da.

— Sada čekamo da Ilza učini sledeći potez.

Ekran potamni. Nestade i Spokovog lika i glasa.

U Zvezdanoj floti ratna taktika nije ulazila u svakodnevne rutinske obaveze. Na Akademiji se proučavaju ratovi iz drevnih vremena, ali se na njima ne insistira. Spok, sa svojom savršenom memorijom, znao je da isplanira takvu taktiku, ali bez njega, Kirk se osećao nedovoljno spremnim za takav poduhvat.

Pošto je i dalje trajalo zatišje, Krik je iskoristio to vreme da se upozna s istorijom taktike opsade. Nije bio ni zidova koje je trebalo probijati, ni utvrđenja, ni ti kiše strelica. Samo njihove savremene paralele. *Enterprajz* i *Munhok* su uspešno presekli svaki kontakt Tomarijanaca s njegovim najvažnijim putevima. Pošto

stanovnici planete nisu bili u stanju da pribave najneophodnije potrepštine, uskoro su dovedeni do bezizlazne situacije. Kao i u negdašnjim starim gradovima, i ovde će da zavlada glad — i smrt, ako Ilza bude bila tvrdoglava. Bilo je neizvesno koliko će Tomarijanci biti u stanju da istraju.

»Spok zna koliko dugo ovo može da potraje«, pomisli Kirk. »Ili barem otprilike zna koliko je potrebno vremena jer ovo ne sme dugo da potraje. Nije ni zgodno ni bezbedno ovoliko se zadržati na jednom položaju. Ovo nije era konja i vitezova, Tomarijanci mogu svakog časa ponovo da napadnu. A i *Enterprajz* je oštećen. To ne valja.«

Gledao je u ekran. Dva romulanska lovca su ostala da pomognu *Enterprajzu*. »Ne sviđa mi se što zavisim od Romulanaca. Uopšte mi se ne dopada.« Klimao je glavom i pokušao da se koncentriše na bibliotečku konzulu u svojoj sobi.

Romulanska delegacija se pomoću zraka spustila na brod da bi se pripremila za susret s Ilzom i njenim savetom. Ovaj strateški važan sastanak se održao u sali za sednice na palubi broj osam i prisustvovalo mu je samo nekoliko privilegovanih ljudi. Spok i Rilos su sedeli s Dizusom, dok su nasuprot njima sedeli Kirk, Leonidas, Martin, Čehov i Mekoj.

— Uхватili smo ih u zamku. A sada bih voleo da čujem vaš predlog nastupa prema Ilzi — upita ozbiljno Kirk.

— Nije mi se učinila baš odviše racionalnom.

— Doista, kapetane, ona ni najmanje nije racionalna. Tomarijanci su skloni samoubistvu, ali ne i genocidu. Oni su veoma inteligentni, ali im se trenutno ozbiljno poremetila ravnoteža. Moramo da im ponudimo neka rešenja.

— Možda kontracepciju? — predloži Mekoj.

— Koliko sam ja mogao da sagledam situaciju na toj planeti, čini mi se da oni baš ne bi bili jako spremni na to.

— Ako bi im se situacija predočila kako valja, možda bi to i moglo da bude jedno do rešenja, doktore.

— A ko će da izloži naše zajedničke zahteve — upita Kirk.

— Vi i ja, kapetane — odgovori Dizus. Niko nije očekivao da će Kirk da reaguje.

— Ni govora. Ilza ni sa jednim od nas dvojice neće hteti da razgovara. Ali možda sasluša Spoka. Video je kako Spoku postaje neprijatno.

— Kapetane — ogłosi se — ja nisam ovlašćen . . .

— Ilza je bacila oko na vas, Spok. Mislim da vas čak, na neki svoj način, i voli. Zato vas je i održavala u životu, sećate se?

— Obično ste se vi prihvatili obaveze kada su u pitanju bili kontakti sa damama, kapetane — hladno će Spok.

— Ne, ovoga puta ste vi na redu, Spok. Pošto joj se dopadate, pristaće na razgovor. Slažete li se vi, vrhovni komandante?

— Mislim da stvar veoma pravilno postavljate, kapetane Kirk.

6.

Na planeti Tomari bilo je hladno, sumorno i neprijatno, baš kao što se Spok prisećao. Obuzela ga je lagana drhtavica, ali ne od hladnoće, već od prisećanja na događaje koje bi najradije zaboravio.

Kada su se spustili na tle, sačekala ih je Ilza sa svojim savetom. Sada, kad joj je kosa porasla, više je ličila na ostale. Spok je video kako ga netremice posmatra. Vulkanac je instiktivno omotavao svoju pelerinu oko tela, kao da pokušava da se zaštiti od njena pogleda. To mu nije polazilo za rukom. Toga su bili svesni i Kirk i Dizus koji su pratili svaki njegov pokret.

Spok je istupio. Ilza je odmah primetila da je promenio uniformu, ali toj činjenici nije pridavala nikakve važnosti.

U velikoj sali bio je postavljen sto gde su svi prisutni mogli da se smeste. Stolice koje su bile namenjene za rastom nešto niže Tomarijance, nisu baš najbolje odgovarale ostalim rasama. Čak i oni najmanji iz delegacije Zvezdane flote nisu mogli u njih najprijatnije da se smeste, dok su Romulanci i Spok, visoki rastom, sedeli krajnje neudobno.

Iako nije bila naočita, Ilza je svakim svojim gestom ličila na kraljicu. Njena sjajna krznena odeća se presijavala u svetlu vatre, a bodež ukrašen draguljima podsećao je Spoka na njegov pokušaj samoubistva i na Džulininu smrt. Iako je u sobi gorela povelika vatra, još uvek je bilo dosta hladno. Kirk i njegovi oficiri su bili u pojačanim odelima, a Romulanci su bili poneli pelerine, da bi se zaštitili od hladnoće. Čak su i otporni Tomarijanci nosili šubare i krznene pelerine.

Spok, koji je inače nerado govorio, ustao je da bi se obratio prisutnima. Prilično dugo je stajao i ćutao, pre nego što je progovorio. Glas mu je bio odrešit.

— Begum Ilza, govorim u ime Romulanske imperije i u ime Federacije. Potpuno ste odsečeni od svoje imperije i prisiljeni ste da saslušate naše zahteve.

Ona ga je gledala tako da je Vulkanac, koji se inače nije lako zbunjivao, zastao. Kirk je, na izvestan način, uživao u delikatnosti Spokove situacije. I Mekoju je situacija bila zabavna. Pročistivši grlo, Spok je nastavio.

— Mi ćemo obustaviti invaziju, a ni vi više nikoga nećete napadati, niti ćete se baviti neprijateljskim delatnostima bilo koje vrste. Mi nemamo nameru da započnemo rat, što bi vas radovalo. Vaše namere da se proširite su osujećene, ako ne i potpuno onemogućene. Ako bismo se udružili, mogli bismo potpuno da uništimo vašu planetu.

Kirk samo što nije uznegodovao zbog oštih Spokovih pretnji, ali se suzdrži i ne prekide ga. Dizus je delovao zadovoljno.

— Bićete premešteni na drugu planetu u ovom istom sistemu. Ona se nalazi s druge strane vašeg crvenog sunca, a mnogo je prijatnije za život od Tomarija. Trenutno, Romulanske snage vrše evakuaciju te planete koja se zove Korsar. . .

Ove Vulkančeve reči zapanjiše Kirka koji ustade i pogleda Spoka.

— Nismo obavešteni o toj akciji. . .

— Nije bilo ni potrebno da vas obavestavamo. Nama je ta planeta poznata i ovu smo akciju samo uključili u svoje rutinske obaveze. Nastavite potkomandante — naredi Dizus.

Spok nastavi.

— Kapetan Kirk će objasniti šta Federacija ima da ponudi.

Kirk ustade i obrati se Ilzi.

— Federaciji će biti veoma drago da vam pruži svu pomoć oko promene prebivališta. Naši stručnjaci i lekari mogu da vas pouče mnogim metodama pomoću kojih se vrši planiranje populacije. Na vama je da odaberete koja vam najbolje odgovara.

Mi ćemo vam pomoću zrak poslati personal koji će vam pružiti pomoć u pripremama za pokret. Prema dogovoru, i romulanska delegacija će ovde ostati da bi se stvari izvele do kraja kako valja.

— Nema izbora — upade Dizus. — Kapetan Kirk nudi blaža rešenja od onih koja bih ja predložio. Ako se ne budete složili s našim predlozima, naša imperija će momentalno da reaguje vojnom intervencijom.

Ovo nije bila bezazlena pretnja, i pametna Ilza odmah razmisli o alternativama.

— Ovde smo odvajkada, ne možemo da napustimo Tomari.

— Ova planeta odumire. Narodu rukovodstvo treba da nađe uslove za bolji život. Mi vam možemo pomoći. Nema potrebe da svoju decu šaljete u ratove, da tamo ginu. Vi ste ponosna i jaka rasa. Možete da pristupite Federaciji. Pružićemo vam svu pomoć.

— Federaciji, kapetane? — upita Dizus. — A šta je s Romulanskom imperijom?

— Tomari nije ničiji — izjavi Ilza. — Šta vi predlažete, Spok?

Ovaj trenutak Spok nije mogao da izbegne. Došao je čas da i on zauzme stav. Stao je između svoja dva prijatelja, gledajući čas u jednog, čas u drugog, znajući da će, ma šta da kaže, jedan biti oštećen. Nikada nije mogao obojici da ugoditi. Salutirao je svom romulanskom starešini pre nego što je počeo da govori.

— U vašoj sam službi, vrhovni komandante, i vama sam se zakleo na vernost.

Dizus se zadovoljno smeškao. Bilo mu je drago što ove reči čuju i predstavnici Federacije.

Kirka ove reči zaboлеše.

— Međutim, meni se više dopada miroljubivo rešenje kapetana Kirka. Ja ne bih želeo da doživim uništenje tomarijanskog naroda, bez obzira na to kako su oni sa mnom postupali.

— Vi biste nam pomogli, čak i nakon svega što vam se kod nas desilo? — upita zapanjena Ilza.

— Bih. Vi niste mogli nikako drugačije da postupate, a moje su želje da se vaš narod izbori za opstanak.

Obraćajući se svome savetu, Ilza objavi.

— I ja moram da pristajem na kompromise. Da bismo preživeli, moramo da se menjamo. Pokušaćemo s ovim predlogom. Spok, hoćete li nam pružiti pomoć?

— Ne, ja ne mogu. Ali morate imati poverenje u Kirka i Dizusa.

— Oni nemaju poverenja ni jedan u drugoga — mudro primeti Ilza.

— Oni su se dogovorili da ovoga puta deluju zajedno, a obojica su časni ljudi.

— Ovo ćemo da uradimo samo vas radi, Spok.

— Uvidećete, Ilza, da je bolje živeti u miru, nego ratovati.

Kirk i Leonidas se sastadoše s Dizusom i Spokom nakon što Ilza prihvati njihove uslove.

— Kapetane, treba li vam pomoći u logističkom smislu? — upita Spok, zaneimarivši razljućenog Dizusa. — Siguran sam da bih mogao da dobijem dozvolu ako mogu da pomognem...

— Ne, potkomandante. Gospodin Martin sasvim dobro može da odredi koji će ljudi tamo biti potrebni.

Teško mu je padalo da bude uljudan.

— Bez vas, Špok, sve ovo ne bismo mogli da postignemo, i na tome vam se zahvaljujem.

— Bilo mi je drago, kapetane Kirk. Pošto sam uživao Ilzinu neshvatljivu naklonost, bio sam u idealnoj situaciji da budem od pomoći.

Kirk pozva Martina i Mekoja.

— Sakupite timove koji treba da ostanu na Tomariju. neka vam Leonidas pomogne oko opreme i zaliha. Mekoju, odredite ko od medicinskog osoblja treba da se priključi.

Govorio je u svoj komunikator.

— Gospodine Skot, opet će biti potrebno vaše čudotvorstvo. Možete li za naš personal da smislite neko prevozno sredstvo kojim bi ovde mogli da se posluže?

— Mogao bih da preuredim jedan njihov brod.

— Predite na stvar. Hoću da naši ljudi imaju bezbedan transport.

Kad završi s izdavanjem naredjenja, Kirk se obrati Dizusu.

— Dakle, vrhovni komandante, naša zajednička misija je bila uspešna.

Dizus nije delovao baš zadovoljno. Spok, predmet njegove pažnje, razgovarao je s Ilzom u drugom kraju prostorije.

— Vi ste pretrpeli veliki gubitak, vrhovni komandante, ali ste mnogo i dobili. On je sjajan oficir.

— Vaši nisu bili tog mišljenja, kapetane.

— Grešio je da bi ostvario pravedne ciljeve — primeti žalosno Kirk. — Mora da znate zašto je dospeo pred vojni sud.

— Naravno, kapetane.

Ovaj se ljubazan razgovor završio. Dizus se izvinio i otišao do kapetana Riloša. Kirk će koga od svog personala nameravaju da ostave na Tomariju. Bilo mu je jako hladno, te se primakao vatri.

Videći da je Kirk sam, Spok mu pride.

— Kapetane — reče izveštačenim glasom. — Molio bih vas za jednu uslugu.

— Uslugu, Spok? Tražite li je kao moj bivši prvi oficir ili kao romulanski potkomandant?

— Ova vam primedba nije na mestu, kapetane. Izbor mi je veoma ograničen. Iznenaduje vas što sam se odlučio za slobodu, a ne za zatvor, tj. za službu na Romulusu, a ne za sramotu?

— Spok. U ovom trenutku ni u šta u vezi s vama ne mogu da budem siguran.

— Mislite da se ponašam neuobičajeno?

— Da.

— Zanimljivo, ali to nema veze s uslugom za koju vas molim. Kada završite ovde sve poslove, da li biste mogli da razmislite i dođete s *Enterprajzom* u blizinu neutralne zone i tamo se neko vreme zadržite?

— S kojim ciljem?

— Ostvarili smo presedan, kapetane. Romulanska imperija i Federacija su zajednički rešile najopasniji problem u galaksiji. Dokazali smo da je moguće da se udružimo kada su u pitanju zajedničko pozitivni ciljevi. Po meni je ovaj korak jedna ogromna stepenica ka mogućem okončanju neprijateljstva među nama.

— Kako se lako identifikujete s Romulancima, Spok — reče ogorčeno Kirk. — Zašto govorite kao da ste čitav život proveli u njihovoj službi.

— Zaboravite na mene na trenutak, Džime — reče Spok blažim glasom. — Ovo je veoma značajna stvar. Prevazilazi naše lične interese. . .

Kad ču svoje ime, Kirk se malo odobrovolji.

— To mi je jasno, Spok. Prosto. . . znam da moram, pre svega, da vodim računa o federacijskim mirovnim interesima. Ali *Enterprajz* je oštećen. Treba ga popraviti. Nije vreme. . .

— Kapetane, neće biti nikakvih problema ako brod bude samo krstarao u blizini zone. To nam je šansa da sklopimo mirovni ugovor. Ne smete propustiti takvu priliku.

Spok je delovao gotovo očajno, što nije ličilo na njega. Kirk je bio u nedoumici. Okrenuo se leđima prema vatri i razmišljao o Vulkančevim rečima. Spok je strpljivo čutao, pošto je znao da ne vredi mnogo uticati na Kirka. Zato je mirno čekao da se ovaj odluči.

— Videću šta kaže Skot. Ako kaže da možemo da odgodimo opravku, prihvaćiću vaš poziv.

Spoku je laknulo.

— Hvala, kapetane. Nećete ovo zažaliti.

„Čudno“, pomisli Kirk dok je gledao Spoka kako se vraća svome komandantu.

Dizus je uspeo da čuje veći deo razgovora između Spoka i Kirka.

— Ono vam je bio veoma zanimljiv razgovor, potkomandante. A zašto ste pozvali Kirka da dođe s *Enterprajzom* u neutralnu zonu?

— Iz mirovnih razloga, kako sam i kapetanu rekao.

Vrhovni komandant je pokazivao uređaj za dekodiranje iz integratora.

— Hajdete, Spok. Želeo bih da vašu inteligenciju iskoristim za važnije stvari!

Spok je gledao u detektor u Dizisovoj ruci.

— Znali ste za moje vežbe, zar ne, vrhovni komandante.

— Meni retko promakne koji od događaja na mom brodu.

Obrtao je uređaj u ruci.

— Vi znate za naše planove da dode-mo do krstarice Zvezdane flote. A ipak ste upravo dogovorili da *Enterprajz* i vaš prijatelj kapetan Kirk dođu u ne baš zgodnu situaciju.

— Da, Dizuse. Veoma mi je dobro poznato kakve posledice ova moja akcija može da ima.

— A zašto ste to onda uradili?

— Ja sam još uvek pod prismotrom. Zar vam treba bolji dokaz moje odanosti? Lako sam došao do jednog broda Zvezdane flote, koji je još i onesposobljen, i lako će se dati savladati i zarobiti.

— To ste uradili, Spok. A zašto onda ja imam osećaj da ste me izdali?

Spok ništa ne odgovori.

Glava deseta

Neutralna zona

1.

Bio je sam. Zapovednička uloga uvek izdvaja kapetane. Otkako je nautike, od sjajnih klipera do elegantnog *Enterprajza*, kapetanska usamljenička pozicija je ostala neizmenjena. Okružen sa preko trista članova posade, Kirk je bio osamljen. I pre je imao teških časova u svom radnom veku, ali je tada iz njega bio i njegov prijatelj — koga sada više nema.

Već su tri dana plovili i krstarili neutralnom zonom. Kirk je revidirao svoj predašnji plan i odlučio da provede još dva dana u tom sektoru da bi Spoku pružio šansu da ostvari mir i planove da s njima stupi u kontakt u mirovne svrhe. I taj drugi dodatni dan se već bio bližio kraju, a od Spoka nije bilo nikakvih signala. Sve se bilo stižalo.

Kirk je tako sedeo, razočaran. Nije ga još prošlo iznenađenje što je Spok po-

stao romulanski oficir. Silno ga se uvek doimalo dok je Spok salutirao svojim starešinama. Je li to iko sem Mekoja primetio?

Glavni lekar je gledao u Kirkov netaknuti konjak.

— Probajte da popijete. To će vas relaksirati. Veoma ste nervozni i uzbuđeni.

— Hvala, doktore. Ne pije mi se. Spok je znao da ja neću hteti da propustim priliku da sklopim mir sa Romulancima, ali mi ne možemo ovde daveka da ostanemo. Ovde nije sigurno. Moraću uskoro da izdam naređenje za pokret. Mekoju ustade i pode prema vratima.

— Neka bude po vašem. Ja sam samo pokušao da vam pomognem.

— Još tri sata. Sada ili nikada — proveri Kirk svoj hronometar. — Dva sata i pedeset i sedam minuta.

Ustao je da malo prošetata. Osetio je potrebu da se kreće i tako se malo umiri. Odjednom mu se oglasi interfon i on se odmah javi.

— Kapetane, dobijam signal — u romulanskom kodu.

U času je stigao do komandnog mosta.

Dešifrujem poruku, kapetane.

Kirk, se prignuo Uhuri, u sebi je potičući da požuri.

— Dakle?

— Ova poruka nema smisla, kapetane: dozvola da dođu na brod stalno se ponavlja. Možda nam je u sistem upao neki Romulanac koji traži dozvolu da se spusti na neki njihov brod.

— Do đavola!

Kirk se vrati do svoje komandantske stolice i teško sede u nju. Očigledno je bio veoma razočaran.

Martin se iznenada nadnese nad svoju senzorsku konzolu.

— Kapetane, neki nam se predmet velikom brzinom približava.

— Možete li da ga identifikujete?

— Još ne, kapetane. Malen je i kreće se ogromnom brzinom.

— Spremite se za manevre, gospodine Sulu. Neka svi budu na gotovs — naredi Kirk.

Na interfonu se začu Skotov glas.

— Kapetane, onaj pilon neće moći da izdrži. . .

— Znam — potvrdi Kirk.

Posmatrao je predmet koji je izlazio iz neutralne zone i sve se više povećavao na ekranu ispred njega. Još uvek je bio veličine glave čiode.

— Ima li kakvih pojedinosti, Martine?

— Ulazi u senzorsku zonu. Radi se o malom brodu, kapetane. Na njemu je jedno živo biće. Romulanac.

— Jeste li sigurni?

— Jesam, kapetane. Samo jedno biće.

— Kapetane, signal postaje sve jači. Još uvek ponavlja istu poruku. Moli dopuštanje za spuštanje na brod. . . — upade Uhura.

— Otvorite kanal, poručniče.

— Kanal je otvoren.

— Ovde kapetan Kirk sa *Enterprajza*, molim da potvrdite prijem.

— Još uvek nema nikakvog odgovora, kapetane. — premalen je da bi nas napao — gospodine Kirk.

Martin je i dalje izveštavao.

— Veoma nam se brzo približava.

— Uhura?

— Traži dozvolu za spuštanje, kapetane. To mi stalno javlja!

— Neka ekipa za bezbednost ode na pristanište za šatlove, Leonidas. Ako želi da se spusti, primi ćemo ga. Proverite da se ne radi o kakvoj zamki. Zatim pošaljite Romulancu signal da se spusti na pristanište za šatlove.

Kirk je već bio otišao kada je onaj jedini putnik poslao šifrovani odgovor.

— Poruka je primljena, molim da mi javite koordinate.

Leonidas je bio zauzeo centralni položaj na komandnom mostu. Klimnuo je glavom u znak odobravanja i koordinate su poslate. Na Kirkovo insistiranje su, protiv njegove volje, ostali na tom položaju, a po Spokovom zahtevu. »Spok«, mislio je Leonidas zlovoljno, »pravi mi smetnje čak i kada ga nema na brodu.«

Skot se približio Kirku na ulaznim vratima pristaništa za šatlove. Nije mogao da dočeka da vidi romulanski brod. Konačno su svetla počela da treptu, pokazujući da je ulaz slobodan i vrata ot-

vorena. Lovac je bio u središtu pristaništa. Izvanrednih linija, baš kao i oni koje su videli kako izlaze iz *Munhoka*.

— Baš je lep! — uzviknu Skot. Počeo je da se približava romulanskom brodu, kada ga Čehov zadrža.

— Još ne znate o čemu se radi, gospodine Skot, upozori ga Čehov i otkoči fazer.

Trup se bešumno otvori. Upravljač lovca ustade i predade svoje oružje Čehovu pre nego što izade napolje. Na sebi je imao zaštitnu kacigu, ali mu Kirk nije morao ni videti lice, pošto je znao o kome se radi.

— Spok!

Martin se pojavi iza Kirkovih leđa.

— Kažete Romulanac, gospodine Martine? Ne bi bilo loše da obnovite svoja znanja o oblicima života.

— Vulkanci i Romulanci su veoma slični, kapetane. Pošto se radilo o romulanskom brodu. . .

Kirk nije čuo nijednu Martinovu reč. Pažnja mu je bila usredotočena na Spoka, koji je sada stajao pred njim.

— Kapetane, užurbano će Spok — imamo veoma malo vremena! *Enterprajz* treba smesta da ode odavde!

Kirk prstom uperi u Spoka i obrati se Čehovu.

— Stavite ga u brodski zatvor, na najjače mere obezbeđenja!

Čehov se ukočio od iznenađenja, sa još uvek otkočenim, ali ne i uperenim fazerom u rukama. Bio je u pitanju Spok, koga je cenio, a ne neki Romulanac. Bilo mu je teško da ga smatra neprijateljem. No, dužnost uvek dolazi na prvo mesto. Prisilio je sebe da izda naređenje svojim ljudima da opkole Spoka i izvedu ga. Neki od ljudi su i radili sa Spokom, te se njihova nelagodnost dala naslutiti, ali su ipak morali da postupaju po naređenju.

— Džime, molim vas, morate da me saslušate — insistirao je Spok. Romulanci samo što nisu napali. Došao sam da vas o tome obavestim i upozorim. Očekujem da će do napada doći oko trinaest i dve minute.

— Stanite načas, Čehov — zastade Kirk. — Nećete valjda od mene očekivati da vam verujem, Spok? Možda samo že-

lite da sklonite *Enterprajz* da vam ne smeta. Naglasili ste svoju odanost Dizusu i Romulanskoj imperiji veoma uverljivo. Ne mogu da verujem da ste se opet predomislili.

— Kapetane, ne morate da mi verujete. Ništa vam se neće desiti ako sklonite brod i upozorite Zvezdanu flotu. U planu im je da zarobe *Enterprajz*. Ako ne dođe do napada, ništa neće biti izgubljeno. A ako dođe, bićete u dobitku. Ja sam bio samo nešto malo brži od napadačkog tima. Nadao sam se da će mi pomoći činjenica što poznajem romulanske šifre, te da ću, zahvaljujući tome, uspeti da odgodim njihovu poteru. No, izgleda da sam potcenio Dizusovu pronicljivost.

Što se tiče moje odanosti Imperiji, nemam vremena da vam sve pojedinosti razjašnjavam.

Kirk ovim nije bio zadovoljan. Dao je znak da je sa Spokom završio, a kada su ga ljudi iz bezbednosti preuzeli, uputio se ka prvom interfonskom uređaju.

— Leonidas, podesite kurs prema Zvezdanoj bazi broj 12, odmah. Krenite najvećom brzinom.

Spok je čuo Kirkovo naređenje i počeo je da se vraća prema njemu.

— Morate aktivirati maksimalnu brzinu, kapetane.

— Ne možemo, gospodine Spok — objasni mu Skot. — Oštećeni polon ne bi mogao da podnese.

Upravo je inženjer najbolje shvatio Spoka u ovom trenutku. Zajedno su mnogo toga prošli na Tomariju i Skot je bio svestan čemu se svemu Spok izložio svojim povratkom na brod. Je li Spok stavio vlastiti život na kocku da bi ih spasao? To je veoma moguće. Škotlanđanin udari nogom o pod u nedoumici. Baš ništa nije mogao da učini za Spoka. Prošlo ga je ushićenje romulanskim brodom. Vratio se u svoju inženjersku stanicu, glave pune teških misli.

Čehovljevi ljudi iz bezbednosti poticali su Spoka da požuri. Pre nego što su izašli iz ovog dela, Kirk pozva svog šefa obezbeđenja.

— Čehov, neka ga Mekoj pregleda. Hoću da znam da li se rukovodi vlastitom voljom, ili oni na biko koji način njime upravljaju.

— Kapetane, uveravam vas da sasvim normalno funkcionišem. . .

Kirk i Martin su već bili ušli u turbo-lift, pošavši na komandni most, Spok, uvidevši da mu ništa drugo ne preostaje, pode, bez daljeg opiranja, s naoružanom pratnjom.

2.

Došavši na komandni most, Kirk se dađe u akciju i pre nego što je zauzeo svoje komandno mesto.

— Poručniče, pošaljite poruku Zvezdanoj floti, smesta. Postoji izvesna sumnja da će doći do romulanskog napada. Dajte naše koordinate. Upozorite sve isticurene tačke u neutralnoj zoni. Hitno su nam potrebna pojačanja. *Potemkin* i *Republika* nalaze se u blizini i njihova nam je pomoć potrebna.

Uhura se okrenu i pogleda kapetana.

— Nisam primila nikakvih poruka iz kojih bi se dalo zaključiti da se ti brodovi nalaze u ovom sektoru, kapetane.

Kirk se smeškao.

— Nisam ni ja.

Seo je na svoje mesto, a onda se okrenuo svome oficiru, zaduženom za komunikacije.

— Još nešto — Spok je uhapšen. Molimo da nam se javite. Pošaljite ove poruke u kodu A6238.

— Romulanci su pre nešto više od mesec dana otkrili ovaj kod, kapetane.

— Znam, Uhura. Pošaljite poruku.

— Kapetane — saginjao se Leonidas nad širokopojasnim senzorom — senzori registruju izvestan broj brodova koji idu prema nama, a dolaze iz neutralne zone.

— Možemo li da povećamo brzinu, gospodine Skot?

— Riskantno je, kapetane, ali možemo da pokušamo.

— Pokušajte polako da postignete petu brzinu, gospodine Sulu.

Sulu se ujede za usnu dok je postepeno povećavao brzinu.

Svi su mogli da osete kako je brod počeo da vibrira, a zatim se snažno trese i počinje da propada.

— Kapetane, gubimo energiju. Pilon je otkazao!

— Do đavola! A šta je sa onim brodovima, Leonidas?

— Još su uvek u neutralnoj zoni. Izgleda da su usporili. Stali su!

— Stali? Jeste li sigurni?

— Jesam. Stoje u unutrašnjosti zone.

— Mi ćemo i dalje svojim pravcem, gospodine Sulu. Ne znamo šta smeraju.

— Možemo samo prvom, kapetane. Vožnja će nam biti gadna.

— Učinite sve što je moguće da se odavde izvučemo, gospodine Skot.

— Romulanci ne idu za nama, kapetane — s olakšanjem je izveštavao Leonidas.

— Nadajmo se da će tako i ostati — tiho će Kirk.

Gledao je u ekran na kome su se mogle videti samo zvezde. U vidnom polju nije bilo nijednog broda. Kapetan je dugo zurio u ekran, merio vreme i procenjivao udaljenost na kojoj će se osećati bezbedno. Konačno pogleda svoju posadu i napusti svoje mesto.

— Ja sam u brodskom zatvoru, Leonidas. I dalje pokušavajte da nas odavde izvučete.

— Razumem. Leonidas primi komandu i zauze kapetanovo mesto.

Martin je prišao senzorima. Iako je bio zauzet poslovima i vlastitim mislima, Kirk je registrovao brzu promenu personala koja je ličila na dobro postavljenu baletsku predstavu, te oseti ponos.

— Sve se slabije vidi. Izlazimo iz domašaja...

Te je reči Kirk poslednje čuo dok su se vrata zatvarala i on išao u pravcu donjih paluba.

Zatvorski deo na *Enterprajzu* bio je funkcionalan i ne odviše komforan. Kirk je prošao pored niza uredno održavanih ćelija i došao do najbezbednije u kojoj su držali Spoka. Primetio je da se na vratima nalazio još jedan dodatni čuvar, ali nije komentarisao. »Čehov svoj-ski obavlja svoj posao«, pomisli. Nije mogao da zadrži osmeh kada je shvatio s koliko je poštovanja njegov šef obezbeđenja postupao sa zatvorenikom, ali se istovremeno trudio da se dobro osigura protiv svakog iznenađenja. Spok je dois-

ta umeo da iznađe način da probuđe i izvuče se i u najgušćim situacijama. Zbog toga je pojačana straža uz njega bila sasvim opravdana.

Što je više razmišljao o Spokovom povratku, postajao je sve uznemireniji. Ne-ki unutrašnji glas mu je govorio da nešto nije u redu. No, uvek mu je na pamet padala i Spokova osetljivost. Kirk je bio svestan da je svojim povratkom, Spok žrtvovao slobodu — a možda i vlastiti život. »Ponekad poželim da nikada nisam dostigao ovaj položaj — da budem autoritet i snosim odgovornost. Ovo je jedna od takvih situacija.«

Kada je video da se Kirk primiće, Spok ustade, Prišao je do prednjeg dela ćelije, ne prilazeći energetskej zavesi koja ih je delila. Siguran je bio da je zavesa radila punim kapacitetom.

Pritiskom na kontrolnik, Kirk prekide energetske polje, ali se ono, po njegovom ulasku u ćeliju, onovo aktivira.

— A sada mi doista recite šta se stvarno dešava, Spok.

Spok je znao da se iza Kirkovog osornog nastupa krije iskrena zabrinutost.

— Do sada je *Enterprajz* već trebalo da bude napadnut, kapetane.

— Ali nije, Spok. Registrovali smo neku flotu u neutralnoj zoni, ali još uvek ništa nisu preduzeli.

— Ali ste vi obavestili Zvezdanu flotu, zar ne?

— Jesam.

— A taj signal su mogli da uhvate i u romulanskoj floti, nije li tako?

— Nadam se da jeste, Spok. Uradio sam sve. Samo ih nisam lično pozvao.

Spok je bio zadovoljan.

— Onda je stvar očigledna. Odustali su od napada. Čitav se plan zasnivao na tome da zarobe *Enterprajz* kada se tome budete najmanje nadali. Kada je Vrhovna komanda shvatila da sam ja otišao da vas upozorim, mora da su promenili planove. Na to sam i računao.

— Spok — tiho ga upit Kirk — šta vi to smerate? — Zvučalo je kao da ispituje dete.

— Sta smeram, kapetane? — začudi se Spok, podigavši obrvu. Onda mu ležarno odgovori. — Džime, po čemu sudite da nešto smeram?

— U redu, Spok. Čitava ova situacija je od samog početka neobična. Još od vojno-sudskog postupka, vi se čudno ponašate. Vaše bekstvo, pristupanje piratima, a onda Romulancima. Ništa mi nije jasno. Sve što se desilo, nije bilo kako treba — bilo je sasvim suprotno i potpuno naopako! — izreče konačno i misao koja ga je sve vreme mučila.

— Sta vi mislite, doktore? — obrati se Spok Mekoju koji je upravo prilazio ćeliji.

Mekoj ostade napolju.

— Dobro rasudujte, Spok, iako bih ja voleo da to nije tako. Ako vam se učinilo da su s vama bili oštri na suđenju, onda samo sačekajte malo, pa ćete videti kad vas ovoga puta dograbe.

— Vidite, kapetane. Mekoj zna da sam ja sasvim u redu.

— Dakle, čujete li sad ovo! — izjavi Mekoj. Konačno se složio s mojim lekarским mišljenjem!

— Samo zato što potvrđuje moje mentalno zdravlje, doktore.

— Uvek nešto ima da doda — gundao je Mekoj.

— Dosta je bilo vas dvojice — naredi Kirk. — Situacija ni najmanje nije smešna. Spok, vi ste u gadnom sosu.

— Cenim vašu brigu za mene, kapetane. No, sada nije vreme da se bavite mojim problemima. Brod treba da bude vaša prva briga.

— I jeste, Spok. Skot sada stvari drži u svojim rukama.

— Meni se čini da nije baš tako, kapetane. Brod nije u redu. To se čak ovde, duboko u trupu, oseća. Oseća se čudna vibracija i razleganje zvuka. Radi se o nekom ozbiljnom kvaru.

— Ja ne osećam da je išta nesvakidašnje — reče Kirk, dajući znak čuvaru da hoće da izađe iz ćelije. Bio je veoma zabrinut zbog Spoka i već umoran od odgovora koje je od njega dobijao.

— Ja sam osetljiviji od vas ljudi sa Zemlje na sve sitne poremećaje. Kada bi ste mi dopustili da stvar istražim. . .

— Žao mi je, Spok. To je nemoguće. Hajdete, doktore, izadimo odavde. Mekoj je krenuo prvi, a za njim i Kirk. Kapetan se još jednom osvrnuo na Spoka kada je došao do kraja hodnika.

— Kapetane — pozvao ga je Spok — nešto nije u redu. Verujte mi!

Spokovo insistiranje ga je uznemiravalo. Osim njega i Skota, niko nije bolje poznavao brod od Spoka. Počeo je da se pribojava. Okrenuvši se, gotovo je potrčao u pravcu zatvora. »Možda treba da mu dozvolim da pregleda brod? Ne!« Okrenuo se i počeo da izlazi iz zatvorskeg dela.

Spok je koračao po ćeliji, krajnje naprežući svako svoje čulo. Znao je da su se na *Enterprajzu* pojavili problemi.

3.

Kirk je bio u turboliftu kada je začuo glasan zvuk krivljenja, a zatim lomljave metala. Izgubio je tle pod nogama, a glavom je udario o kontrolnu ploču. Još mu se vrtelo u glavi od pada dok je pritiskao dugmad na interfonu. Nije reagovao. Pokušao je manuelnim putem da uspostavi vezu i pokrene dizalo, što mu uskoro pode za rukom.

Uleteo je na komandni most na kome je vladala trka, iako su vladali situacijom. Uskoro su počeli da stižu izveštaji o oštećenju.

— Kapetane — izveštavao je Leonidas — pilon je savijen. Nastradao je jedan član posade. Upravo je javljeno iz bolničkog odeljenja.

— Javlja se Skot, kapetane — ubaci se Uhura.

— Sta se desilo, gospodine Skot?

— Udarac koji je zahvatio pilon bio je prejak, kapetane. Kada je pilon popustio, opala nam je energija, tako da čak ni impulsne mašine nisu normalno funkcionisale. Sada lebdimo u svemiru, kapetane.

— Je li to sve?

— Jeste, kapetane. Moraćemo da angažujemo sve energetske rezerve da se odavde izvučemo.

— Treba li vam tamo dole ikakva ispostmoć?

— Treba kapetane. Jedino malo čudo nam ne bi bilo na odmet.

— Dobićete vaše čudo, gospodine.

Ova je odluka bila i logična i praktična. Laknulo mu je. Obratio se Uhuri.

— Neka se gospodin Spok javi Skotu — hitno. To je naređenje.

Okrenuvši se prema svojoj konzoli, Uhura stupi u kontakt s odeljenjem za bezbednost. Zatim se ponovo obrati Kirku.

— Kapetane, Čehov želi da mu vi lično izdate naređenje.

Kirk progovori u interfon.

— Ovo je naređenje, gospodine Čehov. Molim vas da pustite gospodina Spoka i pobrinete se da on najhitnije dođe u inženjering.

— Razumem, kapetane. Iz ovih stopa.

Leonidas je počeo da protestuje, ali se utiša nakon jednog Kirkovog pogleda.

— Stavite me na razglas, poručniče.

Kirk je trljao bolno mesto na glavi i osetio da su mu prsti vlažni od krvi.

— Ovde kapetan. Molim da se aktivira procedura 3A za vanredne situacije. Sve manje važne sisteme treba isključiti u 06.00 sati. Sav personal koji se nalazi na nivoima ispod šestog, treba da napusti te prostore. Svi će, osim inženjeringa biti isključeni. Ne radi se o vežbi. Ponavljam. Nije u pitanju vežba. Potvrđujem prijem.

Kirk je čuo kako Uhura proverava sve nivoe.

— Neka Mekoj dođe ovamo — naredi klimajući glavom, u nastojanju da se otarasi slabosti. Strahovito ga je bolela glava.

Mekoj je došao na komandni most, samo pogledao Kirka i odmah poleteo put njega. Pre nego što se kapetan i snašao, doktor je bio pored njega, i začulo se zujanje lekarskog skanera.

— Imate mali uboj, Kirk. Preporučio bih vam da dan — dva provedete u krevetu odmarajući se.

— Ne sada. Samo mi dajte nešto protiv bolova i vratite se u bolničko odeljenje.

— Dobro, ali čim se situacija malo smiri, hoću da mi dodete u bolnicu. To su pravila, kapetane — podsećao ga je Mekoj.

— Dobro — reče Kirk oštro. Nakon što se reši ovaj kvar.

Uhura se obrati Kirku, pošto je primila izveštaje iz svih stanica.

— Svi nivoi ispod šestog su ispražnjeni.

— Hvala vam, poručniče. Martine, neka se svi sistemi ispod šestog nivoa isključe. Onda podite u inženjering i pomognite Skotu.

Uto Vulkančev mirni i odmereni glas se začu iz inženjeringa.

— Sada potpuno vladamo situacijom. Impulsna snaga sasvim funkcioniše. Olakšaće operacije i predstavljati manje opterećenje za sam brod u slučaju da tražite da nas šlepaju kada se približimo zvezdanoj bazi.

— U redu, gospodine Spok.

Pošto je situacija na brodu bila potpuno savladana, Kirk se sa silnom glavoboljom javio u bolnicu. Bio je uveren da su Skot i Spok držali stvari u svojim rukama i da je *Enterprajz* lagano plovio prema zvezdanoj bazi.

Kada se Mekoj jednom dočepao Kirka na svom terenu, veoma je strogo s njim postupao. Pošto nije postojala nikakva neposredna opasnost po sam brod, Kirk je odlučio da se tamo zadrži. No, brod je za njega uvek bio na prvom mestu, tako da je sastanke sazivao u krevetu.

Skot i Spok su stigli zajedno, dok su odmah za njima stigli Leonidas i Martin. Pre nego što je Kirk uspeo da pozdravi svoje oficire, Leonidas počeo da govori. Neprestano je gledao Vulkanca.

— Kapetane, Spok je uhapšen i trebalo bi da se nalazi u brodskom zatvoru. Sastanak izvršnih oficira nije mesto za osobu koja je osuđena zbog izdaje.

Prvog oficira iznenadi Martinov komentar.

— Ja se ne bih složio. Za vreme hitne intervencije na brodu ja sam bio u prilici da saradujem sa njim. Nikada do sada nisam video da neko tako dobro poznaje brod. Meni se čini da on bolje poznaje *Enterprajz* i od samog njegovog konstruktora!

Kirk primeti da je Martin promenio mišljenje. Njegova dva starija oficira oštro su se gledala i ličila na dva ovna, spremna da nasrnu rogovima jedan na drugog. Situacija se reši snagom Kirkovog autoriteta.

— To je moja odluka, i jedini ja sam mogao da je donesem. Spok će i dalje ostati na slobodi. Ja ću preduzeti svu odgovornost za njegove postupke. Ne želim da iko o tome ijednu reč prozbori. A sada, gospodo, želim da mi podnesete izveštaj o stanju na brodu.

Prvi je izveštavao Skot.

— Brod je iznenađujuće stabilan i plovi bez problema, kapetane. Pod punom je našom kontrolom. Ide polako, ali sigurno.

Spok se osvrnu na dva čuvara koja su ga pratila dok se kretao po brodu. Pomalo ga je i zabavljala Čehovljeva revnost. Okrećući se prema Kirku, podneo je svoj izveštaj.

— Kapetane, *Enterprajzu* je potrebna reparatura. Ovo je izvanredna prilika da se brod malo osavremeni i da mu se ugrade neki veoma zanimljivi elementi koje sam imao prilike da proučim na *Munhoku*. Pretpostavljam da još uvek niste svesni podataka koje sam pohranio u kompjuter kada sam povezao romulanski integrator sa kompjuterom na *Enterprajzu*. Ili me barem niko nije obavestio o suprotnom.

— Pregledali smo sve podatke koje ste programirali u vezi sa Tomarijem — protivio se Martin.

— Da, ali ja sam šifrovao dodatne podatke kroz izlaz integratora. Podaci o strukturi *Munhoka* i njegovom oružanom potencijalu sasvim su dostupni putem kompjutera na *Enterprajzu*. Samo ako se pravilno dešifruju.

Martin se, očigledno, veoma uznemirio.

— Nisam primetio nikakve dodatne šifre.

— Niko ove kompjutere ne poznaje kao Spok, Martine — reče Kirk, bez namere da kritikuje sposobnost svoga oficira zaduženog za nauku. — Ja i jesam posumnjao da nam je on negde ostavio poruku. Samo što sam tražio od Uhure da je pronade na pogrešnom mestu.

Spok je delovao zadovoljno.

— Mister Martine, ako pregledate romulanske šifre, videćete da ako se ponovo vratite na drugi broj, pa onda na peti, pa na deveti u sledu, itd., svaki ponovo

pretraženi broj ima dva reda značenja. Biće mi drago da vam pomognem . . .

— Neće biti potrebno, Spok. Moći ću i sam.

— Kako hoćete. Da se nisam vratio, do informacije se neko vreme ne bi došlo. Martin se izvini i ode.

Pošto je ostao nasamo sa Spokom, Kirk progovori o svojoj brizi.

— A šta će biti sa vama, Spok. Svojim ste povratkom sprečili rat, ali vam Zvezdana flota neće prevideti bekstvo sa Minosa, a i vaše avanture kao Crna vatra su prilično poznate. Ne smem čak ni da mislim o vašem pridruživanju Romulancima . . .

Spoka situacija kao da nije mnogo zabrinjavala. Kapetan je ovo njegovo ponašanje tumačio njegovom sposobnošću da se suzdržava.

— Ne bi trebalo da vam sve bude tako svejedno, Spok. Kada vas prosledim Zvezdanoj floti, naći ćete se u gadnom škripcu. Ne mogu večno da vas držim na *Enterprajzu*.

— Ja nisam baš sasvim bezbrižan, kapetane.

— Onda baš dobro skrivate svoja osećanja, Spok.

— Vi ste sami rekli da je situacija posve naopaka. Vaše su reči, ako se dobro sećam, baš tako glasile. I ja vam sugerisem da se oslonite na svoje ljudske instinkte.

— Naopaka! To su prave reči, Spok. Naopaka! Prestao je da govori i dalje gledajući u Spoka, neprekidno i uporno.

Tada postade svestan da su mu osećanja bila sasvim ispravna, sve vreme. Skoro je iskočio iz kreveta.

— Podmetnuli su vas! Vi niste izdajnik!

Čuvši kapetana kako viče, Mekoju ulete u sobu.

— Smirite se, Džime. Vi imate jak uboj, sećate se? Zbog čega se to uopšte toliko uzbuđujete?

— Sve je bilo isplanirano. Sve! — Kirk je i dalje sam sebi ponavljao. Bio je sav ozaren od ushićenja i olakšanja.

— Vi možda znate o čemu govorite, Džime, ali meni još uvek ništa nije jasno.

— Spok nije izdajnik! Sve je bilo izrežirano! Zar ne shvatate?

— Stvar je jednostavna — objašnjavao je Spok. Kad je na *Enterprajzu* eksplodirala bomba, odlučeno je da ja budem dvostruki agent. Od vremena kada sam otišao iz baze sa Skotom, nalazio sam se na posebnom zadatku.

— Kada su me optužili zbog izdaje, Zvezdanoj floti se pružila prilika da me predstavi kao odmetnika da bi iskorenili pirate na Korsaru. Nije boljeg paravana bilo od osude zbog izdaje i odvođenja u zatvor. Bilo je potrebno saznati gde se nalazi piratska baza — znalo se da se nalazi negde u blizini Tomarija, te smo hteli da se u to uverimo. Moje bekstvo sa Minosa bilo je isplanirano. Sigurno ne mislite da je lako pobeći iz onako obezbeđenog zatvora.

— Ako niko i ne bi uspeo, vi biste uspeali da pobegnute, Spok — ubaci se Kirk.

— Vi biste od svakud uspeali da se izvučete.

— Zbog toga i jeste to bekstvo delovalo uverljivije, kapetane. Dizusa nije lako obmanuti. Naravno, uslovi u zatvoru su mi išli na ruku. Nisam imao nameru da se sprijateljim s njim. Nisu baš imali poverenja u mene, niti su mi dozvoljavali potpunu slobodu kretanja na Korsaru, čak i kad sam se proćuo kao Crna vatra. Čekao sam priliku da se vratim u Zvezdanu flotu kada ste zarobili Crnu vatru.

— Niste planirali da vas on spasi, zar ne?

— Nisam. Sve što se dalje dešavalo, bilo je sasvim nepredviđeno. Nisam imao izbora kada su me doveli na Romulus. Mogao sam samo da im se pridružim ili da umrem. Pridruživanje njima mi je pružilo priliku da se upoznam s njihovim aktivnostima i planiranim operacijama. Imajući mogućnost da biram između te dve stvari, odlučio sam da postanem romulanski oficir. Tek tada sam otkrio da Dizus nije bio običan pirat. Bio je oficir čiji je zadatak bio da sakupi najdetaljnije moguće podatke o kretanjima u Zvezdanoj floti i njenim kapacitetima. Kada sam ustanovio da imaju u planu da zarobe jedan brod Zvezdane flote, još mi je nedostajao jedan faktor. Nisu bili naznačili vreme tog napada. Morao sam

da ostanem tamo sve dok se ne upoznam s čitavim planom, kako bih o svemu mogao da obavestim Zvezdanu flotu. Uspešan ishod tomarijanskog pitanja mi je, naravno, išao na ruku.

— Tako ste morali da me negovorite da vas čekam u neutralnoj zoni, pod izgovorom da radite na mirovnom ugovoru.

— Da. *Enterprajz* mi je poslužio na dva načina. Moj zahtev da brod locirate u blizini neutralne zone, gde bi se brod lako mogao razbiti, bio je razlog Romulancima da u mene imaju više poverenja. To mi je omogućilo pristup i poslednjim potrebnim podacima: kada će izvršiti napad i, kapetane, bio je to jedini mogući način da pobegnem iz Romulanske imperije. Da ste se odlučili da radije popravljate brod nego da tražite mogućnosti za sklapanje primirja, ne bih mogao da se vratim.

Kirk tada shvati značaj svoje odluke.

— To bi, onda, značilo da biste morali da umrete.

— Da. u svakom slučaju, preneo bih vam informacije. Sećam se da je jedan Romulanac jednom rekao da s neprijateljem možete da budete prijatelj samo u nekoj drugoj stvarnosti. Tako je bilo i sa mnom i sa Dizusom. Sprijateljivši se sa mnom, stavio je na kocku vlastiti život. A ja, vršeći svoju dužnost na strani Zvezdane flote, osudio sam ga na smrt. Njegov izbor je, po Romulanskim običajima, ograničen: ili streljanje ili samoubistvo. Sigurno se odlučio da sam sebi oduzme život. To mi je jedino žao. Poštovao sam ga i divio mu se. Doista smo bili prijatelji. U jednoj drugačijoj stvarnosti . . .

Spok se okrenuo i pošao.

— Doista bih voleo da u sve ovo mogu da poverujem, Spok. Hoću da kažem da vam ja doista verujem, ali . . .

— Morate sve da proverite u Zvezdanoj floti. Znam, Džime. Teško mi je pala odluka da vam ništa ne govorim o ovom svom zadatku. Bili ste ozbiljno povređeni. Mislilo se da je najbolje čitavu stvar držati u strogoj tajnosti. Nadam se da shvatate.

— Mogli ste da nam kažete šta smerate, Spok — počeo da ga napada Meko. — Skratili biste nam mnoge muke.

— A vi ste se sekirali, doktore? — podiže Spok jednu obrvu upitno.

— Znate da jesam, vi, davolji sine. Te vam šiljate uši doista dobro pristaju, samo da znate. Kao i romulanska uniforma.

Kirk se bio zavalio u krevet i pomno posmatrao Spoka.

— Ima pravo, Spok. Ta vam uniforma ne stoji loše.

— Ja bih više voleo da je na meni uniforma Zvezdane flote, kapetane.

Kirk se nacerio.

— Mislim da to može da se sredi.

— To vam ne bih zaboravio, kapetane.

Uhura se pojavi na vratima.

— Kapetane, imate jednu poruku iz Zvezdane flote.

— Što mi je niste preneli interfonom, poručniče? Nije trebalo da mi je ovako uručite.

Doktor Meko je isključio interfon, da vas ne bismo uznemiravali.

Kirk pogleda u Mekoja koji sleže ramenima, sasvim krotko.

— O kakvoj se poruci radi, poručniče?

— Komandant Spok je oslobođen svih optužbi. Objašnjenja slede. Budite spremni za šlepanje koje treba da počne u 08,00 sati.

Došlo joj je da poljubi Spoka, ali je znala da bi mu to bilo neprijatno. Umesto toga ga je pozdravila toplim smeškom.

— Dobro nam došli, gospodine Spok. Mnogo ste nam nedostajali.

5.

Pošto se sasvim oporavio i odlično osećao, Kirk se vratio na komandni po-

ložaj. Raspoređeno je ušao na komandni most, uživajući u dobro poznatim glasovima i zvucima na brodu.

— Kako je brod gospodine Skote?

— Dobro, koliko može da se očekuje, kapetane. Pogleda u Mekoja i reče.

— Možda je doktoru malo teško da brod održi u jednom komadu u ovako kratkom vremenu. Svaka nam je pomoć dobrodošla.

— Ja sam lekar, a ne mehaničar! — reče Meko.

Gledao je Spoka i smeškao se srdačno, dodajući na kraju.

— Jedina mašina koju ja remontujem je Spok. U vašem slučaju se radi o izuzetku, znate.

Ode sa mosta da bi se ubrzo potom vratio noseći u ruci jednu veoma lepo povezanu knjigu.

— Učinili biste mi veliku uslugu Spok. Nikada u životu nisam od neke slavne ličnosti zatražio autogram. To, evo, sada činim. Biste li mi potpisali ovu knjigu pesama, Crna vatro?

Zlobno se smeškao.

— Uvek sam znao da ste u dubini duše pravi pirat, Spok!

Nije mogao da suzdrži smeh, kao ni Kirk.

Spok podiže jednu obrvu, zatim veoma teatralno, kako bi to samo Crnoj vatri pristajalo, skide svoju crnu mindušu i, stavljajući je na Mekojev dlan, reče:

— Učiniću i više od toga, doktore. Evo vam i poklon od Crne vatre.

Crni se dragi kamen bleskao u Mekojevoj ruci onim svojim zagonetnim sjajem koji nije mogao da se uporedi s bleskom u Spokovim tamnim nasmešenim očima.

KRAJ

Poštovani čitaoci,

Kada smo, pre dve godine, pokrenuli naučno-fantastičnu ediciju SF X-!00, započela je i plodotvorna saradnja sa vama. Naime, već posle prvih objavljenih brojeva, javili ste nam se brojnim pismima sa puno valjanih predloga o tome kako da izgleda i šta da sadrži ova naša edicija.

Predlozi su bili inspirativni do te mere da smo ih ugradili, nadamo se — kako valja, u naša izdanja. Tako ste nam pomogli da se opredelimo za brojne značajne autore SF štiva. Nedavno smo, kako ste sigurno i приметili, u skladu sa vašim sugestijama, menjali i likovno rešenje naših svezaka. Isto tako, izlazeći u susret vašim željama, pokrenuli smo i **Supernovu** u kojoj objavljujemo nezaobilazna dela najboljih svetskih autora naučne fantastike, a uskoro ćemo vas obradovati SF magazinom.

Sa namerom da vaš uticaj na uređivanje edicije učinimo još efektnijim i neposrednijim, pozivamo vas da nam se i dalje, i još češće, javljate. Svaki vaš predlog, primedba ili stav biće sa puno pažnje razmotreni i, koliko god i kada god je to moguće — ugrađivani u ediciju.

Urednik

NA PUTU
ODMORU
U PLANINI
NA MORU

RAZONODIČE VAS

ROMANI

X-100

- ★ VESTERN
- ★ KRIMI PRIČE

★ SVAKE NEDELJE NOVA SVESKA

SLEDEĆA SVESKA

SCIENCE FICTION

Valdemar Lejzi

HRIM, RATNIK

Tajanstvene i moćne kosmičke prainteligencije sukobljavaju se oko odluke o daljoj sudbini civilizacije na Zemlji. Dolazi do futurističkog sukoba u kome odlučujuću ulogu imaju hiper bio-kompjuteri, psi-oružja, kiborzi – bio-roboti i genetičkim inženjeringom stvorena bića-borci, stvorenja nadnaravnih sposobnosti koja su i bukvalno svemoguća. Nakon totalnog atomskog rata, civilizacija na Zemlji je uništena. Planeta je kontaminirana. Ostaci stanovništva vraćaju se u način života ljudi u prvobitnim zajednicama, nesvesni moćnih sila iz dubine kosmosa i njihove džinovske borbe za budućnost Zemlje. Njihovi potomci su zbog radijacije mutanti a svaka nova generacija ima sve manje ljudskih osobina. Budućnost ljudskog roda je sasvim izvesna. Sumrak civilizacije prelazi u dugu noć koja nikad neće prestati.

Tada se pojavljuje čudesni ratnik Hrim...

